

Supracoperta și coperta de *Petre Vulcănescu*

ARGHEZI, S. III
401

Desene din manuscrise

TUDOR ARGHEZI

SCRIERI

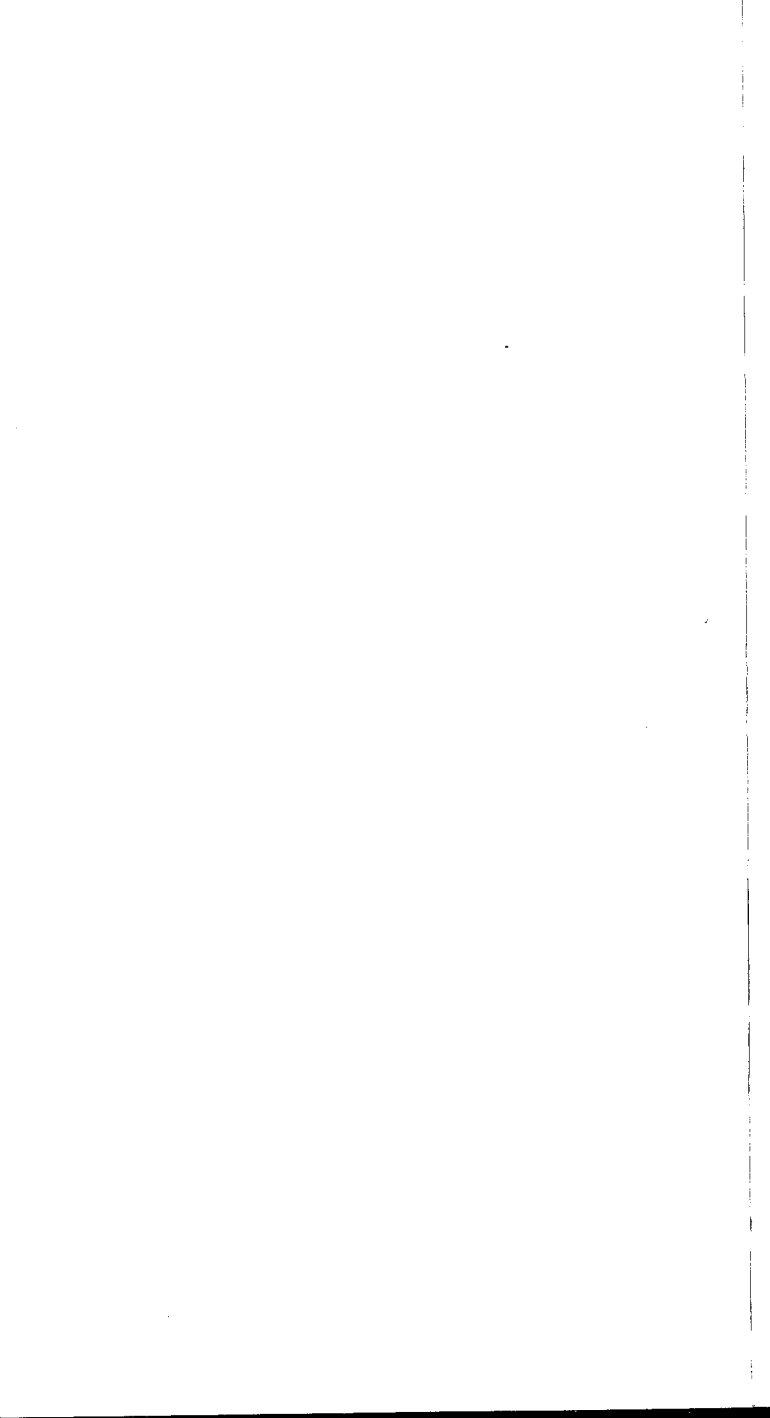
3

BIBLIOTECA INSTITUTULUI DE LINGVISTICA
INVENTAR CĂRȚI Nr. 3009

VERSURI

EDITURA PENTRU LITERATURĂ

INSCRIȚIA INSCRIȚIILOR

Neavînd de lucru'n cîmp,
Nici în luncă, nici în dîmb,
Că muriseră și pomii
De arșițele Sodomii,
Cu care ne-a osîndit
Leatul anului cumplit,
Mătrăguna și leșia
Năpădindu-ne moșia,
Măpucai, molîu, să-nvăț
În țărîna să scri cu băț.
Măcar țarina să deie
Vorbe'n brazdă și condeie.

Om în vîrstă și tîrziu,
Tot am învățat să scriu.
Prins ca de-o copilărie,
Mîna se porni să scrie.
Mîzgălii cu tibișir
Lemnele din cimitir.
Făcui semne, cercuri, cruci,
Pe bordeie, pe uluci.
Se găsesc pe cîte toate
Slovele mele culcate.

Majunsesse și o turbare
Să pui semne de întrebare,
Câte trei, pe toate cele,
Când pe pietre, când pe stele.
Zgîriam câte ceva
Pe urcioare, pe ulcea,
Pe o casă, pe o poartă,
Pe copaci, pe frunză moartă.
Au scăpat de pana mea
Meiul doar și mazărea.

Slovele cele mai bune
Le-am scris negre, cu cărbune,
Pe deasupra cu vopsele.
Le-am pus ceară cu mărgelă,
Și dintr-unnele tipare
Mi-am colțit și câte o floare.

Nici acum nu știu să aleg:
Meșteșug a fost, ori zbeg?

INSCRIȚIE PE PARAVAN

Pe pietrișul roșu'n parc
Zboară pîlcuri frunze roșii
Cu fazanii și cocoșii
Subt al cerurilor arc.

Din fîntînă bate'n soare
Biciul rece'al apei vii.
Papagalii'n colivii
Se frămîntă pe picioare.

Norii lungi, în hore pure,
Trec și ei pe calea lumii
Și se coace turta humii
În arșiță și pădure.

Și, cu toamna'nfierbîntată,
Joacă sufletul în noi.
Scumpă! care'ai pus altoi
Gura pe durerea toată.

Căci, în parc, pe trepte, jos,
Scoate, dintr'un pai subțire,
Pan, aprins de amintire,
Cîntecul lui mincinos.

INSCRIȚIE PE O CASĂ DE ȚARĂ

Te-am ridicat pe-o coastă cu izvoare
Și-mprejmuiindu-ți liniștea cu aștri,
Te las albind prin pomi, din depărtare,
Cuib fermecat, ca de cocori albaștri.

Din prispa ta vreau să-mi aduc aminte,
Din geamul tău gândi-voi la trecut,
Privind în sus, la pasările sfinte,
Ce-n streășini cuib de-argilă și-au făcut.

Voi îngriji ca-n fiecare seară
Să-ți ardă-n vîrf nestinsa noastră stea,
Pe care voi aprinde-o solitară
Cu sufletul și ruga mea.

Iar pentru prunci și ochii-odihnitori
Ai Preacuratei ce ne-nchise drumul,
Vom răspîndi prin încăperi parfumul
Care preschimbă inimile-n flori.

Și-ntr-un ungher, vom face din covoare
Un pat adînc, cu perinile moi,
Dacă Isus, voind să mai scoboare,
Flămînd și gol, va trece pe la noi.

EX LIBRIS

Carte frumoasă, cinste cui te-a scris,
Încet gândită, gingaș cumpănită;
Ești ca o floare, anume înflorită
Mâinilor mele, care te-au deschis.

Ești ca vioara, singură, ce cântă
Iubirea toată pe un fir de păr,
Și paginile tale, adevăr,
Sau tipărit cu litera cea sfântă.

Un om de sânge ia din pisc noroi
Și zămislește marea lui fantomă
De reverie, umbră și aromă,
Și o pogoară vie printre noi.

Dar jertfa lui zadarnică se pare,
Pe cât e ghiersul cărții de frumos.
Carte iubită, fără de folos,
Tu nu răspunzi la nici o întrebare.

INSCRIȚIE PE UN PAHAR

Cristal rotund, pe-o umbră de velur,
Cu inima de-a pururea senină,
M-am născocit din ape de azur,
Am înghețat subt țurțuri de lumină.
Și nencetat, ca pietrele de rouă,
Par a renaște-n locu-mi tot virgin,
Cu-o licărire-n fundul meu mai nouă,
Pe cât mi-si încăputul de puțin.
Dar n-ai să știi, prin mine ce izvoare
S-au strecurat și câte, liniștit.
Și nu cunoști pe buza mea scînteietoare
Buzele calde câte m-au sorbit.
Ele-s aci-n văzduh, ca niște foi,
Cînd îmi încerci răcoarea nebăută,
Și gura ta, sorbindu-mi stropii noi,
Buzele-n zbor, umbrite, țiuo sărută.

INSCRIȚIE PE BIBLIE

O mie de neamuri te-au strâns cu zăbavă,
Trecîndu-te tainic prin somn tuturor,
Cules, pe-nserate, de cugetul lor,
Prin pomii nădejzii cu frunza bolnavă.

O sută de veacuri, cusute-n cotoare,
Aduc mărturie și semn cunoscut
Că oameni în vremuri, aleși, te-au văzut
Întreg, în odăjdii de brumă și soare.

Poteca de suflete șesul străbate,
Ca niște săcară cu spic.
Puterea dospește-n grăuntele mic
Și holdele-așteaptă tot nescutate.

O mie de neamuri, plecate, domoale
Te caută-n ceruri, în vis, în pămînt.
Ascuns te-au găsit în Cuvînt.
Sfărîmă Cuvîntul: cuvintele-s goale.

INSCRIȚIE PE UN PORTRET

Cunoști în vreme visul că sfârșește.
Ți-ai așteptat oșteanul trist pe scut
Să-ți întinde zale reci în așternut
Și să-ți frămînte trupul tîlhărește.

Și te socoți ca iedera, deodată,
Rămasă-n legănare și pustiu.
Ai bănuit că platoșa-i pătată,
Pe care odihnișezi, cu rachiu.

Făptură vrăjitoare și duioasă!
Nu te-am oprit să aștepti și să suspini,
Ci te-am lăsat să-l încâlcești în spini
Fuiorul vieții tale de mătăasă.

Mi-am stăpînit pornirea idolatră
Cu o voință crîncenă și rece;
Căci somnul tău nu trebuia să-nnece
Sufletul meu de piscuri mari de piatră.

Durerea noastră aduce cald și bine
Celor hrăniți cu jertfele din noi.
Eu, noaptea, ca un pom, ascult în mine
Căzînd miloase, n cuiburi, sfinte foi.

INSCRIȚIE PE O UȘE

• Când pleci, să te nsoțească piaza bună,
Ca un inel sticlind în dreapta ta.
Nu șovăi, nu te ndoi, nu te ntrista.
Purcede drept și biruie n furtună.

Când vii, pășește slobod, rîzi și cîntă.
Necazul tău îl uită ntreg pe prag.
Căci neamul trebuie să ți fie drag.
Și casa ta să ți fie zilnic sfîntă.

INSCRIȚIE

Cînd mișă sărit pe dinainte,
Rîul mișă spus:
Vino cu mine,
Și nu m'am dus.
Cînd îmi trecu pe maluri,
Vîntul mișă spus:
Vino cu mine,
Și nu m'am dus.
Cînd mișă zburat de sus în jur,
Șoimul mișă spus:
Vino cu mine,
Și nici cu șoimul nu m'am dus.
Și au trecut pe lîngă mine,
Către apus,
Apele, vîntul, stelele, șoimii,
Și au trecut și alătura s'au dus.

INSCRIȚIE PE UN CUȚIT

Fi-l vîr în brîu, păstrează-l treaz în teacă.
Sprijină-ți pieptul în plăseaua lui
Și-nvață-n-cîns cu fier de te apleacă
Să-n-tîmpini cuviința orișicui.

Bărbatul drept, tovarăș cu oțelul,
Se simte vrednic și voios în zori.
Ai dreptul să-n-genunchi, deși este felul,
Dar să-l și tragi cînd e să te măsoari.

BIBLIOTECA NAȚIONALĂ DE LINGVISTICĂ
INVENTAR CĂRȚI Nr. 3009

ORA RECE

Treci peste tine, ca peste un drum închis,
Și nu spune cine te-a trimis.
Treci prin pirul negru și bălăria groasă,
Ca un câine care se ntoarce acasă.

Să nu-ți pierzi lacrima. Păstrează.
O să fie nevoie. Drept înaintea, inima trează!
Pitește-te. Cineva o să bată
La ușa, pe dinlăuntru încuiată.

Să nu răspunzi că ești bolnav de vreme.
Cântă. O să asculte, o să te cheme —
Ora e umedă și rece —
Și o să plece.

ORA TÎRZIE

Stăi, călăreț!
Întoarceți calul semeț.
Fă un ocol și lasă.
Vecia e mare, deasă.

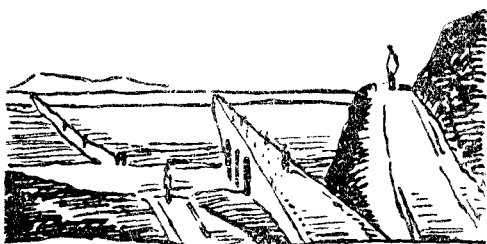
Ai pierdut-o. Ce-ai făcut?
Tu n-ai ospătat, calul n-a păscut.
Ai căutat steaua polară.
Te-a așteptat aci pînă-aseară.

Bine! Dați fuga. Iute!
Mai aveți cîteva minute.
Ați intrat
În lumea numărului pătrat.

Vă e foame, vă e sete,
N-aveți potcoave, nici ghete.
Dar pîinea s-a mîncat, apa s-a băut. . .
Ați întîrziat un minut.

De cînd ați plecat
Nu s-a mai secerat,
Cuptoarele s-au stins. Vetrele
Au înghețat ca pietrele.

Apele, oamenii, vitele,
Pînile, străchinile, cuțitele,
Cu toate lucrurile de aramă și fier
Sau înălțat într-o noapte la cer.

INSCRIȚIE
PE O POARTĂ DE CONAC

Cioplită din copacul întreg, din buturugă,
Nu m-au săpat uneltele de slugă,
Ieșită pe de-a-ntregul din singura sudoare
A unui om, un meșter de grinzi și de zăvoare.

Nici n-au intrat în trunchiul din codru, doborât,
Pieziș nici fierăstrăul, nici joagărul tîrît.

Sînt cioplitură dreaptă, pe muche, de săcure,
Dintr-un stejar de veșnică pădure,
Cu scobituri cinstite, crestate de topor.
Am stat opt veacuri strajă aceluiaș izvor.

Țîțînile-ngropate, cu drugi și cu belciuge,
Le pot urni nainte, cînd vor să li se-njuge,
Și-nchide înapoi,
Spinările de tauri, alături, cîte doi.

Tu, care știi deschide și descuia cu o șoaptă,
Ești mai presus de mine, de meșter și de faptă.

INSCRIȚIE PE MORMÎNT

Cel care s-a ascuns aci de lume
A vrut un stei sălbatec, fără nume,
Și o grădină'n jurul mormîntului, departe
De orice mort, de orice moarte.

L-am ascultat și-am prăbușit din munte
Pleșuva stîncă, ruptă de la frunte.
Nu are, prăvălită din creasta ei înaltă,
Știrbire de la daltă.

Cine-i aci? O floare doar îl știe,
Și neștiința noastră rămîne pe vecie.
Nu te ruga. Nu plînge. Nu căuta în jos.
A fost? N-a fost? E de prisos.

INSCRIȚIE PE UN INEL

Am scris-o mic, ai s-o citești cu greu.
Pune-l în deget, scoate-ți-l mereu.

Nemaiputînd să-ți sărut, eu, faur,
Surîd în stihul ce-ți scriu pe aur.

Am vrut să nu fiu eu de vină
Că am avut numai atîta rădăcină
Cît a rodit o rodie, și-atît.
Citește cînd-ți-o fi urît.
Inelul strecurat pe dești
Sărută-l cînd-ți scoți și cînd citești.

INSCRIȚIE DE CATAPETEASMĂ

Pe icoana împărătească,
Neagră ca un lemn de iască,
E o pată cât răsura,
Unde îți ajunge gura.
Mii de mii de buze n leat
Locul ei lau sărutat.

INSCRIȚIE PE PARACLIS

În altar sfârșesc și încep
Cele ce nu se pricep.

INSCRIȚIE PE BISERICĂ

Toți au fost un timp. Eu sînt.
Eu în cer. Ei în pămînt.

INSCRIȚIE
PE O PÎNZĂ DE BARCĂ

Curmeziș, talazul taie
Și despică-l ca un pinten,
Luntrea visului vioaie,
Cu călcâiul zvelt și sprinten.

Se ridică, se prăvale,
Creștetul săși scuture
Peste aripile tale,
Fragedule fluture.

Răzvrătit din marea sus,
Să-l străbați întotdeauna
Lin, ca pasul lui Isus,
Și ușoară-n val, ca luna.

INSCRIȚIE PE TOBĂ

Scula asta are mare căutare:
Niciodată golul n-a sunat mai tare.

INSCRIȚIE PE UN CRANIU

Paița lui se arată mereu cu altă mască,
Urzeala comediei să nu i se cunoască,
Jucînd în mii de fețe, naiv, acelaș rol
În care Măscăriciul divin se dă de gol.
Iubire, jertfă, luptă: costume, Doamne Gîde.
Cuvîntul cel din urmă e al ăstuia. El rîde.

INSCRIȚIE PE ARARAT

Pe drumul mut al marilor stihii
Pământul mort plutește între stafii
Și atîrnă putred, spînzurat în cete,
Cu hoiturile altor vechi planete.

Iudeea, piramidele, pustiul. . .
Cine s'ntrebat al cui era sicriul
Mînat pribeag printre vîrtejuri oarbe,
De l' varsă unul, celălalt de l' soarbe?

Învăluit în stele, flori și ape,
Nu bănuia că moartea s'i pe aproape.
Ce zămislise n vreme din viața lui mai bun:
O mușită și o muscă a viermelui nebun.

Mai știe cineva că n neamul lor
Țîntarul cu hrisoave a fost nemuritor,
Cînd nici strigoilor de ceață
Slova de aci nu le mai e citeață?

INSCRIȚIE PE STEAG

Ce mi-ai părut odinioară,
În zarea cenușie și streină,
Un petec atârnat pe sfoară?
Și-o zdreanță aninată de-o prăjină?

Din viscol, uragane și furtuni,
Rămîne viu crîmpeiul de mătase,
Acolo unde maica-l așezase,
Zăloagă-n cartea ei de rugăciuni.

INSCRIȚIE
PE UȘA POETULUI

Într-o viață de-o durată
Ai murit de patru ori.
De aceea n-ai să mori
Înc-o dată niciodată.

Moarte, când ai vrut să știi,
Moarte, viață când ai vrut,
Moarte de necunoscut,
Morți târzii și timpurii.

Amintirile, treptat,
Au scăzut, și încet, pe nctel,
S-a iscat din morți poetul,
Ca un cerc dintr-un pătrat.

Rătăcește în pierzare
Spre un punct sclipit de stea.
Poruncește-i și-o să stea
S-o ajungi din depărtare.

INSCRIȚIE PE PĂRETELE CHILIEI

Copila pe care am iubit-o
Pe timpuri, din veacul trecut,
Era cea mai dîrză și cea mai zglobie
La horă, cu fote și iie.
În holda cu spic, suflecată,
Tăia snopul plin dintr-odată,
Încinsă cu soare
Și fulgere scăpărătoare.
Iar, seara, vedeam căși agață
Și secera'n cer de o ceață.

Copila e visul de-atunci.
Aminte nici nu prea mi aduc,
Căci îs cam năuc.

Aproape nici nu mă cunoaște.
Un munte se apleacă'n crepuscul și paște.
În drum îmi ies alți cunoscuți,
Mai tineri, mai duși de pe lume.
Cu toate că mi zic și pe nume
Nu prea mă cunosc nici cu ei,
În cete de patru, de trei.
Îmi pare că sînt eu și aceia,
Din ceata de-a doua și-a treia,
Și mergem alături muți
Și nepricepuți,

Sfîndușne unul de altul,
Piticul, ghebosul, înnaltul.

Mi se frică de ei și de mine,
De rău și de bine.
Călcîiele mele nu mi par ale mele.
Se îngroașe țărîna.
O simt cu piciorul și mîna,
Și duc șovăind și năleg,
Pe tăpile mele, pămîntul întreg.

INSCRIȚIE
ÎN DOSUL UNUI PORTRET

Trecutul acela e al meu,
Că zilele lui mă cunosc,
Trăite cu alții n vileag,
Tangent și n zigzag.

Pe firul meu trec alte fire.
Se ating cele groase de firul subțire.
O sfoară se curmă, și alta se duce.
La toată răscrucea e o cruce.

Trecui pe o rază, de lume.
Pădurile albe, postume.
Ciorchini spînzurați între zodii.
Robi, calea străbate prin codri de rodii,
Bătută cu mărgăritare.
Trecutul acela e al meu, de mă doare?

În pâinea de astăzi e grîul de ieri.
În ziua de acumă e ziua de atunci.
Trecutul nu moare, se nîgheabă
Din ziua trăită cu grabă,
Ieșind din tablou ca o pată
A unei culori de altădată.

Trei sfinți fură'n timp zugrăviți
Și unul vopsit peste altul.
Uitându-te'n suflet, biserică'nchisă,
Te vezi însutit
Cu toți cîți în tine s'au fost zugrăvit
Și nu s'au cojit.

INSCRIȚIE
ÎN PANTOFUL LOGODNICEI

Nu știe sprinteneala suavei domnișoare
Că ridicându-i coapsa mai sus de locul ei,
Făptura oșezase din veac peste femei,
Apropiindu-i pasul înalt, de zburătoare.

Aristocratic, mersul s-a dezlipit de lut.
Dansează zvelt și cîntă, ca papura ușoară.
Amestecată'n ritmul aspectelor și clară,
Plăpînda siluetă tiparul l-a'ntrecut.

Ți-am scris de-o viață stihul de dragoste, întîiul,
Într'un pantof de nuntă, uitat între caiși,
Cînd ostenită'n vălul miresei adormiși,
Ca să-ți sărute talpa de aproape și călcîiul.

INSCRIȚIE ÎN INEL

Trei cuvinte viața ntregă. ♣
Două puncte: Îmi ești dragă.

INSCRIȚIE PE OGLINDA MARE

Ascuns de toată lumea, de ochii mei profunzi,
Deschiși cît zarea largă, tu nu te mai ascunzi.
Mi te arăți pe față și fără de sfială,
Și n'zorzonat de teatru și strîmb în pielea goală.
N'a fost nerușinare să nu mi-o pui în față,
Nestingherit de calmul meu luciu clar de ghiață.
Prin spațiile mele înoți ca'n balta lină
Și mi dai caricatură, pe cînd îți dau lumină,
Că mi știi și însușirea din care ea purcede:
Lumina mea se uită la voi și nu vă vede.

INSCRIȚIE
PE UN FLACON DE CRISTAL

E parcă un făcut ca, nimănu
Să nu-i miroasă murdăria lui,
Pe cînd, pe vrute și nevrute,
Parfumul altuia îi pute.

INSCRIȚIE DE BĂRBAT

Fă-ți datoria pînă'n capăt, bine.
Sînt datorii și țelul și povara,
Fie că mîngîi omul, fie că-i aperi țara.
Și-așteaptă ceasul tău. Că vine!

Nu-ți fie teamă, alta nu-i menirea,
Că te codești, mișel sau înțelept.
Ține nevrednicilor crîncen piept,
Că porți în tine toată omenirea.

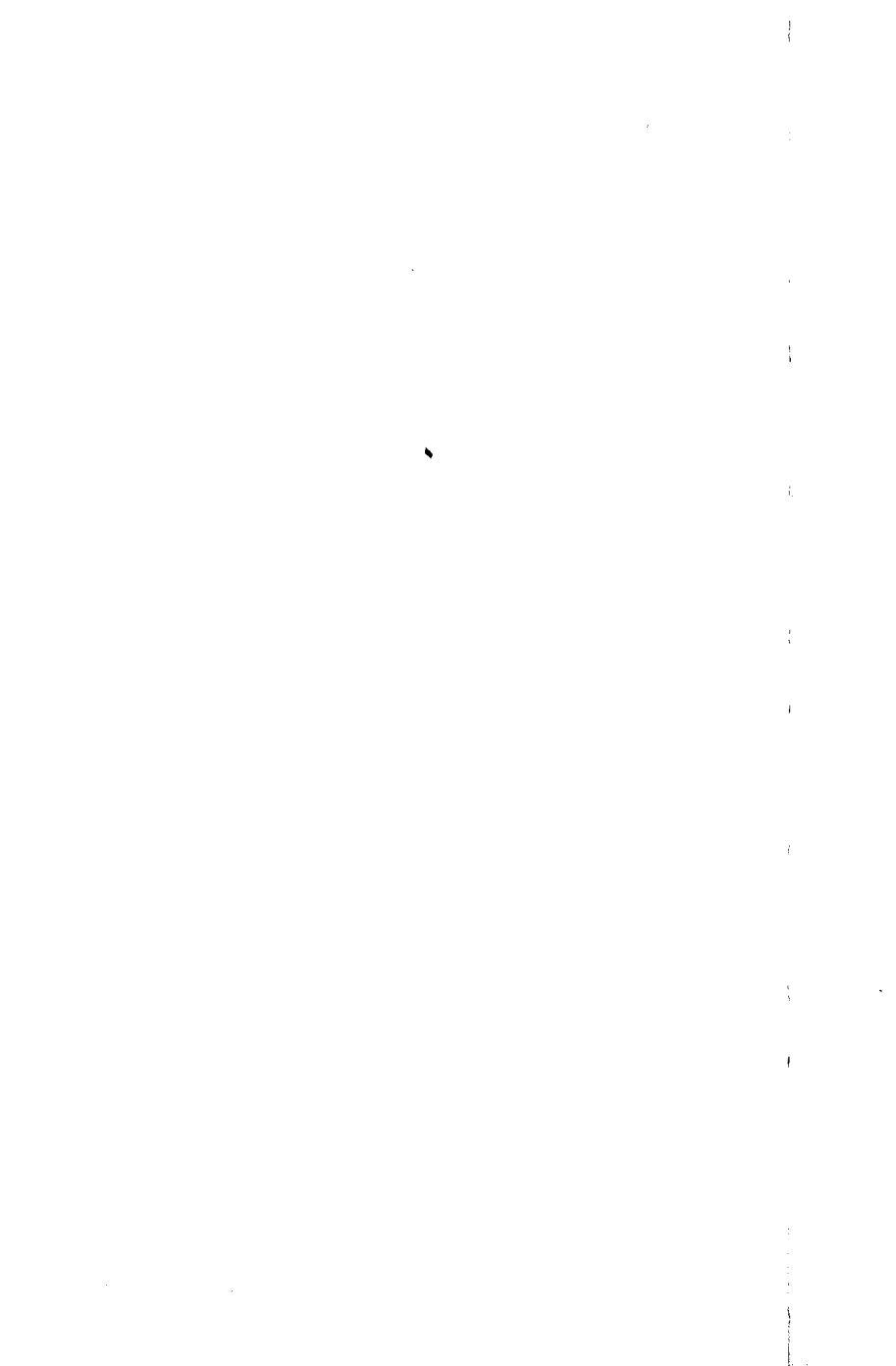
Ai luat de jos poveri. Ți se cuvine.
Și te mai cere una. Nu-i nimic. E grea.
Ți-e cîrca plină, ia-o și pe ea
Și-așteaptă-ți și sfîrșitul cu fruntea sus.
Că vine!

INSCRIȚIE DE FEMEIE

Orînduirea firii a sorocit să-i fie
Copila diafană bărbatului soție.
Plăpînda libelulă, în mîna lui păroasă,
E crudă ca lăstarul de crin și chiparoasă.
Ea-l place că e teafăr și dur—și om de treabă,
Nu șovăie, nu-ntîrzie, nu-ntreabă.
Pornește drept nainte și ajunge ținta drept,
E răspicat și înțelept.
Strădania și munca lui aspră pentru tine
Fac zilele să-ți fie mai mari și mai depline,
I s-au zdrobit genunchii și i s-a frînt spinarea,
Să-și merite și blidul gustos și sărutarea.
Din fundul mării zmulge-n șirag mărgăritare
Pentru grumazul zveltei și chipeșei fecioare.
Din noapte ia ciorchinii de stele și scînteii
Pentru brățări, paftale, inele și cercei,
Luceferii de aur din piatră seacă-i scoate,
Mușcat de colții stîncii și sîngerat în coate.
E jertfa lui de sine, aprinsă de-o idee.
Idea, ca și lupta și pîinea, și tot femeie.
Sînt toate ale tale și toate pentru tine.
De nu, atuncea pentru cine?
Căci darurile toate aduse ție țîs,
Primind în schimb o floare, fragilul tău surîs.
Făptură de petală și de un bob de rouă,
Dă-i zilnic dimineața o bucurie nouă,
Ofranda de răsplată e poezia lui.
O alta, mai suavă și mai cinstită, nu-i.

STIHURI

DOI COCOȘI

Cocoș aci, alătura cocoș. Între zăbrele
Cel alb pe cel cu vargă, și acesta pe cellalt
Îl caută să-i rupă măcar un sfîrc de piele
Din creasta-n care bate vîrtos un sînge cald.

E de prisos. Avîntul nu poate să aibă alt
Sfîrșit. Grădeaua piedici a pus atît de grele,
Că amîndoi cocoșii, cu ciocul în asfalt,
Se pomenesc și aiurea, cu ochii-n mii de stele.

Și astă luptă proastă începe nencetat.
Nimic n-o să oprească odată pe cocoș
De-a se ntrista cu gîndul că n-ar fi încercat.

NOAPTEA

Ar fugi și n-are drum,
Dar se face fir de fum,
Se pitește să se țasă,
În păduri cu frunza deasă.

De vecii, flăcăul soare
Umblă-n hău să se însoare
Și o caută prin lume,
Cu inel, să se cunune.

Doamne, ce fel de răbdare
Dragostea și asta are!
Zi de zi el o aleargă
Și o place că e neagră.

Dar s-o ia, cum și de unde?
El se-arată, ea se-ascunde.
Hărăpoaica vrea să moară
Și frumoasă și fecioară.

ADORMITA

Adormită pe plocate,
Te-ai trezit pe jumătate
Și ți-e frică și sfială
Că te prinde ziua goală.

Nu poți iute să-ți ascunzi
Sîinii albi, de-abia rotunzi,
Nici păianjenul din plasa
Cu trei colțuri, ca mătasa.

Haide, nu-ți fie rușine
Că se uită mult la tine.
Vărul soare, din livede,
A orbit și nu te vede.

SMARANDA

Bătrîna Manda toarce lînă.
Deabia mai vede, de bătrînă,
Dar firul ei, din cîte fire,
Nu se mai toarce lung și mai subțire.

Nu-i vorbă că, dregîndu-și glasul,
Din cînd în cînd îi pică nasul.
Dar picătura lui, ușor,
Se duce-n caier și-n fuior.

Ea nu e de cînd știu și niciodată,
Orice se-ntîmplă, întristată.
Răspunsul ei a fost mereu:
« Așa vrea bunul Dumnezeu ».

Cu furca-n brîu și subsuoară,
O fură toți, la târg, la moară,
Și nu-i femeie mai săracă.
Nu știe număra și pleacă.

Deși moare una din copile,
Zice că nu mai are zile,
Dar la soroace nu pot să rămîie
Mormintele fără tămîie,

Și'n postul mare, deopotrivă,
Nici morții ei fără colivă.

Cumătra Manda s'a născut
Acum un veac și'un sfert trecut
Și are'n viață cu codițe,
Mînca-le-ar mama, încă trei fetițe.

Fetița Mandei, cea mai mică,
Un pițigoi de trup, o rîndunică.
Se pierde printre găște și curcani,
Și-a împlinit de-abia optzeci de ani.

Dă tot ce are, Manda, de pomană.
Lau mai rămas marama și'o icoană.

SECERA

Parcă ar fi căzut din cer
Luna nouă într-o livadă
Și i-au pus un lemn mîner,
Ca să ție bine-n coadă.

Și cum umblă în răspăr
Prin grîu zvelt ca păpurișul,
Pare luna într-adevăr
Că și începe secerișul.

Leana seceră și taie,
Cinge snopii pe mijlîc,
Și din snopi clădește claie,
Cîte cinci, din loc în loc,

Pe cînd Craiul nou, din cer,
Mai tîrziu, s-a bucurat,
Surioara lui de fier
Argintiu, cum a lucrat.

LA COSIT

Zboară coasa prin trifoi
Și prin mei, lângă zăvoi,
Ca ieșit, flăcău vînjos
La cosit, și Făt-Frumos.

Oacheș, nalt și lat în spete,
El a luat-o pe ndelete,
Și n răstimpuri, trei minute,
Bate coasa și-o ascute.

Cosînzeana, care-i gazda,
Rîde cum întinde brazda,
Retezînd trifoiul, meiul,
Parcă scrisă cu condeiul.

Cînd cositul l-a sfîrșit,
Cîmpul pare împletit,
Ca o scoarță verde n dungi,
Și urzit pe fire lungi,
Cu izvod, din loc în loc,
Floarea macului, de foc.

Și zăvoiul tot miroase
A izvor și tiparoase.

URARE LA NUNTAȘI

O urare strămoșească:
Spune-i vieții să trăiască.
Dreaptă-i spusa și povața:
Nu-i nimic gingăș ca viața.

Să trăiască mirii noi
Viață lungă amîndoi;
El frumos și ea frumoasă,
Două fire de mătasă
Să mpletească voia bună
Cu nădejtile mpreună.

Timpul să le fie plin
Ca o butie de vin.
Să le stea noroacele
La toate soroacele,
În toate ogoarele
Să le fie soarele.

Ceasurile să le fie
Boabe dulci de razachie,
Și necăzul bucurie.

Dragostea tot viață este,
Toată'n cântec și poveste,
Și nici Dumnezeu nu are
Mai bun lucru și mai mare.

Miri, părinți, nuntași, primiți
Toți urarea: Să trăiți!

MÎNGÎIERI

Luna toată a postit.
Lucru bine întocmit.
Căși fiertură, căși catrință
Cere cuget și credință.

Numai că, la socoteală,
Stă cîrligul la_ndoială.
Pune un ochi ce nu se cade,
Sau adaosul îl scade.

Un călcîi la un carîmb
A ieșit la urmă strîmb.
Orice faci, oricum ai drege,
Timpuși scurt, năi cum alege.

Lîna, barem, asta are,
Se mai lasă la purtare.

DE AJUN

Darurile o să le aducă
Un unchiaș, ori o nălucă,
Vîrcolacul, pasămite. . .
Cum îi voia cui trimite.

Prin vîrteje de zăpadă
Moș Crăciunii vin grămadă
Și se despărțesc într-o
Scorbură, care încotro.

« Să trăiești! » își zice baba,
Că e gata toată treaba.
Vrînd să cînte, o njunghie
Vremea într-o unghie.

Dar a cam uitat ce știe
Și o ia lin pe psaltichie.

VISCOLUL

Iată, iarna vine albă,
Sunînd țurțurii din salbă,
În odăjdii și stihare,
A venit mîngîietoare.
Și o văd cum își agață
Ciucurii n pridvor de ghiață,
Cum îmi pune noaptea n geam
Flori de care vara n am,
Și le coase
Cu mătase.
Așternută cu peșchire
Și tăceri de mînăstire,
Prin livadă mi lasă dar
Policandre de cleștar,
Cu un roi aprins în ele
De scînteii și de mărgele.

Vai de păcatele mele,
Astăzi pare să mă nșele!
Vai de noi, ce vînt cumplit!
Zece zile a viscolit,
Zece nopți ne a zguduit.
Zece nopți și zece zile
Huruiiau mii de tocile,
Ascuțind, printre nămeți,
Suliți, săbii și săgeți,

Că Vicleanul e cu noi,
Fără veste, în război.
Zimbrii în turme, herghelii,
Se alungau peste câmpii,
Armăsarii în lumea largă
Călcau Dunărea și o spargă,
Cu cirezile năuci,
Speriate de năluci,
Năvălind să se afunde,
Aiurite, în neunde.
Bărăganuși, între zări,
Coame, coarne și spinări.
De harapnice și bice
Bolțile stăteau să pice,
Și în huiet și urale
Stâlpii lor să se prăvale.

S-a strâns haosul să urle
Tobe, buciume și surle.
Șesul crește, ceas cu ceas.
Nici un sat n-a mai rămas.
Unde s turllele, că nu s?
Unde s crucile de sus?
Din biserica îngropată
Numai una se arată,
Ca într-un cimitir pustiu,
Mai e om pe lume viu?
Casa noastră, ca o moară,
Face zoană de săcară
Și tărîțe de zăpadă,
Valvîrtej, grămezi grămadă.
Au pierit de mult și stupii.
Au ieșit în haite lupii,
De flămînzi, cu ochii aprinși.
Au mîncat și cîțiva inși.

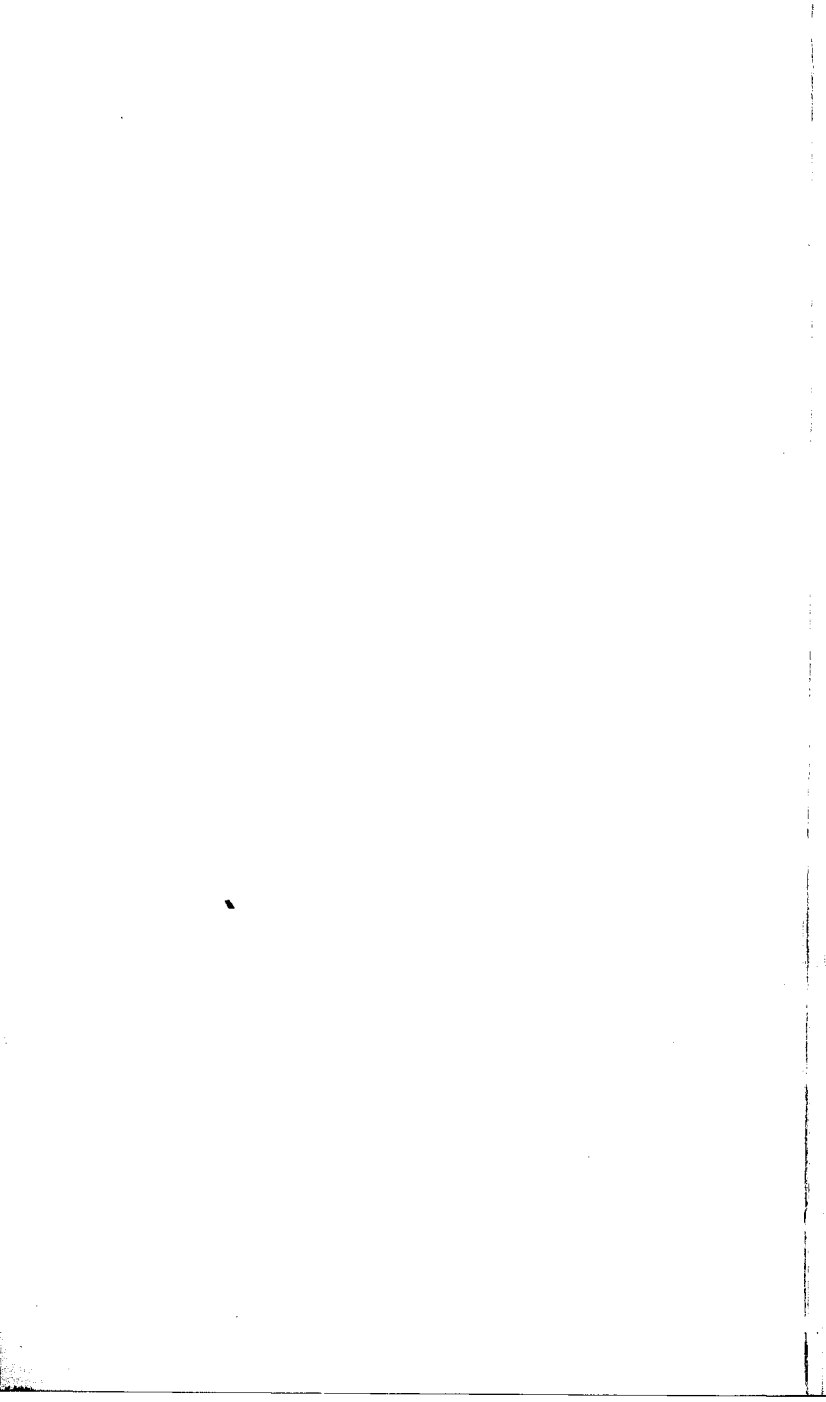
Cîți au fost? La nvălmășeală
Nu se ține socoteală.
Cine ține morții minte?
Au găsit încălțăminte,
Și n ciubote cîteo labă.
S'a pierdut și o biată babă.
De atunci lipsesc de acasă
Un paroh și o preoteasă.
Haita i'a mîncat, socot,
Cu cojoc cu păr cu tot.
Giulgiul alb, pînă departe,
Presărat cu aripi moarte,
Pițigoi și pitulici,
Noduri parcă de panglici.
Ne'a murit lîngă fereastră
Și o pasăre albastră,
Fără să cunoaștem dacă
Ne'a cerut culcuș, sāraca.

BABAȚN SAT

BabaȚn sat face minuni,
Că descîntă cu cărbuni,
Doi cărbuni și trei minciuni.
De orișice păs, de orișice doare,
De măsele, de lingoare,
E atotvindecătoare.

Toate poate, și le știe,
Dînd cu bobiiȚn farfurie.
Cu o vrajă bombănită,
Cînd însoară, cînd mărită,
Și dezleagă și desparte,
De aproape, de departe.
Numai pentru om sărac
Năare timp și năare leac.
De la el năai ce să iei
Nici pentru cocoașa ei.

CÎNTARE OMULUI

UMBRA

Te urmăresc prin veacuri, prin vârste și milenii,
Încă de când spinarea și oșncovoiai pe brânci,
Cînd, speriat și singur, tîriș printre vedenii,
Umblai numai să cauți culcuș sau să mănînci.

Însoțitoare mută în odihnă și mișcare
Și copie leită, croită pe tipar,
Ne-nghesuiam alături, ciuliți în ascultare,
La pasu în frunze al fiarei flămînde, greu și rar.

Ascunși prin gropi și scorburi, alătura de tine,
Tu nu știai că sîntem într-unul singur doi,
Împreunați pe viață din două firi străine
Prin șubreda urzeală de aer dintre noi.

Sînt umbra ta, de-a pururi de om nedespărțită,
Cu linia schițată aceeaș de contur,
Pe pulberea fierbinte și în cremenea tocită,
Ca un păianjen negru cești umblă împrejur.

Sînt petecul de noapte, dat ție din născare,
Și ies și intru în tine în zori și în amurg.
Din mine vii și în mine te-ntorci, în bezna mare,
Firimițată în oameni și în zilele ce curg.

În mine-i scris destinul cu slove nevăzute.
Ghicește-ți-l, să-l afli, deși este plin sau gol.
Țișinele zidite alunecă tăcute,
De-abia lăsînd să treacă un fum, ca un simbol.

NICI O SILABĂ ÎNTREAGĂ

Nici o silabă întreagă nu se rostea pe lume,
Căci nu-ți găsiseseși graiul legat și priceput,
Nu-aveai nici loc, nici țară, nici neam
și nici un nume;
Din vremi de vremi fuseseși gîngăv,
pribeag și mut.

Era, șoptește Cartea, la început Cuvîntul,
Purtîndu-se pe ape, ca negura, răzleț;
De se-auzea un tropot, cuvîntul era vîntul,
Călare pe vecie și veșnic călăreț.

În ceasul ultim, umbra din lume se va strînge
Din sufletele toate, la timp necunoscut,
Din oamenii cu aripi, din oamenii de sînge,
În negura întocmită din nou de la început.

Vor mai rămîne însă, în noaptea adunată,
În peștera adîncă a haosului semn
Despre ce-au fost puterea și lupta de altădată?
Măcar o amintire, măcar crestată'n lemn?

Măcar cât mai adie în unda călătoare,
Fără să simtăm zarea, închisă din apus
Cu porți de fier strîmptate, cu munți și stăvilare,
Măcar cât oglindirea arțarilor de sus?

Din plămădirea nouă a zmîrcului cu ceața
Se va stîrni, pesemne, fierbinte, iarăș viața.

PÎNĂ ATUNCI

Pînă'n sfîrșit, să nu uiți mareața sărbătoare,
Cînd te-ai sculat din pulberi deodată în picioare.
Privirea ta tîrîșă și împiedicată'n tină
Primi din depărtare întîia ei lumină,
Și odată dezlegată de mîl și de țărînă,
Ajunse scrutătoare, senină și stăpînă.
Erai o rădăcină și nici de-abia un trunchi:
Ai smuls-o de sub tine și-ai frînt-o pe genunchi,
Și slobod de osînda de rob încremenit
Te-ai desfăcut de locul osîndeii și-ai pornit,
Și cumpănit pe cîte o talpă și-un călcîi,
Ai fost pe verticala înaltă cel dintîi.
Îți ridicaseși capul de jos, chemat de soare,
Și începu îndată și cugetul să-ți zboare.
Tu și-ai învins pămîntul, mormîntul și destinul.

Se învinsese omul neașteptat, străinul.

ÎMPLINIRE

Dezvăluși deodată ce nu știai de jos
Și ai văzut pământul întins că e frumos,
Din asfințitul palid, boltit spre răsărit,
Întîia oară cerul de-a lungul lui zărit.
Lua față adîncimea și, nouă, toată firea
Îți arăta deasupra și'n jur nemărginirea.
Dar înălțat în slavă, subt cingătoarea frunții
Ți se făcură netezi și mici, pitiți, și munții,
Căci văzul are harul și voia de la soare
Ca tot ce întîlnește să scadă și scoboare.
Ridică-ți numai ochii puțin, ca un lăstun,
Că piscurile înseși descresc și se supun.
Ai biruit țărîna și-ai rupt împletitura.
Nu-ți mai cătai merindea tîrîș, pe brînci,
cu gura,
Ca viezurii și șerpilor, orbește și flămînd,
Cînd te-arătai o clipă și te-ascundeai curînd.
Fusesesi blestemat
Să zaci în neputință, de-a pururea culcat.
Dar chinuit de rîvna de-a fi, muncit de jînd,
Miracolul trezirii lui săvîrșit voind.
Ți-ai depărtat pământul de buze la picioare,
Slujit de-acum înainte de mîinile ușoare.

LA STELE

Dacă ce spune Cartea, din vechi, e adevărat,
Că ieși din frământarea țărîinii cu scuipat,
Batjocura și plătită cu vîrf și răzbunată.
Nu trebuia să cugeți, tu, vierme, niciodată.
Atoatefăcătorul de rîpi și de izvoare
În temnița ființei te-anchis între zăvoare.
Tu trebuia să suferi, să rabzi cumplita lege,
Că omul, ca și piatra, stă sterp și nu-nțelege;
Că într-o trebuință și alta, de jivină,
Să nu-ți răzbească firea, din pîntec la lumină,
Să fii o buță numai, un zgîrci care se-aruncă,
Și să ascuți orbește de streche, la poruncă.
Să-ți amăgești mîhnirea și dorul de-a pricepe
Cu ce-are armăsarul mai crîncen între iepe.
Adevăratul lumii avînt de început
Porni din ziua-n care, trezit, ai priceput.
Cel ce făcuse lumea, Iehova sau Satan,
Nu prevăzuse mintea și-n minte un dușman.
A scăpărat un fulger din caznă și-ntîmplare
Și fu decît și stîncă și legile mai tare.
De vreme ce modelul putuse-ntreg să scape,
Nesfîșiat de fiare, nemistuit de ape,
De-acu pășește ager că ți-a ajuns totuna
De te-or găsi mînia și prigoni furtuna
Și trăsnetul și marea, și crivățul, să piei;
Te vei lupta prin timpuri cu zeci de dumnezei,
Îngrămădiți pe tine și poruncindu-ți: «Crede!»,
Să-ți fure giuvaerul ascuns, ce nu se vede.

Într-un avînt sălbatic te-ai dus pînă la stele
Și te-ai întors, aprinsă, cu una dintre ele.
Că mîna îți arsese cu care-ai scormonit
În jarul alb din cîmpul de sus, ești răsplătit.
Ai pus-o să răsară, să-ți ardă-n vatra goală.
A fost, biruitoare, întîia ta răscoală.

FLACĂRA PĂZITĂ

La flacăra, păzită să nu ți-o fure vîntul,
Te ispitea comoara ce ți-o dădea pămîntul.
Ascunsă într-o firidă de piatră și ncuiață,
Ea trebuia scobită adînc și dezgropată,
Și apoi fiecărei frînturi de giuvaer
Să-i spargi era nevoie și doagele de fier.
Îți trebuia răbdare, credință și putere,
Să-nlături așternutul de pături de mistere.
Dar cum să smulgi comoara pe care-ai flămînzit
Tăcerii cetluite cu lespezi de granit?
Și cum putea clădirea veciei să-o răstoarne
Plăpînda ta făptură, de-abia nchegată-n carne,
Cînd tainele și somnul lăuntrice, vecine,
Se prelungeau din ocna pămîntului și-n tine?
Era întîi nevoie să te pătrunzi că nu
Le birui neclintirea, de nu te-nvingi și tu.

NĂSCOCITORUL

Ai născocit pe ncetul uneltele, cu care
Ți s-a făcut mai dîrză voința și mai tare.
Cînd te crezuseși tocmai mai șubred
și mai mic,
Atunci ți-ajunse brațul molatec mai voinic.
Tot căutînd zadarnic și încercînd aiurea,
Ai născocit tăișul, cuțitul și securea.
Vicleanul fierăstrău,
Tovarășul și șoarecele tău,
Care și strecoară firul ca luciul de oglinzi
În curmeziș, prin codri, și îi despică grinzi,
Și secera pe care, în arșiță, Măria
O duce ncovoiată cît ține n zări Tăria.
Venise de cu noaptea, cu luna prinsă n plopi,
Și se întoarce seara pe carul nalt de snopi.
Ai născocit odată
Și o nimica toată,
Cît ghimpele, săracul,
De mic și iute: acul;
Și harnicul nimica, vioi ca o lăcustă,
Se nghesuie și sealeargă pe marginea îngustă
Și mbracă omenirea de miile de ani:
O sculă genială, cinci ace la doi bani.
Ai născocit și ața, mătasea de păianjen,
Cu care coase acul pe Gange și Teleajen.
Ai născocit făina și pîinea tuturor,
Ca să ajungi de pîine gonit și cerșetor,
Crîmpeiule de viață, un rob, un muritor.

În petecuși de țară, împotmolit, sfruntata
Și îndrăzneța minte a născocit și roata;
Nu mai socot burghiul, cazmaua sau lopata,
Frînghia, sîrma, lanțul, cu care, prins de legi,
Ai izbutit cătușa de fluier să și legi.
Ai născocit și luntrea, să umbli pe ghicite,
Și în marea cu talaze și valuri răzvrătite.
Primejdia te cere și-o cauți, orișunde
Ghicești că te pîndește și bănuie că se ascunde.

PE DRUM

De atunci încoace, focul străin a fost să-nceapă
O vîrstă hotărîită în țara ta de apă.
Ai logodit văpaia cu apele-n vîltoare,
Să mîne sumedenii de mori și de cuptoare.
Atunci, întîiaș dată s-a deslușit în fum
Că ți-ai croit nainte și-n slăvi alt rost
și-n drum.

S-a zguduit văzduhul și răsuna și hăul,
Cînd se-auzi ciocanul zdrobind pe muchi ilăul.
Îți trebuiau potcoave la caii prinși de coamă,
Zăbale, lănci și scuturi de fier și de aramă,
Ca să o-nfrunți cu pieptul primejdia-nvoită
Cu ceasul rău, cu vraja și leneșa ispită.
Tu ai rămas de-atuncea-n răspăr și răzvrătit,
De cîte ori stăpînii și vremea te-au mințit.

CHEMAREA ÎNNĂLȚĂRII

Chemarea înnălțării ca spicul se mplinise.
Tărîmurile toate te așteptau deschise
Și te mutai pe ele în voia ta deplină,
Scăpat de nțelenirea pe loc și rădăcină.
De-o fire cu țărîna, dar dezlegat de lut,
Ai început o lume din nou de la început.
Strein în pribegie, plăpînd și venetic,
Erai cît o fărîmă de fulg și de nimic,
O coajă de țărițe, o țandără, o pleavă.
Bălan și gol, făptura parcă-ți era bolnavă.
Fugar, livid ca melcii, bătut de vremuri rele,
Tu singur rămăsesseși pe lume gol la piele,
Cel mai gingaș, mai fraged la trup și oropsit;
Doar umbra, drept cămașă, pe piept

nu ți-a lipsit.

Dihăanii în cojoace cu ghiare, colți și coarne.
Pîndeau să te răstoarne:
O lingură de sînge într-un plămăd de carne.
Între clădiri de piscuri, pierdute-n culmi
de brumă,

Ivirea ta, Adame, părea să fie o glumă,
Căci potrivit cu ele și oriunde te așez
Erai nici cît o boabă de mei ori de orez.
Erai, ca pe o hlamidă de purpură, o scamă,
Un ac cu borangicul pierdut într-o năframă,
O copcă rătăcită printre frînturi mărunte.
Încăncîlcită-n ceață, în cîlți și-n amănunte,
Îți și visa nădejdea, dormind, să puie-n jug

Cu vitele pământul, cât e de lung, la plug,
Și se ivi, odată cu omul slobod, munca.
Din pravila ei aspră, el își făcu porunca
De fiecare clipă, simțind întâi, cu frică,
În el nebănuite puteri că se ridică.

EU, UMBRA

La gaura veciei, simțindute de mult,
Am stat ascunsă vremuri, ca mîța, să ascult.
În curcubeie negre, de nopți, te-am așteptat.
Scularea din puzderii s-a săvîrșit treptat.
Te-ai dezlipit din umeri și, răzimat pe coate,
Văzuși că ridicarea pe șale nu se poate.
Ai încercat sucirea înceată, pe șezut,
Din răsputerea caznei cu brînciul, și-ai căzut.
Te-ai tăvălit pe pietre ca șarpele rănit.
Nu țiva slăbit nădejdea. Mereu te-ai prăbușit.
Nu să mai uit nici lupta cu sineși, nici această,
În cerc de orizonturi imens, cîmpie vastă.
În mijlocul ei, omul vedeai cum strîns se zbate
Încăierat cu umbra lui în singurătate.
Tăcerea își oprise și suflul și-aștepta:
Va birui pămîntul, sau zvîrcolirea ta?
Secunda, numai una'n vecie, o clipită,
Va hotărî să bată, sunată sau dogită.
Izbînda, dacă sorții nu fură s-o ascundă,
• Atîrnă'n întregime de-o parte de secundă.
Îl vezi, căzut în trîntă, că iar zvîcnește drept?
Ș-ar zice că e'n luptă cu cerul, piept la piept.
Se răscolește fierea, adînc, în măruntaie,
S-a mai muncit și rupe'nclеștarea, se'ncovoaie,
Și ocrotinduși sînul cu palma, și răunchii,
Se frîng din nou și iarăș i s-au deschis genunchii.
Așa e înălțarea, și prețul se plătește
Cu chin și suferință și slavă, omenește.

MÎNA LUI

La uită-te acuma la mîna lui, făcută
Pe flaut, pe cimpoi și alăută.
E-o floare. Vîră-ți fața în ea și ai să bei
Mireasmă, amintire și vis din palma ei.
Ea știe să mîngîie, să vindece, sălinte,
O strîngere, o dată, o ține-o viață minte.
E mută cînd vorbește tăcut, ca o pecete
Cun crin săpat în mijloc și litere secrete.
Făgăduiește-o dată, trecînd pe lîngă tine:
Făgăduința-îi sfîntă și-atunci cînd nu și-o ține.
De cîte ori o viață întregă nu se-ngîină,
Mîhnită, printre lacrimi, cu-o strîngere
de mînă?
Și cîte visuri, cîte și vieți nu au pierit,
În suflet cu inelul părut făgăduit?
Pe dinafară, viața are puteri să-ndemne,
Pe dedesubt urzită între tăceri și semne.
Cotoarele legate cu aur vor să spuie
Ce țin cuprins în scoarțe, și-nn gînd
cum se descuie,
Dar fiecare titlu-i crestat pe-o carte-nchisă
Cu lacăt, cu cheia știrbită, cînd e scrisă.

SĂ ȚI-O SĂRUT

Ți-întorc pe dos și față și nu mă pot supune
Să cred că floarea asta, ce-o ții, nu-i o minune.
O asemănam cu-o floare, dar seamănă cu-o stea.
Cînd ai furat-o poate, din locul ei, cîndva,
Pe drum, la pogorîre, din ceruri, din zenit,
Te-a furnicat cu haruri și ți s-a ntipărit.
Că mă smeresc să cuget e lucru de crezut.
Dă-mi fiecare deget, din cinci, să ți-l sărut,
Și ție, fată zveltă, care-nvîrtești în aer,
Ca o sfîrlează, fusul pe firul tors din caer,
Și ție, străduitul cu palma grea și tare,
Cu ele îmbrăcate, de fier, ca-n degetare.
Gîndește mintea, zicu-mi, dar ce-ar putea să facă
Fără gîndirea mîinii, închisă și săracă?
În scoica ei lipită și-ar duce în zadar,
Pe funduri, strălucitul curat mărgăritar.
O scrie slova mîna și e nemuritoare,
Pe cît vor fi mai multe și veacuri viitoare.
Și ochii plîng, dar plînge și mai adînc vioara,
Că plînge mîna-n coarda oftată, surioara!
Și meșterul Manole visa o mînăstire,
Dar cine-a scos-o vie din moarta-nchipuire?
Cinci degete-ale dreptei cu cinci din mîna stîngă
Putuseră s-o nnalțe și ursitele să-nfrîngă;
Aceleași mîini și brațe care-au cioplit în stîncă
Și Sfinxul, păzitorul nisipurilor încă.
Îl vezi în dreptul lunii? pe creștetele lui
S-a ridicat părechea de lei cu patru pui.

A, E, I, O, U

Să fac numărătoare.
Deschide palma întreagă. Dă-mi degetul cel mare.
Din celelalte patru, mai depărtat și sprinten
Și înfrățit cu ele, stă-n lături ca un pinten.
Cînd au cuprins de coadă securea și o ncîrligă,
Se ntoarce și le ncinge, făcîndu-le verigă.
Îi zicem deget mare, dar nu că e mai mare,
Ci pentru că le ține supuse-n ascultare.
El poartă-n sarcinarea, ca și căutătura,
Să-nfățișeze omul întreg și semnătura.
Din sumedenii multe, de capete, nici el,
Nici chipul nu s pe lume de două ori la fel.
De nu-nvățau să scrie, strămoșul și bunicul,
Ei iscăleau hrisovul cu acela, cu buricul.
Al doilea din mîna e degetul ce arată
Menirea de poruncă și pîra-n judecată.
Deosibește-n gloată, amenință și ceartă.
A scos în priveliște greșeala sau o iartă.
Cel din mijlîc e martor nepăsător și poate
Să le ajute leneș pe celelalte toate.
E rece, întîrzie, pripelile-l ajung
Mai potolite, n-are voință și-i mai lung,
Și, dezlegat de suflet și minte, are-nvăț
Să stea ca-n tre umbrele și pălării un băț.
Al patrulea iubește, părtaș la o solie
Să aibă logodita fecioară de soție.
Prinos de închinare la frumusețea smeadă,
El poartă o cătușă de aur drept dovadă.

La licărul din deget răspunde-n ochi scînteia
Pe care-au scăpărat-o surîsul și femeia.
Al cincilea, gingășul, mai micul, stă la coadă,
Smerit că n-are cine să caute să-l vadă.
Uitat cu cartea-n poală, vîrît în foi, pieziș,
I-ar strînge moale vîrful rapsodul pe furiș.
Mai are-o însărcinare de numai frumusețe:
Cînd îți ciocnești paharul la nunți să se răsfete.
Mîngîie-se piticul cu unghia de ceară,
Ca solzul de plătică, de lin și albișoară,
Că primăvara-i pune, primit pe un fuior,
Cel mai aprins și galeș inel de mărtișor.

ADAME

Atît e numai mîna, de apucat și dus?
Nu. Ea întărește graiul și spune ce ai fi spus,
Mai limpede, și vorbe de nu țiau mai rămas
Ori n'ai, grăiește mîna cuvîntul fără glas.
Că gestul, în tăcere, acoperă și are
Aceleași înțeleșuri la sute de popoare.
S-ar fi ales de tine ceva, Adame, ciung?
Ai fi putut răzbate un drum atît de lung,
Dacă și lipsea, din toate, un simț, neprihănitul
Cercetător ușure și ager, pipăitul?

DAR OCHII TĂI ?

Dar ochii tăi? Albaștri, verzi, negri sau căprii
Zălog a nu se știe ce mute mărturii.
Câte stihii senine adânc se zbućiumară,
Ca să-ți răsară limpezi icoanele de afară?
Ce gând, în ce cuvinte, să-nvrednicit a spune
Cum să ivit din sînge uimita lor minune?
Prin ce minuni ciudate și zămisliri încete
Să săvîrșit în sîmburi asemenea scumpete?
În pleoape, ca petala de floare de gutui,
E un smarald și nu e, e de safir și nu-i.
E bilbîirea noastră în stare să mai știe
Ce amintiri de noapte, rămase din Tărie,
Căzînd pe-o dîră lungă, de aur, dintre stele,
Sau închegat la tine în două peruzele,
Domniță-al cărei zîmbet mă tulbură și-nghiață?
Îți pîlpîie-n privire și-un vînat fir de ceață.
E depărtare multă la zmațul ei cu ape,
Deși ți-e frumusețea de salcie aproape.
Ascultă, ce nu-mi poate închipuirea crede
E că bijuteria cu pleoape calde, vede.
Auzi? Pricepi? Să poată vedea un mădular?
Atunci, nu-i vorba numai de trupuri, ci de har,
De o văpaie alta, de-o voie, de-o dogoare,
Ce vine și se duce, făclie călătoare.
De ce a plîns smaraldul la șoapta în andante
A scripcii, două lacrimi în două diamante?
Pricepe. Nu știu dacă, prostită de cuvinte,
Mai are lucrul ăsta loc să ne-ncapă-n minte.

Deasemenea, și mintea, nu mi pare, omenește,
Un bolovan de cocă și oase că gîndește.
Cum? trupul, de la sine, țărîna și argilă,
Să știe ce-i sfială sau dragoste și milă?
Des umilit de atîtea întrebări și gînduri grele,
Te-ai despărțit în « simțuri » ca să te scapi
de ele.

E treaba lor că gustă, aud sau că miròs,
Sînt cinci, nu-i numai unul, de ajuns
și de prisos.

Nu e ceva între ele? Numai miros și limbă?
Ce-o fi, ce nu, îndoiala și taina nu se schimbă.
Ce ne mai batem capul să-l facem ghicitor?
Nu le lăsăm mai bine pe toate în seama lor?
Împins în îmbulzeala tăcerilor depline,
Zic zvăpăiat în ele: Eu, Mie, Meu și Mine.
Odată cu sideful gingiilor stricate,
Eu mi-am pierdut naiva dinții virginitate.

MAI SUS

Astîmpărată foamea și ispășită truda,
Un neastîmpăr altul îți întetise ciuda.
Simțindu-ți istețimea, năvalnică să-nvețe,
Ea se-ncepea-ntristată și se sfîrșea-n tristețe.
Umblai să știi ce tace și ce nu se arată,
Aproape-nchipuite prin ceață cîteodată.
Răzbirea la lumină nu-ți mai era de-ajuns,
După ceai stat ca lupii și iepurii ascuns.
Rîvnei mai sus cu mintea decît era datoare
Zvîcnirea unei schițe, făcută de-nccercare.
Te tulbura năluca trecînd, și era urît
Ca unui fără vlagă oștean posomorît.
În liniștea făpturii erai neliniștit,
Uitîndu-te cocorii că zboară-n asfințit.
Deși trezit și slobod, te frămîntai că și s
Și zilele-nccîlcite în restul unui vis.
De altfel, mărginirea-n vremelnica durată
Îți e de-atunci rămasă și astăzi măsurată.
O zi erai mai ager, și alta mai amar:
Aveai otravă-n tine, de-atunci, de cărturar.
Trecuse parcă timpul de partea cealaltă.
Parcă trăiseși moartea cu viața laolaltă.

OM CU OM

Un om fusese o frunză și numai om cu om
Au izbutit să crească și să se facă pom.
Că moare frunza n ramuri, puiandră și ușure,
Copacul viețuiește și s-a-nmulțit pădure.
Tu și răsplătești ursita de grabnică pieire,
Făcîndu-te, din omul prigoanei, omenire.

COPIL DIN FLORI

Erai o scamă'n haos, plutită la'ntîmplare,
Suflat de'o adiere ca dintr'un puf de floare.
Între'ndoieli trecute, uitări și presimțiri,
Ți s'a'impletit ursita să ții de două firi.
Cînd ești ce nu fuseseși, cînd pari a fi și tu,
Și nentrupt te cleatini între «ba da» și «nu».
Încredințare dîrză o zi, și'o zi tăgadă,
În lupta ta cu tine ești unul și'o grămadă.
Acelorași cuvinte le dai alte'nțelesuri,
Eresuri în credință, credință în eresuri,
Și nu e de mirare că ești cum te arăți,
Cusut în lung, din creștet, din două jumătăți.
Căci toate ale tale sînt gemene perechi,
Tălpi două, două brațe, doi ochi, două urechi;
Dar cînd învîlmășeala simțirilor te fură,
Ca să le spui trunchiate nu ai decît o gură.
Tu te deschizi ca ușa, lăuntru și'n afară,
Cobori și urci în tine ca printr'un turn o scară.
Ea singură scoboară și suie în spirală,
Ori că o umblă pasul, ori că rămîne goală.
Ești o făptură'ntreagă, te'ntrebi, sau de pripas?
Ai căutat cu șoaptă din ce părinți te'ai tras,
Din oameni, din nenuferi, din șoimi? Într'adevăr,
Tu te găsești cu vremea și semenii'n răspăr.
În viscole și gloată, fugar și dușmănit,
De cîte ori nădejdea de om nu ți'a murit!
De cîte ori n'ai plîns
Și zvîrcolit ca rîma te'ai înnodat și strîns!

Și te-ai ascunde iarăș. Ți-e frică? Ți-e rușine?
În liniștea, oprită ca un suspin, de cine?
Te scormoni toată vremea să afli, să-nțelegi.
Te-ncredințezi aproape, te răzvrățești și negi.
Îți mai lipsea din tihnă, în suferința minții,
Să cauți străbunia și să-ți găsești părinții.
De tânăr ești mai vîrstnic, mai trist, ca un bătrîn.
Eu știu ce-ți trebuise de-o vreme: un stăpîn.
Te-ai fi simțind cu tine mai viu și împăcat
Să te cunoști odraslă de zmeu sau de împărat?
Din ce împărat și-anume din ce împărăție,
Crezîndu-ți convenită coroana ei și ție?
Destoinicia minții n-ar fi putut să iasă
Decît dintr-o ntrupare domnească de mireasă?
În ce împărăție și-n ce fel de hotare
Stau scaunul și zmeul cu spada-n cingătoare?
Și ți-ai aflat stăpînul și-obîrșia-n sfîrșit?
Profeții dintr-o carte, citiți, te-au lămurit?
Îngenunchiat pribeagul și dosădit în rugă
Se teme că e slobod și se dorește slugă?
Nu-i scris măcar stăpînul ales de voie bună
Și sluga prietenie să ție împreună.

NUNTA

Dar șovăind cu gândul între pământ și cer,
Te-au prins, pe nesimțite, cătușele de fier
Și lanțurile, jugul și temnița. Mândria
De-a te simți de sine și-o palmui robia.
Ieșind din trunchiul tânăr tot ramuri

și alte ramuri,

Se înmulțise omul în seminții și neamuri;
De o cam dată gloată și apoi omenire,
Fricoașăntii și apoi năvalnică n neștire.
Pînă n adîncul lumii, prin zări și depărtări,
Se desfăcu pământul în granițe și țări,
Și graiul orb ajunsese să se prefacă n limbă,
Iar limba n limbi mai multe

simți că i se schimbă;

Căci, dintre taine, legea, din toate cea mai mare,
A vieții, i frămîntata și veșnica schimbare.
Monotonia moartă a lenei e ntreruptă
De clocotul iubirii și al urii, și de luptă.
Curg zilele și vècii, ca apele devale,
Și totul se nmulțește, crescînd să se prăvale
Și, prăvălit, se iscă din nou, fără hodină,
Mai sus și mai puternic într alt chip de lumină.
S-a mpuținat văpaia și, aproape stinsă, vine
De crește iar vîltoarea, stîrnită de la sine.
Și somnului și nopții le este adevăratul
Tîlc, a dospî în matcă, fierbintele aluatul,
Ca să ncolțească plodul și mugurii să dea,
De la stejar la trestii, garoafă și lalea.

Este nuntă'n toată firea, cu văluri și panglici,
Cînd stelele'n obroace, pe bolți, se fac mai mici.
Mireasa omenirii și-a țarinii dă pîne
Și lapte, pentru pruncii ivirilor de mîne.

DIN TAINE

O altă taină, limba, nu știe cum răsare
Și cum se zămislește după ținut și soare,
Mai limpede, mai aspră, mai posacă.
De ce nu poate gândul, ascuns în el, să tacă?
Făptura ei de aer dă floare de lumină
Și are, ca porumbul și volbura, tulpină.
Tăgăduie, ca mintea și trup și căpătîi.
Într-adevăr pribeagă, cea fost întîi și întîi,
El, Omul? el, Cuvîntul? că limbile-au rămas
Să glăsuiască minții, din cărți, și fără glas.
Făptura de cuvinte, din grai sunat și mută,
Nu are, cercetată, plămădă cunoscută.
E înger, e mireasmă atîta de ușoară,
Că fără vînt, nici aripi, de cum se iscă zboară?
Silește-te mai tare, iubite grămătic,
Să-mi spui, că, pînă astăzi, tu nu mi-ai spus
nimic.

TRUFAȘUL

Babël au bașmpărații lucrără'n lumea'ntreagă,
Ca neam cu neam, alături, să nu mai se'nțelegă.
Puterea deșmpăcare le'sa fost întotdeauna
Fățarnicia, cursa, urzeala și minciuna.
Ca săși păstreze sceptrul, momîia lor de paie
Așmpins, cinstit, poporul în sînge și'n războaie.
Stăpînul cel mai lacom, fiind și cel mai tare,
Își întindea cruzimea în larg, cotropitoare,
Cu cîrdul lui de ciocli și corbi nemaisătui,
Peste popoare, roabe ca și poporul lui.
Zîzania, otrava, mocnită în afară,
Le'sa cuibărit și'n țară,
Și cînd, clocit o vreme, cocea'ndestul veninul,
Hain, miștit, poporul își cotropea vecinul.
Trăit într'o trufie de neam și'n aștîtare,
Se întetise ura zăcută,ntre popoare,
Și ura moștenită, nișel cîte nișel,
Zbucnea în năvălire și măcel.

PRIETENIE

Dar luat vrăjmașul singur, în parte, fiecare,
Era un om ca tine, cu buzele amare.
Tu i-ai ucis un tată, el ți-a ucis un frate,
Din țara prinsă-n flacări pierise jumătate.
Erau zvîrliți în groapă cu morții, și răniții,
De vii, și oropsiții de-ai lor și urgisiții.
Tu n-ai văzut, ca mine, închise de curînd
Și proaspete, mormintele mișcînd.
Ce ți-am făcut eu ție, ce mi-ai făcut tu mie,
Ca țara ta să fie cu-a mea în dușmănie?
Ne pasă, oare, nouă, că domni-n capitale
Se-ngîină ca dulăii rînjiți și-și dau tîrcoale?
Ni se sporește vlaga, și grîul ni se coace
Mai repede-n războaie decît în timp de pace?
Ca să se piardă urma, cel ce-a intrat să fure
Dă foc și la pădure.
Să ardă codrii, munții și zimbrii-n jar, și cerbii,
Stîrpit în pleșuvia de scrum și colțul ierbii.
Cu pòtera-n potecă, haiducii-odinioară
Știau și să și moară,
Pe cînd stăpîinii lumii, de-obîrșie crăiască,
Și sluga tîrîtoare știu numai să trăiască.
Și domnul, ca tîlharul, își întocmește-o lege
A lui, cum o-nțelege.
Deosibirea este că unul o plătește
În ștreang, dar cel cu biciul și legea-mpărătește,
Ascunsă-n ea prin colțuri cotite și-n unghere,
Din care-și trage drepturi, mîndrie și putere.

Căci legea pentru dînsul e dulce, bade_loane,
Și numai pentru tine e plină de căpcane.
El poate mii de oameni, în tihnă, să omoare,
Legîndu-și zahanaua de cîmpul de onoare.

JALE

Deci, mi-ai ucis copiii, și țiam ucis părinții.
De ce? Fără pedeapsă? De dragul suferinții?
Ne-*a* luat pe sus cu steaguri, din liniște
și muncă,
De la cazma și pluguri, deodată, o poruncă.
Cu tobele nainte, mergeam ca la paradă,
Cu pajura pe steaguri, o pasăre de pradă.
Încă săraci, noi ceștia, cîrpeam odinioară,
Pe un ștergar cu coadă, ce-*a*veam și noi,
o cioară,
Și dincolo de Milcov, un cap de bou blajin,
Pe-*n*tinderea de stambă, pe băț, de un arșin.
Acum, ne lua vulturul din țarină, cu el
În falduri de mătase, cu ghiara de oțel.
Noi am plecat ca orbii, cu sufletul la gură,
Cîntînd, tot din poruncă, zvicniri de-*n*demn
și ură.
Pe la sfîrșit de vară,
Ne-*a*m întîlnit cu moartea la capătul de țară.
Acum, în locul nostru, oștire cu oștire,
Stau două cimitire.
Din ce-*a* fost nebunie bolnavă, ne fu scris
Să ne rămîie-*n* casă tot un coșciug închis.
În fiecare noapte, simțim cu noi în pat
Cîte un mort culcat.
Nou, cimitirul nostru, de-*a*colo se întinde
Încoace, pretutindeni — și-*n* suflete, morminte.

Ce-i fi pierdut tu nu știi nici cât se mai
cunoaște,
Dar sufletele noastre sînt boltnițe de moaște.
Icoanele-n părete sînt chipuri de părinți
Trecute-n carne veche și palidă de sfinți.
Mai un război de-a surda, pribeag
sau într-adins,
Și vatra ni se sfarmă, și neamul ni s-a stins.

LUPTĂ ȘI RĂZBOI

Tu, pentru stîrpitura cu o slujbă peste oale,
Iei temnița și ocna Prea Înălțimii Sale,
El caută război.
Războiul pentru trîntori, iar lupta pentru noi.
Războiul te mînjește, dar lupta datorie,
Să nu adormi pe o coajă de pîine și o simbrie.
Cumplita răzbunare, dintr-alt război rămasă,
O ia cu el oșteanul și o zgîndără acasă,
Pînă și încinge spada din nou, cînd se deșteaptă
Mînia potolită, sau dreaptă sau nedreaptă,
Dar ațîțată totuș, în vrajba de străin,
De slugile alese cu leafă și tain,
De nu se adună n voie popor lîngă popor,
Trecînd, la nvierșunare, și peste hoitul lor,
Atunci, războiul lumii, purtat între nebuni,
Îl vor răbda o dată la cîte șase luni,
Precum i se năzare
Nebunului mai mare,
Și, secerat de oameni, pămîntul, ca de o boală,
Va spînzura la urmă, n văzduhuri, tidvă goală,
Și nimeni, nicăirea, ce a fost n o să mai știe,
Cînd țările ngropate vor fi niște sicrie.

RÎNDUIALA

Din vremile bătrîne, cinstit, copilăros,
Poporul, blînd, primise pămîntul drept prinos.
Bogata moştenire lăsa aşteptat, muncită,
Să-şi dea rodire nouă, născută şi născută,
Şi avuţia zestrei spori îmbelşugată.
Dar iată că mîncăii şireţi se şi arată.
O ceată lenevită născută şi caleaşcă
Şi strînsă cu limbuţii de seama lor în gaşcă
Au adunat mulţimea cu vorba lor frumoasă
Şi-au colindat tărîmul întreg, din casă născută.
Purtau giubea cu blană, găitane şi chengar
Şi galbene mătăni, în mîini, de chihlimbar,
Că neavînd de lucru şi mătăsoşi la piele,
Îşi învîrteau şiragul şi numărau mărgele.
— «Noi sîntem de la Curte şi înţelepţi de casă,
Şi voi sînteţi poporul şi gloata numeroasă.
Voi sînteţi mulţi, şi carnea vă e bătătorită,
Noi sîntem ce se cheamă, la carte, o elită.
Deşi născut am pus spinarea şi ceafa la povară,
Nici sarcina ce-o ducem nu este mai uşoară.
Şi boul cară greul pămîntului, dar cum
Joian nu s-ar abate, nedus de om, din drum?
Cu hăis a ţine stînga, şi dreapta lui cu cea.
El merge cum poartă stăpînul, vrea născută vrea.
Vedeţi, se potriveşte cumva despre puteri
De a mîna cireada de boi să fim boieri.
Ce uriaşă vită
Şi-atunci cînd e scopită!

Dar namila cu coarne, tot rumegînd în pace,
Noroc că nare gustul deampunsul să se joace.
Că ntr'altfel o schimbare n deprinderea tăierii
Ar face bou boierul, și boii ar fi boierii.
Dei vacă, cine trece o mulge de o vadră.
Ea rabdă, credincioasă la datină și vatră.
Dei bou îi vîri spinarea în jug, și boul trage,
Preamulțumit și gata aproape să se roage.
Doar taurul sfărîmă și stîncă; de vițel
Am luat măsuri să l facem bleg, dulce și mișel.
Grămada asta mare, cuminte, ca să fie
Purtată după voie, e ca o jucărie.
Că un crîmpei de minte cîrmește o cireadă,
Cireada nare vreme de gîndul ei. Dovadă:
Mai multe mii de vite
Ascultă umilite
Și nu se întărită
De un geambaș cu bîță.
Voi să munciți cu brațul, noi ne muncim
cu mintea,
Și fie cît dovleacul, cît mazărea sau lîntea
De mică, mintea duce popoarele nainte
Sau îndărăt. Atîrnă. E minte și e minte.
Le duce cu porunca și voia ei de sus.
De acolo unde capul, de peste om, e pus.
Noi sîntem mintea, capul, gîndirea, prin urmare,
Și voi preaprețioase, dar totuș mădulare.
Munciți, și fără grijă. Vi s muncile cam grele,
Dar noi vă stăm alături, lungiți pe canapele.
Avem ori nu dreptate? Răspundeți la întrebare. »

Și a cam codit răspunsul mulțimea, cît se pare.

UN ALTUL ZISE

Un altul zise: — « Oameni, ca să n̄telegeți bine
Tot rostul fără seamăn, ce vi se și cuvine,
Și noi, tîlmacii legii, ne-am hotărît supuși
Să ascultăm porunca unei mai mari păpuși.
Că-i zice Domn sau Rege, Sultan sau Președinte,
Totuna e, la urmă: zicală de cuvinte.
El dă dintr-o sprînceană, lam și n̄teles, că-l știu,
Fie că-i cu coroană, tichie sau chipiu,
Și voia lui de pace
Sau de război e lege, că vrea sau se preface.»
Atunci, se arătară cinci inși ca de argint,
Cu mîna ncîrligată în sus, blagoslovind,
Ca niște uriașe burdufe de cimpoaie
N-ar fi putut din șale nicicum să se ncovoaie,
Ca să dezlege, — zice Iordanul din pustie, —
Curelele opincii Celui ce va să vie.
Neîmbrăcați în piele de capră, groși în fuste
Și burți, dădeau dovadă că nu mîncau lăcuste,
Ca omul sihăstriei, naintemergătorul
Ioan Botezătorul.
Cu foalele lăsate sta otova piciorul.
Pe frunți purtau cunună cu fund, ca de tingire,
Sticlind din diamante, smaralde și safire.
Veneau sunînd cădelniți în jurul lor și alții,
Un cor de glasuri, psalții.

— « Noi sîntem totdeauna cu orice stăpînire
Și-o legănam cu stihuri cîntate din psaltire,
Creștinii cu creștinii, păgînii cu păgînii,
Că Dumnezeu ne-alege să ne-ascultăm stăpînii. »

Leșea șoptit un murmur, din pîlc, o rugăciune:
« Deșertăciuneș toate, sîntem deșertăciune. . .
Nu-ți bizu) nădejdea de mîine niciodată
Pe zilele, ca zoana și pleava vînturată. . .
În gemete și plînset ne trecem, și'n povară. . .
Nu adunați în viață durerilor comoară.
Comoara voastră-i strînsă în cer și, după moarte,
Cel ce cunoaște toate vă cheamă și v-oșmparte. . .
Iubiți-vă mai-marii și-i ascultați. . . Veniți
Și-ngenunchiați la tronul aleșilor, zmeriți. . .
Sînteți flămînzi desculții și goii? Un sătul
Nu are ce v-așteaptă, pe voi, mai îndestul.
Uitați-vă'n văzduhuri cum cele zburătoare
Nu se-ngrijesc de hrană și-o au cu-mbelșugare. . .
Și cine-i înveștmîntă pe crini împărătește?
Izvoarele și unda lor cine le păzește? . . .
Răbdați cu bucurie mucenie și chin,
Prigoană, nedreptate, batjocură. . . Amin. »

TEMEIUL NII FRĂȚIA

Frăția nîi temeiu,
Vîo spunem mai cu seamă cu condeiu,
Că scrisul și hîrtia țin locul, pe curat,
Și al omului de alt' dată, de acum numerotat.
Cît ne am trudit cu glasul, socot că bănuți,
Să vă nălțăm în rîndul de oameni fericiți.
Fiindcă ncepeți viața din nou cu noi în frunte,
Să ținem socoteala și a trebilor mărunte.
Ce faceți voi cu atîta întindere de țară?
Vă ajunge cîtă sapa și plugul cîtă ară.
Bucata de țărînă pe care ați semăna
N-ar fi nici trebuință să zici « eș a mea », « eș a ta ».
De fapt, întreg pămîntul e al nostru, al tuturor,
De vreme ce frățește trăim pentru popor.
Îl împărțim cu vorba de a latul pe hotare.
Cu cît mai mare și rangul, și întindere mai mare.
De pildă, pentru Vodă și seminției sale
Le am pregătit mai multe moșii de deal și vale
Și șesuri, munți și codri, cărbune și țitei,
Fără a uita la daruri nici lista de căței;
Un țărm și un cot de mare,
Ca să clădim pe piatră castele cu pridvoare,
Conace și palate, grădini pentru stăpîne,
Cu mori, cirezi și turme și herghelii și stîne.
Familia nmulțită cu prinți și principese,
Că nașterile s multe, în șiruri lungi și dese,
La unchi, mătuși, cumnate, surori, nepoți și veri,
Și alte rubedenii de mîine, de azi, de ieri,

Se cade fiecare, în vîrstă și sugaci,
Să aibă cîteo țară cu vii și un cîmp cu vaci,
O fabrică de zestre și pivnițele sale;
Să iasă, din ce curge și pică mult, parale.
Să facem, convenite la gineri și nepoate,
Din optzeci de județe, optzeci de principate.
O dinastie nouă se ncheagă pe ndelete,
Băieți cîteva rînduri și cîteva de fete,
Și nu e trebuință, născuți de aceeaș mamă,
Să semene cu tatăl, dac ai băgat de seamă.
Ba nu e nici nevoie să știe să vorbească,
Așazicînd, vreo limbă, de pildă, plugărească.
Pentru coșar și vite, cu douătrei, streine,
Ajung să se nțealeagă cu voi destul de bine.
Că talmăcirea n aur a limbii și venitul
Ei le pricep îndată, măcar cu pipăitul.
De altminteri, cîrmuirea și bunii ei cîrmaci
Se îngrijesc să aibă cît mai cumiți tîlmaci.
La urma urmei, domnii pot face o ispravă
De prinți, chiar dacă limba li i groasă
și gîngavă.

În parcuri ocolite cu ghimpi, de vînătoare,
Vom strînge ntre zăplaze fazani și căprioare;
Să le avem de a gata, închise ca ntr o cușcă.
Te apucă dorul nobil și patima de pușcă
Și ai la îndemîină vînaturile grase,
Fără să ști bage frica și tremurul în oase,
Sălbătăciunea n codru prin vînt că te miroase.
Primejdia i ferită, să ști iasă n drum un țap
Și să te arunce n rîpă, de a dura, peste cap.
Ne place ciuța blîndă, copilă și zglobie,
Să o vedem întinsă, cu ochii n agonie.
Vînatul, ca și omul, împrejmuit cu legi,
Îl ai cînd vrei și sigur și poți să ți l alegi.

A MAI TRECUT O VREME

Și a mai trecut o vreme, și zeci de vremi,
și sute
Și mii de vremi, pe număr, în șir, nemaștiute.
Puterea nscăunată a stăpînit cu jugul
Popoarele, pămîntul, gîndirea și belșugul.
Najunse n luptă omul să biruiască firea
Că trebui să intre n război cu stăpînirea.
De cum pășește insul din treapta lui afară
Nu mai e om ca tine, ci se prefacă n fiară,
Și ins pe ins apasă îndată ce se suie,
Și l răstignește n cuie,
Și neamuri și popoare și mii de ani, întregi,
Au fost ținute n lanțuri de slugi de regi și regi.
Un rege ce se cheamă în cronici Rege Soare
Stă n sfaturi cu șezutul sub tron pe o căldare.
Pe gaura din fund
Răspunsul Maiestății se deslușea rotund.
Curtenii ascultîndu l din două voci odată,
Una ieșea vorbită, și cealaltă cîntată.
Curtenilor de viță li i nasul surd și mut:
Nici oala, nici răsuful din vînturi nu le put.
Prea măguliți în sine și fericiți să intre,
Ei află ce gîndește stăpînul și din vintre.
De altfel întotdeauna și ncins cu chiparoase
Și crini, un tron miroase
A stîrv, a murdărie, avutul strîns porcește
Îi dă trufie celui ce, prost, te poruncește.

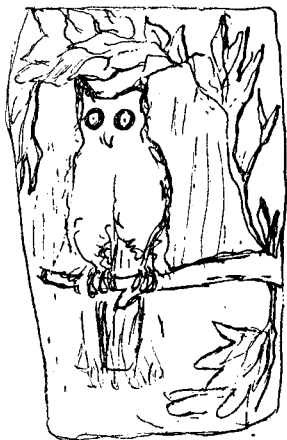
Ohabnicele bunuri din danii și din òcini
Ajunseră să scoată duhori de grajd și cocini,
Și s'a întins leșinul și putreda duhoare
De le-a răbdat în suflet și cuget fiecare,
Un timp, câteva timpuri. Mocirla adunase
Din loc în loc, să zacă, lăturile spumoase.
O diră de mocirle legase între ele
Tărîmurile nchise, palate și castele.
Puroaiele umflate, hrănite zmîrc cu zmîrc,
Au copt buboiul negru, înmugurit cu sfîrc,
Și atunci, din țară n țară,
Buboaiele, atinse de ac și foc, crăpară.

A FOST O NOAPTE OARBĂ

A fost o noapte oarbă, cu luna în ceruri lipsă.
Stăpînii și amintiră, treziți, de Apocalipsă.
Cetăți, orașe, cuiburi de lene și păcate
Sau zguduit deodată, răsturnate.
Ospetele în furtună, zburate de vârtej,
Opriră dumicații în gingie și gîtlej.
Amestecați cu cioburi, stăpînilor, sub mese,
Li se trezea beția de prinți și de prințese.
Un urlet, ca de mare în răzvrătire.
Linioliul gros al morții începu să se deșire.
Irumptă, omenirea din ghizduri și zăgaze
Isca vîltori, prăpăstii și piscuri de talaze.
Sau prăbușit în haos statuile, pe rînd,
Cu slava lor de idoli, de piatră și pămînt.
I se părea lui Vodă că doarme și visează.
Beția lui de noapte se pomenise trează.
În gloata răzvrătită, puhoi ca de catarge,
O negură se îngroașă, o negură se sparge.
El vede ce nu vede și ce i se năzare:
Un uriaș cu o falcă aprinsă într-o zare.
E adevărat, e aieva, e răscoală.
Îl caută norodul: împărăția și goală,
Și una după alta i s ușile încuiate.
Le a sfărîmat pe toate
Și într-o două sută cămară dărîmată
Răscoala dă de Vodă pitit într-o privată. . .

Cînd cumpăna răbdării, Măria Ta, se frînge,
O ciutură*i* de lacrimi și o ciutură*i* de sînge.

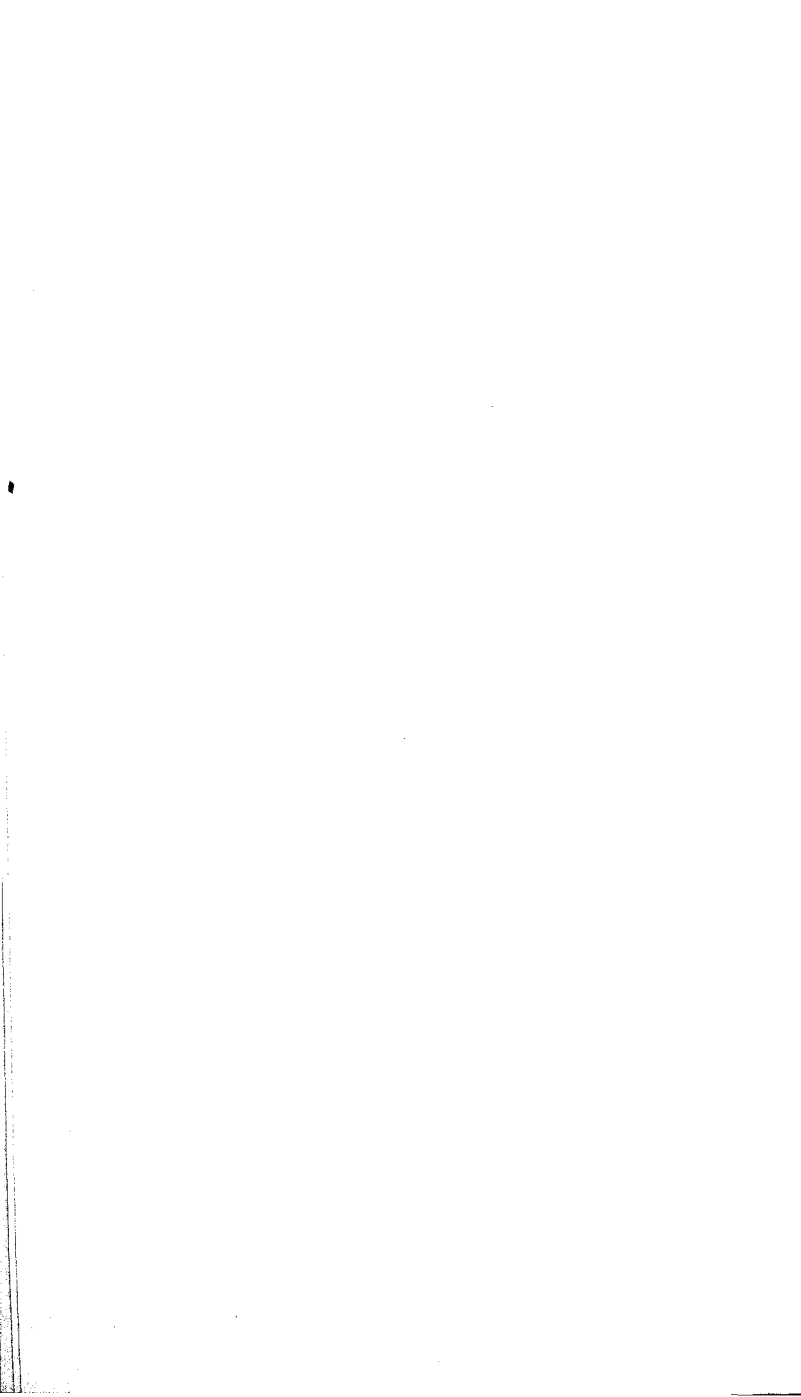
CEL CE GÂNDEȘTE SINGUR

Cel ce gîndește singur și scormone lumina
A dat o viață nouă și un om de fier, mașina,
Ființă zămislită cu gîndul și visarea,
Nenchipuit mai tare ca brațul și spinarea.
Cu ea brăzdezi pămîntul în lung și lat și sameni,
Și una ține locul la mii și mii de oameni.
Topitorii, cuptoare, mori, puțuri, fierăstraie,
O sîrmă dă lumină, o țevă vîlvătaie,
O lampă duce graiul și dă'n văzduhuri vești
Că omul zămislește puterea din povești.
Se face depărtarea mai scurtă decît pasul,
La mii de poști s'aude și se cunoaște glasul.
Vorbești cu fundul lumii la tine, din odaie,
Secunda ntrece veacul și timpul se ncovoiaie
Pe o sfoară cît e firul de păr și se agață
Vecia, nesfîrșitul, pe un crîmpei de ață.
Se nnață slabul, omul, pe aripi în Tării
Și aduce de acolo noi legi și mărturii.
Iată-l, scoboară'n hăuri cu coiful lui rotund
Și rîcîie oceanele pe fund.
El trece prin vîlvoare, prin cremene și ghiață.
Pornise de cu seară, s'antors de dimineață,
Și nu l'a ars dogoarea, nu l'a mpietrit nici gerul.
E țara lui pămîntul și l'a mpletit cu cerul.
Și aprinde lîngă Argeș luleaua, și văpaia
Din pipă încă i arde, ajuns pe Himalaia,
Și pîinea coaptă acasă, într'un cuptor domol,
L'o gustă pinguinii tot proaspătă, la pol,

Și, în sfârșit, urmașul lui Prometeu, el, omul,
A prins și taina mare, a tainelor, atomul.
El poate omenirea, în câteva secunde,
Să-ntinerească nouă pe veci, ori să o scufunde.

E timpul, slugă veche și robul celui rău,
Tu, omule și frate, să-ți fii stăpînul tău.

1907
peizaje

CUVÎNT ÎNNAINTE

În anii nouă sute șapte,
Ca din senin, în marte, într-o noapte,
S-a ridicat spre cer, din Hodivoaia,
Și din Flămânzi, și Stănilești, văpaia.

Și s-au aprins, de-a latul țării, mii
De lumînări și de făclii,
Ca la un Paște și o Înviere,
Făclie, și vipii, și opaițe stinghere.

Cum e'n biserică, la noi,
Un mugure de foc, ca un altoi,
Pe vârful unui fir de lumînare,
În sfeșnic la icoane și'n altare,

Așa, din sat în sat, se-ntinse
Văpaia grânelor aprinse,
Că flacăra-ncepea să joace
De-a rîndul pe pătule și conace.

Era să fie sărbătoare,
Sau slujbă de înmormântare?
Urlau și cîinii haite la năvală.

Ajută, Doamne, țarași în răscoală.

PE RĂZĂTOARE

S-a tot întins din luncă'n sat
Și-a mai lățit fișia cu-o brazdă, la arat.
Moșia îi ajunge pînă la noi în casă.
Aproape n-are omul pe unde să mai iasă,
Și se făcu moșia de două ori mai mare,
Din suta de pogoane o sută de hectare.
Nu ne mai țin de-ogradă nici cloștile cu pui,
Și ele pasc cu mieii azi pe moșia lui,
A hoțului bătrîn.
La oile, le-nchide, făcîndu-se stăpîn.
Pentru cîrlani și vite plătim atîta gloabă,
Căm cumpăra cu banii moșia, mai degrabă.
Moșneni, din vechi, pe țarini, pădure și imaș,
Ajunserăm și'n casa străbună chiriași.
Ne-am plîns la stăpînire, n-deșert,
că cel mai tare
E cel umflat mai bine de pungi în buzunare.

Nu căuta dreptatea domnească, frățioare.
Ia pe ciocoi ca hreanul și dă-l pe răzătoare.

RĂZVRĂTITUL

Dumitru țărănoiul, dulgher și lăutar,
Nu tulburase satul vorbindu-i în zadar:

Cu binele nu merge. L-am încercat de-a surda.
Au scos din noi și untul, cu sîngele, și urda,
Și zerul. O cocleală rămîne pentru noi,
De nu te bagi iscoadă și slugă la ciocoi.
Eu slugă la jigodii nu m-aș vedea să fiu;
Măngrop mai repede de viu.
Te strădui fără noimă și dai pe brînci, te storci,
Rîndaș la boieria de cocină de porci.
Mai bine luarăți sapa și traista la spinare,
Pribegi făr'de cămașe, desculți prin țara mare.
Prășind prin bărăgane sau ciocănind o coasă,
Un boz de mămăligă, de prînz, tot o să iasă,
Dar cel puțin rămîne, de bine și de rău,
Că ești de capul tău.
Ciopliind cu barda bîrna, bătînd dimia, piua,
Ori învîrtind la moară ești muncitor cu ziua,
Nu rob pe toată viața și priponit ca vita,
Primind mălaiul muced și aprins, cu țîrîta.
Cu semenii de brazdă, fugiți de pe moșii,
ncepe-o răspicare și de-alte datorii.
Începi să-nveți cititul, să scrii, să vezi, să știi.
Pecetele de beznă, cojite de pe pleoape,
Începe-n întuneric de ziuă să se crape.

Gîndind întîi în șoaptă, și mai tîrziu pe față,
Te-ai aduna cu alții-nțărcați de aceeaș viață,
Și celor ce v-apasă, vă mint și vă înșeală
În ceasul judecării le-ți cere socoteală.

Primarele, prefectul, crîșmarul, arendașul
Îl leagănă-n bîzdîguri și țîfnă pe Conașul.
Conașul stăpînește zece moșii, și are
Mai multe mii cîmpie și codri de hectare.
Ei se urăsc, viclenii, dar cum vorbesc de tine,
Parcă-au călcat cu talpa pe ghimpi de mărăcine,
Și strînși în cîrd de poște și lăcomii căscate,
Sînt cioclii și otrava de peste mii de sate.
Nu i-ai văzut, dînd ochii la curte cu săracul,
Că li se strîmbă mutra, de parcă văd pe dracul?

Evlavia din timpuri, cinstită, înălțase
Lăcașuri, paraclise și mînăstiri frumoase.
Un preot era preot, și crezul era crez.
Mă tot gîndesc la timpuri și mi pare că visez.
Măreața moștenire e luată cu chirie,
Minciună și tarabă, dezmaț, negustorie.
Cîțiva răsleți, prin schituri și parohii uitate,
Mai stăruiesc în rîvnă și cad în strîmbătate.
Toți au, ca și pe vremuri, o față, doar să fie
Smerenia văzută de-atotfățărnice.
Biserița-și martor, să v-amintiți mereu
Ciocoi că-s tovarăși, de brîu cu Dumnezeu.
Sudorile de sînge și suferința mută
Le-ar împărțind cîștigul cu el, atît la sută.
Cînd ne spoim a jale, mînjind și cele sfinte,
O ducem cu samsarii credinței înaintea.
Te-așteaptă-n strana dreaptă să vii Mitropolitul.
Tu, din altar, la hramuri, alege pe Răstignitul,
Că gol și el, ca tine, prin fumul de tămîie,
E tot bătut în cuie, în palme și călcîie.

Piroanele de astăzi, dobânzi la împrumut,
 Tot Iuda le tocmește și tot el te-a vîndut.
 Șireți stăpînii noștri afluă bune rosturi
 Și bine nimerite și'n cele patru posturi
 Și'n Miercurile, Vinerile toate.
 Dintr'un condei, se scade un an la jumătate.
 Veneau neașteptate, de-a gata, ajutoare,
 Tipicuri întocmite'n sinoade și soboare.
 Te'nvață stăpînirea, hrănit cu terci, rumîne,
 Să rabzi și jumătatea din an ce mai rămîne.
 Tu, cuminecătura o ceri spre mîntuire,
 Te spovedești la popa, îngenunchiat, Zamfire,
 Și el te și pîrăște, de-ai chibzuit vreo faptă
 Ce ție ți se pare a fi răsplată dreaptă.
 El e șpion de suflet la domnișori, bădie,
 Că vrea puternicia ciocoilor să ție.
 Apoi, la mpărtășire, orînduiala are
 Cerinți de mpăciuire. Te duci să ceri iertare
 Ciocoiului obraznic și slugilor fudule,
 Că n-ai făcut mătânii la ușa lor destule.
 Așa că de la Paște și pînă la Crăciun,
 Și din Crăciun la Paște, mai pocăit, mai bun,
 Ți se înmoaie vлага și nu treci din blestem
 La sfînta răzvrătire, de care ei se tem.

Ai dus-o'ntr-o scrișnire tăcută, însă are
 O margine rostită răbdarea orișicare.
 Ia furca, taică, și'n mîină, și ascute-i bine dinții
 Și apără-ți odrasla, răzbună-ți și părinții.
 Dintr'unul te faci sute, din sute iese gloată.
 Așteaptă țărănimea scînteia scăpărată.
 Vîltori și limbi de flacări așteaptă să se miște,
 Pitite după staul și curți, în porumbiște.
 Din apele, aprinse pe matca lor de scrum,
 Întunece și cerul puhoaielor de fum,
 Nu mai rămîie piatră pe piatră, grinzi în grinzi
 Și cadă și Tăria în țandări de oglinzi.

LIPSESC MORMINTE

E zarvă'n tribunalul militar.
Ședința lungă ține de la șase.
Se încumetase o boaită de căprar
Să calce ordinul ce i se dașe.

Doi cîte doi, sătenii răzvrățiți
Aveau să fie duși între soldați,
Dintr-o comună de săraci lipiți,
Și puși săși sape groapa și împușcați.

Căprarul se lăsase dus de gînd.
Cînd gropile săpate erau gata,
Trăgea cartușele în vînt,
Făcîndu-i pe țărani scăpata.

La cercetarea noilor morminte,
În lutul țuguiat și moale,
A fost găsit, în loc de oseminte,
Un șir de mușuroaie goale.

Ce cîrțițesar fi scos pămînt atît?
E mînașaci de niscai om parșiv.
L-au dibuit și-au scos un amărît.
Legății pe căprarul Paraschiv!

Căpraru*i* vinovat de două ori.
Întii, nesocotise un grad de colonel
Și-a tîlmăcit un ordin de superiori
Cum cutezase să-l priceapă el.

Dar mai cumplita lui vinovăție,
Ticăloșit de crima îndoielii,
E ca simțit în sînge o frăție
Și-o solidaritate cu rebelii.

Stăpîinii judecății, fără jind,
Dau pildă și osînda ce faptei se cuvine,
Că țara ne rămîne, socotind,
Cu cînzeci de morminte mai puține.

COCONU ALECU

1

Pe Alecu Iliescu partidul liberal
L-a pus pe Olt mai mare și, uns pe cinci județe,
E cel ce-a spus odată'n Senat, în tinerețe,
Primatul Romîniei că-i autofecal.

E bivolar de seamă și față între fețe,
Și dictator de țară, ilustrul animal.
El zice: — « Nu te tinde, te rog, la cașcaval »,
Argumentînd politic și vrînd să te învețe.

Nu poate trece nimeni, cum spune el, nici mort,
De Olt, fără să aibă în sîn un pașaport.
Are jandarmi la ordin fanaticul de zbir.

Bărbat de mare vază la centru și la șef,
El guvernează, neică, energic, după chef,
Cu trei principii: « Măsta », « Te bag » și
« Ai sictir ».

COCONU ALECU

2

La Iliescu'n curte, la conac,
Sînt adunați, aduși, țărani.
Toți cîți ai căror ochi nui plac
Stăpînului moșiei Merișanii.

Sînt cei mai teferi oameni dintr'un sat,
Dar i'au stîrnit boierului gras hula,
Că, tot hrăniți cu ceapă și păsat,
Nuși scot din cap, săși ție'n mîini căciula.

Și mai deștepți decît stăpînul lor,
Nu'ncep, vorbind, cu « poate » și cu « dacă »,
Și în auzul treaz al tuturor,
Știu să răspundă, cum și știu să tacă.

Legăți la coate,și numeri: sînt o sută,
Și's înșirați la rînd, în rotogol,
Ca la o horă încă nencepută,
Și de la ei la masăși locul gol.

La masa mică, beau tutun, cafele,
Un ofițer, în șoapte, cu jupînul:
— « Ascultă'ncoace, — zice, — colonele,
Începi cu cîte doi, cu cîte unul? »

Affîndu-se cu satul în război,
Găsește că măsura înțeleaptă
E să înceapă tot cu cîte doi,
Și oamenii pricep ce-i mai așteaptă.

COCONU ALECU

3

Femeile, copiii și toți ai lor veniră
Cu țipăt, să cunoască legații cum se-nșiră.
— « Nu vă lăsați! Mîncăți-l de viu, să-l arză focul,
Că spurcă, unde șade, nemernicul, și locul.
Zmunciti-vă din funii pe el, lovi-l-ar boala.
Măcar un stîrv ca ăsta să ne fi dat răscoala!
Nu te-ncrunta încoace, boierule, așa,
Că am făcut prinsoare și noi pe pielea ta.
Odată și odată te-om prinde noi în sat
Și-ai să plătești, jupîne, cu vîrf și îndesat.
Te-om descînta noi, noaptea, să crape-n tine firea.
Ce n-a putut bărbatul, o face și muierea. »

Trei sate, adunate jurîmprejur, grămadă,
Răcneau de suferință la stîlpii de ogradă,
Ca staulul de vite, în fierbere, cînd rage.
Amenințau cu pușca, ele strigau: — « Păi, trage! »
E palid Iliescu, turbat și mohorît.
Muiерile îl scui-pă: — « Ciocoiule borît! »

COCONU ALECU

4

Deodată, colonelul avu un gând al lui,
Care nu-i vine lesne orișicui,
Strigînd țăranilor legați cu funii: — « Drepti! »
Dar n-a mișcat nici unul. — « Puteai să te aștepti, —
Răspunse Iliescu, — tîlharii's tot tîlhari. »

În ceasurile grele vin gîndurile mari,
Și colonelul zise: — « Acum strigați cu toții
Trăiască generalul! că ne stîrpește hoții.
Că știe Averescu războiul cum să-l facă,
În țară cu plugarii și oamenii de clacă.
Strigați, au ba? » Nici unul nu mișcă
și nu strigă.
Se-aude doar atîta: — « Pămînt și mămăligă! »
— « Trăiască generalul! — mai zise el o dată, —
Că n-a scăpat de șarpe și limbă-nveninată
Și-a mîntuit în țară odrasla boierească.
Tot nu strigați nici unul din voi să ne trăiască? »

Atunci, boier Alecu, scos din răbdări, vai, mamă!
Smuci cureaua burții din loc, cu cataramă,
Și începu pe oameni, cu urletul: — « Trăiască! »
Pe față, peste gură și pleoape să-i plesnească.

COCONU ALECU

5

S-a hotărît! Boierul arată cu cravaşa
Şi alege doi, din rînduri, pe Gheorghe şi Ilie.
— « Dezleagă-i, caporale, şi scoate-le cămaşa! »
Dă ordin colonelul, răstit, ca'n puşcărie.

— « Idee minunată, că, ruptă, descusută,
Cămaşa tot e bună la ceva.
Cînd te gîndeşti, la urmă, că o să am o sută! »
Zise boier Alecu, glumind a zeflemea.

Şi rîseră părtaşii de această socoteală.
Pe cînd soldaţii, tineri, cu lacrimile'n gene,
Umblau cu nctineală,
Tărăgănind, să vie sfîrşitul mai alene.

— « Tu mi-ai făcut cafeaua? V-aţi năvălit ca hoţii,
Răcni, sorbindu-şi ceaşca, boierul. Fă, ocară,
la seama, mi se pare că vă'nhăitaţi cu toţii! »
Cafeaua înjurată se nimerise amară.

Se'n cruntă şi ofiţerul: — « Ia mai sfîrşiţi odată! »
Escorta, patru oameni, duce'n tre puşti pe cei
Aleşi din rînd să'nceapă pedeapsa comandată.
Un murmur clocoteşte din gloata de femei.

Pornind în ceață șase, călcau arar și strîmb
Și nu se mai văzură. Trecu și un timp, și iată.
Prin boarea ce începuse să bată dinspre dîmb,
Răsună năbușite și gloanțele deodată.

O frămîntare adîncă și un țipăt la femei.

Boier Alecu, mîndru, se uită înapoi.

Comanda: — « Luați de acum cu șase oameni
trei ».

Boierul: — « Să rămînem, eu zic, la cîte doi ».

CĂMAȘA DE NUNTĂ

O sută, cum spusei,
Fuseseră mpușcați ca derbedei
Și răzvrățiți ai satelor, sculate,
Să aducă deșteptare și dreptate.

Cătunul a rămas și mai sărac.
Ileana slugărește de atunci la conac.
E văduva lui Petre, ucis pentru stăpîn
Din ordinul ciocoiului bătrîn.

Uscată și frumoasă, barișul ei cernit
E ca un giulgiu negru al celui ce a murit.
Posomorît, ciocoiul ar vrea ca, de morminte,
Să nu își mai aducă femeile aminte,
Ca Oltul, care curge domol prin dreptul lor,
Cu tot cîntatul doinei, atotnepăsător.

Dar într-o zi boierul, lungit pe canapea,
L-a poruncit Ilenei o cafea.
Boierul sta într-o rînă.
De scîrbă, ceașca plină ei i-a scăpat din mînă.

Cănspăimîntată, vede ciocoiul îmbrăcat
În borangicul dulce al fostului bărbat,
Cămaşa lui de nuntă, cu flori de dediţei
Aleasă şi cusută cu degetele ei.

Boierului cămaşa lui Petre îi plăcuse
Şi a pus-o de o parte de printre catrafuse.
Cînd s-o trezi dintr'însa neliniştit strigoiiul,
Frîngîndu-i beregata sănnăbuşe ciocoiul?

DUDUIA

È o domnișoară naltă, subțire și trecută,
Și nu e nici femeie de tot și nici bărbat.
Cu noaptea n cap se duce la plug și semănat,
La seceră, la coasă, călare și ciufută.

Au vrut să o mărite. Duduia nu se lasă,
Și ofițerii sprinteni, și grangurii pețiți,
Cerînd o de nevastă, plecau dezamăgiți
Că nu i nici unul vrednic de mîna ei osoasă.

Era rostirea vie, în carne, simț și minte,
A unei noi ființe, de al treilea tipar.
În loc de fraga gurii crestat un buzunar,
Și n loc de trup se gustă un sac de oseminte.

Femeie, nefemeie, la bine și la rău,
Turtită ca o tavă și un sul de rogojină.
Sătulă de ntuneric, scîrbită de lumină,
Făptură nemplinită și fată fătălău.

Citind, închisă n casă, cărți groase, pe alese,
Văzu deșteptăciunea, ajunsă de prisos,
Că nu dă mîngîiere și nu e de folos,
Și a mbătrînit pe slove și pagini nențelese.

De ani de zile ncoace, mînia se răzbună.
Și a împletit gîrbaciul și l'a nnodat cu plumb
Și alungînd țaranii prin grîu și prin porumb
Harapnicul se abate pe spete și răsună.

Spinările zdrelite și deștele zdrobite
De cnutul domnișoarei cu cizme și nădrați,
Ca a sluțit călare o sută de iobagi
Și sumedenii prinse n zăvoiul ei, de vite.

Duduie, carabina îți spînzură de șea
Și te nsoțeste n raita din zori căteaua cîrnă.
Ea mușcă, asmuțită, apucă și se atîrnă.
Duduie, răfuiala a și nceput. Păzea!

PUNGA

Internele, Parchetul și Vodă'n tîlc cu ele
Răspunderea și'o lasă lepădată.
Răscoala țărănimii și cetele rebele
Nu pot să fie duse la nici o judecată.
Fiind « moment istoric » e treabă de armată.

Cuvîntul e'al oștirii. Măreața Capitală
E în război cu satul sculat, în luptă dreaptă.
De'o parte puști și tunuri, de alta mîna goală,
Prostimea puturoasă și pătura deșteaptă.
Ești gata, generale? că gloria te-așteaptă.

Porunca nu-nțelege să judece. E dată.
Ea mistuie și frînge țărani, țigani, dușmani.
La București e țara, pe drept, adevărată,
Pe bulevard, la Capșa și'n Lipscani.
Să ne ocîrmuiască, de-acù, niște golani?

« Sînt proști, dar mulți », e'o vorbă'n deșert,
fără putere,
Oricît de mulți, nuști pese, vie potop de'or vrea.
Vasile Vodă Lupu n-avea nici mitraliere,
Nici nitroglicerină, ca noi, Măria Ta.
Întoarce-te alene, lungit pe canapea.

Un drept se ntemeiază, firește, pe venit,
Priceperea la cîrmă stă, n loc de cap, în pungă,
Nu te întreb de unde o ai și ai venit;
Să fie cît mai groasă, mai plină și mai lungă.
Să poată să mîngîie și să ungă.

DOINĂ PE FLUIER

Un avînt nestăpînit
Lăsnia și ndrăgostit
Juni mai noi și cotoroaște,
Cu principii și nuanțe,
Se sărută, brațe'n brațe,
De ceva să se agațe.
Suspinau că pierе țara.
Venea vrajba cu ocară.
Boieria'n răzvrătire
Suferea ca de-o jignire.
După atîți amari de ani
O scuipau niște golani,
Supărată că îndură
Palmele peste figură.
Cînd era mai gras norocul,
Se mplinise și sorocul.

Țara le era moșia,
Cugetul, ticăloșia,
Cuvîința, alelei!
Huzurești și faci ce vrei.
Legea, eu, cum vreau o fac:
Birul, biciul, bunul plac.
Altă lege'n țară nu-i:
Fiștecăre legea lui.
Ai de unde și salegi:
Cîți ciocoi atîtea legi.

Ei, țărani, o luau de-a buna:
Vor o lege, numai una,
Și o lege-a tuturor,
Scrisă și cu mîna lor.

Cînd și cînd, un zvon, așa,
Și mai mult înfricoșa.
Zece sate răzeșești
S-au pornit spre București.
De la munte, trei județe
Pleacă, minte să ne-nvețe.
La bariera din Vitan,
Robii de pe Bărăgan
Au sosit cu furci și coase.
La Chitila sînt vreo șase
Mii de oameni cu topoare.
Altele, la Cotroceni,
Gloată mare de olteni,
Fierb ceaunul pe coceni.
Au venit, să se strămute-n
Care, ca la șapte sute,
Cu căței,
Și cu purcei,
Cu căldări, cu pirostrii,
Cu copăi și cu copii.
În palatul ăsta, măi,
Sînt o mie de odăi,
De încap, bătut iar sfinții,
Oltul și cu Mehedinții,
Și mai sînt cămări și căși
Cu izmene și cămăși,
Să îmbraci, de-a lung și latul,
Muieretu-n tot Banatul.

Vine toată omenirea
Să dea ochi cu stăpînirea.
Capitala răsfătată
E de azi noapte mpresurată,
Spune zvonul, și un fior
Trece n pielea tuturor
Deputaților din Sfat.
La un ceas întîrziat,
Cotropit de atîtea slugi,
N'ai nici cînd, nici cum să fugi.

Un boier, vechi cărturar,
La un ochi cu un ochelar,
A cerut să intre n țară
O armată dinafară,
Orișicare, nu îi pasă,
Cu stăpînii înțeleasă,
Ca să fie chezășie
De huzur și de moșie.
Patrioți de vorbe mari,
Cărturari, necărturari,
Unii daci, alții romani,
Sînt cu noi pînă la bani.
Încercarea dacă vine,
Ori cer oștilor străine
Să le fie ntrajutor,
Împotriva țării lor,
Care geme, care plînge,
Înecată n fum și sînge;
Ori, ca de atîtea dăți,
Se pitesc prin străinătăți.
Sar visa fugarii toți,
Toți stăpîni și patrioți.
Vinovații și vrăjmașii
Fac tot ei pe păgubașii.

Măscărici și negustori
Ni se fac judecători
Și simt mare trebuință
Să dea și câte-o sentință.
Plugul pedepsesc că ară;
Turmele, că sînt în țară,
Cad sub greaua lor osîndă,
Că nu pot să le mai vîndă
Și să le mai joace-n cărți
Cu fugari dintr-alte părți.
Pe țărani, căși văd de muncă,
Deși alungă și-i aruncă,
Și se leapădă de ei
Viii, morții lor și-ai mei
Cu moșnenii și străbunii.
Rîndunelele, lăstunii
Nuși mai puseră cuibare
La conace și-n pridvoare.
Vrăbiile s-au mutat
Din căminul necurat.
Stolurile lungi de ciori
Îi așteaptă pe feciori,
Pe ispravnici și pe frați,
Să-i dumice spînzurați,
Să frămînte vitele
Hoituri cu copitele.
Facă-s-ar, cînd îi alungă,
Bivolița să-i ajungă.
Nu-i la curtea boierească
Nimeni să te mai cunoască,
Și-i părtașe la răscoale
Și căteaua dumitale,
Toată firea și simțirea
Îs de-acum cu răzvrătirea.

DOINĂ PE NAI

Fumu-i gros și abia te văd.
La conace e prăpăd.
Ce blestem și nenoroc!
Magaziile-au luat foc.
Grîul arde, și porumbul,
Într-o ceață grea ca plumbul,
Și văpăile aleargă
Urișe, să o spargă,
Tocmai cînd se arată-n țară
Aurul de pe secară,
De pe orzuri și livezi.
Vezi și nu-ți vine să crezi
Că se duce orișicum
Toată munca noastră-n scrum.
Dar și fără foc și pară,
Ea pleca din vetre-afară,
Dusă-n zări pe marea-albastră
Și nu mai era a noastră.
Îi era drumul deschis
Boierimii la Paris,
Unde începea odată
Viața ei adevărată.
Stropii noștri de sudoare
Se făceau mărgăritare
În șiraguri săltărețe
Pentru circ și călărețe.
În cerceii de rubine
Era sînge de la mine,

Lacrima din ochii tăi,
Carnea ta cu vînătăi,
Candela de agonie
Și tăcerea din sicrie.

Domnișorii se adună
Să se sfătuie împreună,
În cinzeci de ani de sfat
Sau scuipat și înjurat,
La coșciugul mortului,
Ca la ușa cortului,
Mari ciocoi și mici ciocoi,
Ciocli vechi și ciocli noi,
Corbi în stoluri, cîteșcite,
Ca pe hoituri, tăbărîte,
Dumicînd acelaș leș
La mîncare înțeleși.
Numai că o nvățatură
Le începe de la gură,
Pe cînd alta, cu alt cîntec,
Îi îmbucă de la pîntec.
Și dihonnia lor ține
De o viață și mai bine,
Și cu toții, în sfîrșit,
Se îndoapă liniștit.
Gîlcevindu-se frumos,
Ciocul le-a ajuns la os.
Acum, vezi, Măria Ta,
Dacă domniilor mai scăpa,
Două reguli nu încap.
Toți vom tăbărî pe cap.
Tărtăcuța asta ncurcă
Și dă domnilor de furcă.
Cesi un cap? Nimica toată.
Brațe trebuiesc și gloată.
Omul este de folos
Numai de la gît în jos;

La arat, la secerat
E mai bun de cap scurtat.
Între umeri de năpîrci,
E de ajuns un bumb de zgîrci.

Te trezești și te mai miri
Cu panduri și Vladimiri
Și cu lumea de strînsură,
Care-ți bagă pumnul în gură
Și te scot și din moșie,
Să le faci căraușie.
Vodă, Doamne, ia aminte:
Asta vine de la minte,
Arz-o focul de prostie.
Răzvrătire, haiducie,
Ură pe proprietar,
Astea vin de la tipar.
A fost bun cîndva tiparul
Cînd scotea Aghiazmatarul
Și molitvele, la schit,
Dar pe urmă s-a lățit.
De la slovă, de la buchi,
S-a întins ouînd păduchi.
Blêsteme Mitropolia
Gîndul, scrisul și hîrtia.
Litera de fier, cerneala,
Teascul, cartea și momeala
Strecurată prin cuvinte,
Drept simțiri și învățăminte.
Nu e de răbdat zăbavă,
Cugetarea e otravă.
Deocamdată, prinși de spaimă,
Cuscii nu se mai defaimă.
Și cumnații au uitat
Cît de mult s-au înjurat
La Cămară și Senat

Albii ¹, cum își zic, și roșii ²,
 Nu mai fac azi pe cocoșii.
 Spilcuiții de coconi,
 Din fuduli ajung claponi.
 Cucurigu! sus, pe claie;
 Jos, în ploaie, cucuvaie.
 Ieri deștepți, și astăzi proști,
 Când îi vezi nuși mai cunoști,
 Milogindu-se între ei
 Pentru câte un crâmpei.
 Țandări, zdrențe de idei.
 Cum veni năpasta
 Asta
 Și ce este de făcut
 Să rămâie ca'n trecut?
 Mintea, atîta de bogată
 Și ndrăzneată altădată
 La arenzi și la venit,
 Într'un ceas a sărăcit.
 Într'un ceas vijelios,
 Timpul s'a întors pe dos
 Și se stinse de odată,
 Ca o lampă răsturnată.
 Toate fețele mărețe,
 Tinerețe, bătrînețe,
 S'au schimbat într'o secundă.
 Unde să se mai ascundă?
 Și chirciții și înalții
 Seamănă unii cu alții,
 Ca pisicile fătate,
 Numai că ntr'altfel pătate.
 Din zorzoane și din mască
 S'au ales doar cîlți și iască.

¹ Albii: partidul conservator (n.r.).

² Roșii: partidul liberal (n.r.).

Ce viteaz era pe cal
Falnicul domn general,
Cînd, trecînd frumos pe stradă,
În ținută de paradă,
Sărăta la Zece-Mai!
S-a ales un putregai.
Ca și el, legiuitorii
Sînt în zilele vîltorii,
Strînși în rînd
Și tremurînd.
Fără vajnicul lor ifos,
Pare că s bolnavi de tifos.
Parcă fața le-a rămas
Retezată de la nas.
Cum începe balamucul
Le și zboară n vînt surtucul
Și rămîn în pielea goală.
Nu e șagă, e răscoală,
Dar mîndriile trufașe
În izmene și n cămașe.
Insul cel adevărat
E un strîmb, un cocoșat.
Desfășat de blăni și șube,
Dedesubt e numai bube.
Cîte decorații are
De la gît la cingătoare,
De la ceafă pe spinare,
Zace copt, subt fiecare
Licărire, un puroi
Și nu poate da nnapoi.
Din buboaiele stătute,
Scos din el, ciociul pute.

DOINĂ

Îi Țes țării, pe gherghef,
Fire'n jur, ca de sidef,
Să ne sugă, ca pe muște,
Cînd se țin să nu ne'mpuște.
Toți păianjenii domnești
Stau la pîndă'n București
Și apucă, pe furiș,
Oamenii'n păinjeniș.
Făcuți ghem, pe dedesubt,
Și si păstrează pentru supt;
Iar păianjenul cel mare
Stă în mijloc, ca'ntr'un soare
De mătase.
Coase firul și'l descoase
Și'l așează, să se joace,
Mai încolo, mai încoace;
Îl înnoadă, îl deznoadă,
Împletit tot pe altă pradă,
Ca să prindă, ca năvodul,
Înlăuntru tot norodul.
Poate nici nu te'ai gîndit
Că un băț doar, de chibrit,
Ar da foc într-o clipită
La mătasea împletită.

DOINĂ DIN FRUNZĂ

La Mitropolie'n față
Parcă'i slujbă, parcă'i piață.
Droaia de cu dimineață,
Ca la urs, ca la paiată,
Ca la târg și iarmaroc,
Sămbulzit, și nu e loc
Să arunci de sus un ac.
Tîrgoveții totuș tac,
Și'ntr'atîta omenet
Scapă șoaptele încet,
Numai șoapte,
Parcă'ar fi un miez de noapte,
Pe muțește, ca de frică,
Spaima mută că se strică.
E o mare
Adunare.
Deputați și senatori
Său trezit la cîntători.
Carnea tremură pe ei,
Ca frecată cu ardei.
Ochii nu și'i mai închid.
De opt nopți nău mai dormit.
Nătipesc nițel măcar,
Că semneacă și trăsar.
Cîte un fior de ghiață
Le furnică pielea creață,

Întrebându-se alandala
Cum s-o fi ivit răskoala
Și de ce și pentru ce.
Dar mai bineși a tăcè
Și ai îngenunchiè pe brînci,
Că păcateleș adînci.

E ADVOCAT

E avocat vestit, dar cam peltic.
Avea ceva subt limbă, încă de mic,
De cînd umbla cu gîștele prin sat,
Nebănuit că iese un mare avocat.
Dar gura slută poate fi o vină,
Dacă citezi din greacă și latină,
Și dacă te vadești în stare
Să aperi cu doi clasici un hoț de buzunare?
O mare pledoarie dezleagă și păcatul,
Că hoțul își împarte venitul cu avocatul.

Cînd s'a întors bursierul cu doctorat în țară,
Nu sînt cinci ani, stătea pe dinafară,
Și n'avea nici pingelele întregi
Neîntrecutul tînăr om de legi.
Dar și a-nțeleles chemarea bine
Și a făcut și el ce se cuvine,
Cînd n'a avut nici pat, nici blid,
Că și a ales cel mai bogat partid
Și s'a înscris fanatic devotat,
Ca să ajungă n'tîi « băiat de stat »,
Și mai tîrziu de-așijderea « bărbat ».
A stat ce s'a stat la colț, și apoi lungit,
Și ceasul care sună la vreme i'a sosit,
Și n'a sunat dogit.

Cel mai isteț flăcău, din opt copii,
În câțiva ani făcuse trei moșii.
Sătean de mămăligă și de ciorbă lungă,
Știuse să se facă ciocoi și să ajungă.
Și-a mai ales și-o specialitate:
Moșia câștigată'n proces pe jumătate.
Ca să câștige'n fals moștenitorii,
Erau mobilizați toți autorii,
Franțuzi, germani, romani și toate
Textele lungi de prin antichitate.
El aducea, de-acum și din anțărți,
La curte, o căruță de secretari și cărți.
Era o bucurie și-o mare sărbătoare
Cînd maeștrul, opt ceasuri în picioare,
Aplaudat de domni și de cucoane,
Mai dobîndea o mie de pogoane,
Un nou conac, o moară, un rîu și un suhat,
Cun testament din patru sau unul fabricat.

Dintr'un proces ieșise'n Capitală
Și-o casă boierească și mare cît o școală.
Birouri, cu intrări și cu ieșiri,
Ca tihna, de tăcute, a unei mînăstiri.
Uși leneșe pe ghinduri, cu căptușeli de piele,
Umplute cu saltele,
Și secretari cu-o treabă fiecare,
Dactilografe, secretare,
Dulapuri de arhivă, cu dosare.

Hoțiile sublime, afaceri așa-zise,
Sînt studiate'n taină, cu ușile închise,
Concesii și contracte, cu drept de monopol.
O simplă negliobie le poate da de gol.
Mascate de-o nevoie de stat, de vreo uzină,
Se'nțimplă tîlhăria să iasă la lumină.

Un deputat mai gureș sau cu principii sfinte,
Uitat săși ia răsplata tăcerii dinainte,
Amenință să scoată'n vileag, la timp, neuns,
Urzeala și tertipul cu meșteșug ascuns.
O izbucnire a bubei lăuntrice, deodată,
Ar mai mânji și fețe părute fără pată.
Un zvon, cîndva, făcuse pe omul de onoare,
Încrezător în șefii mai mari, să se omoare.
Cînd zvonul ar ajunge știut întemeiat,
Puroiul s'ar întinde și'n sus, pînă'n Palat.
Dibaci să o strecoare prin Cod, maestrul știe
Să piardă o cărare ce duce'n pușcărie.
Rețeta îi aduce în lada din altar
Alt aur, milioane, pachete numerar.

Maestrul e și'un mare gospodar.
El cheile cămării le poartă'n buzunar,
La tribunal, la Curtea de Apel,
Casație, consilii și'n minister, cu el.
Se teme, jupîneasa, că'n lipsă, s'ar putea
Săi fure'o linguriță de zahăr și cafea.
De trebuie săi facă vre unuia vreo plată,
Astupă cu spinarea, în ușa'ncet căscată,
A casei lui de fier,
Lăuntricul mister,
Grămezile de suluri și hîrtii
Albastre, cîte'o mie, în vraf, cîteva mii,
Că s'ar putea vreodată săi ceri să te'mprumute
La mare trebuință, cu lei vreo două sute.
El se păzește bine de'asemenea'ntîmplare,
Plîngîndu-se într'una că e sărac și n'are,
Clădit pe temelia unui tarif robust.

Ca săși admire capul, și'a ridicat un bust
La poarta din grădină, cu toate că îl doare
Că nu'i în uniformă de general călare.

S-ar potrivi cu calul sau iapa minunat,
 Căci e, din plămădeală, bărbat răscărat.
 Mai e și om de artă, poet, bibliofil,
 Și simțitor la toate, încă de mic copil.
 Când alți copii scursoarea pe buze-o ling
 și-o nghit,
 El și-o ștergea cu palma, ștergându-și-o pe zid.
 Biblioteci legate îi căptușesc pereții,
 Împodobiți de rame; portretul tinereții,
 Icoane și tablouri, covoare țărănești,
 Și porțelanuri rare, chineze; tăvi și cești.
 În mijlocul odăii, un crucifix splendid
 Arată legătura cu omul răstignit.

De ziua lui, poștește la masă pe confrăți,
 Și ei primesc să meargă, deși se știu furați;
 Căci trebuie. Maestrul stă bine-n lumea mare
 Și poate avea nevoie de-o proptă oareșcare.
 După ospete, jocul de cărți îndătinat
 Plătește cu dobândă ce bei și ce ai mâncat.
 Maestrul, oricesai face, câștigă el la joc,
 Că are pe subt masă și-n mîneacă noroc.
 Tu-ți pierzi pe-ncetul banii, dar el te împrumută
 Din ce ai pierdut cu-o sumă de asemenea pierdută.
 Beția pătimașă te prinde și te fură
 Și ea, ca și maestrul, la cărți și băutură.
 Încît, cu punga luată mai faci și datorii,
 Și un mezelic la țuică te ține zece mii.
 Și jaful măsluirii pe față este-n stare
 Să fie datorie, numită de onoare.
 Se poate ca la termen să n-ai destul bănet.
 Atunci îi lași inelul și ceasul amanet.

Bătrîni lui, părinții, încep să se ncovoae.
 Cojocul le miroase a brînză și a oaie.
 Ei vin de zece poștii, în car, la București,

Ași mai vedea vlăstarul, și aduc de-acasă vești,
 Că leagă bine grîul, săcara și ovăzul,
 Că tremură moșia de spic, cît ține văzul,
 Că vacile s frumoase, dau scroafele să fete,
 Și cînd vorbesc cu « Dînsul » nu îi mai
zic « băiete »,
 Ci « Domnule Ministru », « matale », « dumitale »,
 Și el primind sfiala parc-ar primi parale,
 Părîndu-i rău că plata aceasta nîrziată
 Nu poate fi în palmă, ca banii, numărată.
 Obîrșia l jignește, că din opincă vine,
 De taică su-i cam silă, de maică sa rușine,
 Doi bādărani de țară, croiți ca din topor,
 Lăsînd duhori de cocini, de grajd și de dihòr.
 Ar da cîte odată bătrîna să l sărute,
 Dar buzele i sînt parcă nghetate și cusute,
 De cînd le-a spus feciorul lor drag, să nu se știe
 Cumva, n bucătărie,
 Cum că ar fi părinții conașului temut.
 I-a spovedit de asta de mult, de la nceput;
 Să spuie cuconiții și slugilor că fac,
 Ea n curte, el în staul, o slujbă la conac.

De-o vreme, avocatul golan, de pînă ieri,
 Dorește să se tragă din neamuri de boieri.
 A pus să se găsească un zăpis, vreo hîrtie,
 Să i dovedească spița de veche boierie,
 Cu slove n cîrligate, chirilice, și, poate,
 Cu stemă, șoim sau cioară cu ghiare, jumătate,
 Alătura de-o spadă și un coif vîrît în scut,
 Să i facă și pe plicuri trecutul cunoscut.

Așa se face, märe, că bietul de țaran
 Rămîne singuratec, uitat din an în an.
 Odrasla lui stricată îl ține, ca pe vite,
 Să tragă n jug la moara lichelei ciocoite.

CAUZA CAUZELOR

Nevinovați ca îngerii, se întrebă
Dintre boierii oameni mai detreabă
Ce s-a întâmplat și ce le-a mai lipsit
Că satele s-au răzvrătit,
Așa deodată, fără pregătire.
Boierii au dreptate să se mire,
Că ei s-au înțeles destul de bine cu sătenii.
Crăciun, și Paște, și Blagoveștenii,
Și Bobotează, hramuri mari, cu clerici,
Îi adunau pe toți pe la biserici
Și sărutau icoanele împreună.
Ce? i-a oprit cumva, când se adună,
Vre un stăpîn să se închine?
Așa că unii cu alții trăiau bine.
La masluri, la botez, la nămormîntări,
Molitvele s-au aceleași citite între cîntări.
Clopotnița și toaca nu sună pentru toți?
Atunci ți-ai bate capul și să-nțelegi nu poți,
Trăind duhovnicește, în pace, mic și mare,
Să ia sfîrșit deodată asemenea împăcare?
Vezi, nu știi cum se poate,
Uitînd de liturghie, să intri în păcate.

Unii, vorbind aiurea, spun că țărani mulți,
Flămînzi și goi, trec vara și iarna tot desculți.
Păi, asta lor le place și n-are nici un rost
Să-i pui să se îndoape opt luni pe an de post,

Să se îmbrace în șube, ca noi, și să se încălze.
Cine ar mai face spicul și bobul să se încălze,
Eu, dumneata, ministrul, avocatul?
Priceperi la ogoare le are numai satul.
Și tot dintr-o sminteală a minții se mai spune
Că singuri noi petrecem în case mari și bune,
Pe când ei stau cu porcii și vitele în odaie,
Grămadă peste claie.
De altminteri, pentru gură
Le ajunge o mămăligă, la plug, cu o murătură,
Și o doniță de apă
La desfundat și sapă.
Nu-i nici o potrivire între țărani și noi.
Ei sînt scutiți de sarcini și n-au, ca noi, nevoi.
Nici nu-și dau bine seama cît sînt de fericiți
Țăranii noștri simpli și iubiți.
Noi, ceștialți, boierii, cum ni se zice, culții,
Stăm numai cît se cere cu leaota și mulții.
Întortochiați la minte, la fire și simțire,
Avem chemări și dreptul obrazului subțire,
Că fără ierarhie și elită, o țară,
În loc să se ridice, amănință să piară.
Săteanul nostru nu e mojiș și năzuros,
Primește orice și ne vorbea frumos.
Și tînărul, și unchiașul, și bătrîna
Răspund întotdeauna: «Trăiți» și «Sărut mîna».

Un medic îndrăzneț
Fusese dat afară din slujbă, la județ.
Într-un raport de o coală, trimis la București,
Scria, nepriceputul, tot soiul de povești.
Cică din lăcomie și din nerușinare
Și din dobitocie, noi nu sîntem în stare
Să ne cunoaștem vina în răscoală;
Că sărăcia neagră e ntinsă ca o boală;
Că noi purtăm păcatul că satele se scoală.

Eram numiți o șleahță, tâlhari și negustori,
Ieșiți de sub tejghele, călăi și lipitori.
Că de-am fi fost încaltea boieri de neam ales
Am fi mai de-nțeleș.
Hrisoavele, de pildă, ascunse-n fund de ladă,
Scrise pe piei de iepuri, ar face o dovadă.
Dar ce-au ajuns moșnenii și razeșia lor,
Vîndută cu prăjina? De rîsul tuturor.
Boierii aștia țanțoși, cu tălpile-n țărîină,
Vin cu căciula-n mîină
Să ceară băniciorul cu boabe împrumut.
Și medicul, mîrșavul, pe toate le-a văzut.
Moșierii și arendașii au flămînzit țăranul
Și îl trudesec tot anul.
Îl țin ca pe o vită,
Și vara, ca și iarna, în viscol priponită,
Cămătărit cumplit,
Și-l țin și-nnămolit
Și îngropat în sate de bordeie,
Bolnav și el și proasta lui femeie.
Fără un dinte-n gură, îți ia, cînd nici nu știi,
Un deget și țil trece, prin bale, pe gingii.

Copiii zac de gușter și coptură,
Țîșnită din ureche și ochi, ca o untură;
De oftică, de friguri, de scrofuri și pelagră,
De uscăciune sau de bubă neagră,
Și mor mai mulți de două ori,
Decît trăiesc cu gîlci în subsuori,
Cu abube, falcăriță și umflături,
Cînd dîrdîind pe prispă, de frig, cînd de călduri.
Pruncii la sîn le smulg, să morfolească
Țîțele maicii, ca de cîlț și iască,
Parcă hrănită numai cu bozii și ciuperci.
Sugacilor le unge limba cu zer și terci.
Noi sîntem pripășiții și-ai vremurilor grele,
Care au dat de-a lungul bărbați, dar și lichele.

Ca să-i încingă lanțul de robie,
Noi am fi pus în sate și o jandarmerie,
Să le păzească zilnic și sufletul, și gândul,
Cu pușca, pînă-i vine și starostelui rîndul.
Cine murmură, Gheorghe, Dumitru ori Ilie,
E ridicat de-acasă și-nchis la pușcărie.
Cu asemenea palavre și născociri murdare
Și-a mîzgălit raportul și doftorul Cutare,
Dar l-am trimis «la urmă» spre strînsă cercetare.

Așa fiind povestea, li s-a făcut lumină
Și-au judecat stăpîinii că mîna doar streină
Și-a strecurat în țară și-a-mpins-o la răscoală
Ascunsă-n vre o claie de fîn sau în vreo oală.
Au căutat-o bine, dar clăile luau foc
Și oalele crăpară, și n-au avut noroc.
Atunci, se răzgîndiră, să fie cercetate
Scrisorile studenților din străinătate.
Poliția streină slujea pe cea din țară,
Le dezlipea trimise, primite din afară,
Și copiile fură trecute-n București
Potăilor lihnite de vinovați și vești.
Nici un băiat de-al nostru, din școli, n-a fost să fie
Tîrît de zor-nevoie în vreo vinovație,
Și fără capi cu carte și fără a fi-nvățați,
Șătenii fură-n țară cu miile-mpușcați.
Că vinovată fuse, de și-a ieșit din fire
Poporul, preacurvia de sus, din stăpînire.

CULTURĂ

Cînd am făcut atîtea școli
Am înțeles să iasă advocați,
Contabili, ofițeri și doctori pentru boli,
Dar nu aveam nevoie de prea mulți învățați.

Mai multă carte duce, precît văd,
La lipsă de respect și, la tot pasul,
Cobesc golani și moarte și prăpăd,
De cum își vîră în treaba noastră nasul.

Stăpînii țării sîntem noi, moșierii,
Că țara și împărțită între noi.
Să vie să ne arate hotarele puterii
Și legea datoriei obștești niște puțoi?

Le-am dat învățături, ca să ne fie,
În slujbe, de folos și devotați,
Să ție fiecare de o moșie,
Fiindu-ne în provincii și în București argați.

O teapă nouă și nebănuită,
Așa numiții scriitori,
Se și ivi în slova tipărită,
Numindu-ne dușmani și asupritori.

Dobrescu Argeş, Arion, Vlăhuţa,
Kogîlniceanu şi alte haimanale
Au şi început ţăranii săi asmuţă
Alătura de unul, pe nume Caragiale.

SCRISOARE

Din țară'n țară

Iubitul meu, de cînd lipsesc de-acasă,
Am colindat din țară'n țară mai frumoasă,
Pe unde cînd te plimbi, în mers ca papagalul,
Înveți ca papagalul să strigi în patru limbi.
Mai trece cu vederea și rogu-te mai iartă
Că nu ți-am scris din toate orașele din hartă.
Mă recunosc, aproape ca în oglinda spartă.
Cînd țara ni se zbate adînc în foc și noapte
Îți scriu din țară'n țară, în nouă sute șapte.
Tu, spune-mi ce-i pe-acasă — ce-i nou,

ca și'n trecut,

Dar trebuie să-ți fie un lucru cunoscut:
Scrisorile primite, cît și trimise vouă,
Sînt desfăcute toate, aici, de-o slugă nouă.
Guvernul ia cojocul, la noi, de pe țărani,
Că-i trebuie la plata polițiilor bani.
Își are pretutindeni agenți cu leafă mare,
Că fără ei de-o treabă ca lumea nu-i în stare.
Ei țin cîte-o arhivă a lor și o pecete
Legală, dar păstrată poliției secrete.

La noi, stăpîni pe țară și porțile Gheenei,
Moștenitori ai vremii sînt frații Brătienii,
Sînt trei într-o treime,
Aidoma la suflet și față și nălțime.
Ca niște popi, cu barbă.
Păstrînd asemănarea, stufoși de-atîta iarbă,
Cu cel de altădată,
Tot Brătian, și tată.

Răscoala plugărimii lor nu le e pe plac.
Vulpoii și viclenii se prefac
Că n-ar pricepe pricina de boală
Care ambrîncit țărani cu furcile n răscoală.
Ca să le pară mîinile curate,
Dau zvon că răul vine doar din străinătate.
Și caută prin lume pe cei care instigă
Să scapere n bordeie uscata mămăligă.

Poliția le cere polițiilor treze
Să caute romînii și să-i supravegheze.
Cîte un șef ministru, slugoi de teapămnaltă,
Slujește asupraii din țară, de unealtă,
Dușmanilor dreptății țărănești,
Și zi de zi dă seama n raport la București.
Scrisorile din patria n viltoare
Sînt luate în deaproape cercetare
Și strînse în dosare,
Și pe cînd inima ne plînge
Că neamul e nneecat în sînge,
Poliția, cu altele nțeleasă,
Scrutează lacrima de acasă
Și judecă suspinul interzis,
Dintr-un dosar, pe care-l ține nchis.

Nu s-au aflat din vrafu de scrisori
Nici vînzători și nici instigatori.
Nici asta Brătianului nu-i place
Și ține adevărul ascuns în el și-l tace,
Ca un buboi, și coace.

UN COLȚ DE ȚARĂ

Un colț de țară urcă lin Carpații.
E al ciocoiului, și prost și îngîmfat,
Careși tot strigă de un timp argații,
Să ducă vitele la adăpat.

Conacul gol și staulele goale.
Nici un argat nu e să dea răspuns.
Sătenii, hotărîți să se răscoale,
Sau înțeles cu toții într'ascuns.

E zgomot și neliniște de foame,
La vaci, la cai, la oi și boi.
Ciocoiuar vrea săși prindă, săși înhame,
Aduși legați argații înapoi.

Jandarmii, popa și învățătorii
Tînjesc, de parcă fiecareși mort.
Prefectul știe ce cam vrea poporul
Și scrie stăpînirii un raport.

Dar pînă una, alta, încearcă
Ciocoiul să dea vitele la apă.
Dar ce? lascultă vre o vacă, parcă?
Și cu îndemnuri proaste vitele sadapă?

Ar vrea să le adune n bătătură.
Nici una de pe loc nu se urnește.
Ar vrea să le mblânzească, dar vorba i
parcă njură
Că vitele nu știu stricat pe franțuzește.

De o viață joacă riga, se tinde, se răsfață.
Strein, mînca lar buba, de țarină și vite,
Nu știe ce e gîscă și crede că e rață
Și nu deosibește pe cal nici pe copite.

Ceși cu maimuțele astea rase,
Cu geam la ochi și cu nădragi pe dungă,
Înhăimărate ca la parastase,
În straie negre și cu coada lungă?

Se uită boii, vacile mirate
La maimuțoiul ăsta de sîrmă, cîlți și cîrpă,
Cu vorbe ntortochiate în gît și scîlciate,
Că liși și lor lehamete și scîrbă.

Cățelul se repede la desculți,
Fărîmă de bot negru bălțat, de catifea.
Între dulăi și oamenii cei mulți,
În satu ntreg e singura lichea.

TRECÎND CIOCOIUL

Trecînd ciocoiul, ieri, prin arătură,
Numai laud că zbiară și mănjură.
Ce țiam greșit, boierule, zic eu,
De mă tot faci tîlhar și derbedeu?
Am pungășit la ușa dumitale,
La seceră, la sapă, la parale?
Dacă e vorba să ne dăm pe față,
Hoția de la curte și ciocoi se nvață.

S-a înnegrit, de mult ce-i otrăvit,
Că-l țintuiam cu ochii și nu m-am căciulit.
Ar vrea, căsi, de! cocon,
Să-i ies în drum de-a bușea, cu vorbe de plocon.
Îl ustură ficiații și-l arde la rărunchi,
Că, dacă trece el, nu îngenunchi.
Nu ajunge că ne suge, mai face și pe sfîntul,
Călca-l-ar vaca neagră și lar mînca pămîntul.
Las' căsi clocesc eu una, să n-o mai uite, tată,
Ca pus la primărie jandarmii să mă bată.
Ce mai boier și ăsta, de marfă și cîntar!
Tat'su fusese-n piață plăcîntar.

RAPORT DE PREFECT

Eu, Domnule Ministru, m'am silit,
Cu sfaturi bune și povețe multe,
Să potolesc județul răzvrătit,
Dar nimenea nu vrea să mai asculte.

Proprietari, boieri și arendași
Sînt speriați și umblă ca guzganii.
Și încolțiți, simțindu-se vrăjmași,
Doresc să se împace cu țărani.

Însă adunați de mine laolaltă,
Nu am putut să le mai dau de rost.
Stăpînii lasă lucrurile baltă
Ca să rămîie toate cum au fost.

Îndemnurile mele în pustiu
Sînt socotite niște vorbă goală.
Mă tem, mă rog, pe cîte văd și știu,
Că se ntețește ura în răscoală.

Sînt semne rele în fiecare cătun
Și neguri în vîrteje peste țară.
Fiți, Domnule Ministru, așa de bun
Și dați-mă din slujba mea afară.

TELEGRAMĂ CIFRATĂ

Sînt informat că indivizi suspecti
Colindă țara-n lung și lat.
Dați ordin, Domnilor Prefecți,
Să fie fiecare prins și arestat.

Le bagă-n cap țăranilor că sînt
Îndreptățiți să ceară drepturi noi,
Și pe deasupra și pămînt,
Și pășunat la vite și la oi.

Unul, Coșbuc, a scris și o poezie,
Împrăștiată-n țară pe ascuns.
Luați peticele astea de hîrtie
Și constatați prin cine au pătruns.

Ațîțătorii împărțesc broșuri
La toți sătenii și nepricepuții.
Ei nu-nțeleg, din sate și păduri,
Tîlcul înalt al marelui Constituții.

Ea e făcută pentru cărturari,
Judecători, miniștri și advocați.
Rog, repede, trimiteți comisari
Prin țîrguri și oboare, și arestați.

Vă fac direct răspunzători,
De nu stîrpiți îndată mătrăguna.
De ce avem atîtea închisori,
De parcă n'am avea nici una?

Aștept rapoarte, de urgență,
Că amcetat netrebnicia,
Și scrieți-mi cu titlul «Excelență».
Trăiască Regele și Dinastia!

RĂSPUNS LA TELEGRAMĂ

Conform cu ordinul secret primit,
Fiind indispensabilă urgența,
Am înzecit îndată și nsutit
În tot județul nostru vigilența.

Și ca să nu mai întârzii,
Am luat măsuri imediate
Ca, zi și noapte, moarte, vii,
Să fie forțele mobilizate.

Am interzis joi târgul săptămânii
Și horele, duminica, la sate,
Și am muștrat holteii și bătrânii,
Și am închis și cârciumile toate.

Drept, mișună suspiecții peste tot,
Dar cu jandarmi călări, sătești,
Am arestat și dus convoaie, cot la cot,
Trei trenuri cu spioni din București.

Căci, fără inutilă cercetare,
Am luat suspiecții ca din oală.
Aștept noi ordine suplimentare.
Semnat: Prefect de Dorohoi, Tîndală.

Postscriptum: Printre arestați
Sînt unii costumați și deghizați
În popi și militari.
Ei sînt spionii cei mai mari.

REPLICĂ LA RĂSPUNS

Aşa n-ţelegeţi ordinul primit?
Pesemne că aţi înnebunit.
Aţi arestat în gări şi aţi dus la beci
Miniştri, deputaţi, cu doamne, vreo cincizeci.
Cu atîta nu vă aţi mulţumit,
Aţi dus legaţi şi un mitropolit,
Şi un general de stat major,
În văzul tuturor.
Daţi drumul iute şi le cereţi scuze.
Două din doamnele miniştri sînt lehuze,
Şi o prezidentă e gravidă.
Dar mintea procurorului e tot stupidă?
Mi-nchipuiam că veţi subţ pălărie
Oleacă de psihologie.
Aşa arată un agent suspect,
Nemernicule domn prefect?
Suspectul se cunoaşte-ndată
După figură, guler şi cravată.
Niţel să-ţi fie ochiul exersat,
Că lai şi identificat.
Pare deştept şi-i îmbrăcat corect,
Şi e amabil, domnule prefect.
Poartă ochelari şi are şi ghiozdan.
Pîndeşte ca un pehlivan.
Din gest, din vorbă-l recunoşti,
Numaidecît şi de la zece poşti.
Îl urmăreşti şi vezi ce soi şi hal
Ar putea fi de intelectual,

Vreo javră de student sau scriitor,
Așîțător plătit și trădător.
Cu toate că bacalaureat,
Constat că sînteți idiot sau beat.
Destituit de o cam dată,
Vsam dat pe loc și'n judecată.

FLĂMÎNZENII

E zarvă, zbucium, grijă în guvern,
Că zilele răscoalei nu se aştern
Ca foile întocmite pe muchi, de călindar,
La fel de o potrivă, pe colţuri şi'n chenar.
Unasi mai scurtă, alta e mai lungă,
Şi mărginile nu pot, în teanc, să se ajungă.
Unasi curată, albă, lină, goală,
Parcă n-ar fi armată şi răscoală,
Şi nu se poate ţine o bună socoteală.
Ar vrea, când le împreună, guvernul, şi le strînge,
Să fie zilnic roşii, cu sărbători de sînge.
Guvernului îi place un tot şi simetria,
Dar nuşi mai face bine poporul datoria,
Că nuşi pîrăşte fraţii şi nu dă la lumină
Ce se ascunde'n gîndul lipsit de disciplină.
De pildă, trenul, care, cu sute de ţărani
În lanţuri, se oprise în staţia Paşcani.
Vagoanele de vite îi aduceau la Iaşi,
Să ia osînda ocnei, de hoţi şi de vrăjmaşi.
Frînarii, şi hamalii, şi muncitorii'n gară,
Trufaşi, să'nfăţiseze ceva, şi ei, în ţară,
Cu de la sine voie, aiurea şi obraznici,
Au slobozit ţăranii şi-au dezarmat pe paznici.

Răscoala izbucnise deodată în Moldova,
La Giurgiu, la Caracal şi Craiova,
Pornind din suferinţa celor smeriţi şi blînzi.
Tu ţine minte satul flămînd, numit Flămînzii.

BOIERII

În țară, două soiuri de boieri
Împart puterea între ele,
Boieri de-o zi, boieri de ieri,
Stăpînitorii vieții mele,
Și unii, și alții de pripas,
Și nu le poți mai da de nas.

Unii purced de la Fanar,
Și alții de la coada vacii,
Dar întăriți cu acelaș har,
Să sugă țara și săracii,
Și toți de-o teapă și un soi,
Și unii, și alții sînt ciocoi.

Dintre clănțai și învățatori
Se pregătește-a treia treaptă,
Omizi, gîndaci și lipitori,
Și alt supt, mai crîncen, va să-nceapă,
Căci corciturile dădură
Pe cea de-a treia corcitură.

Și fiecare cînd se cheamă
Cumva, cu numele bălțat,
Și se prefac, ca-n panoramă,
Că se înfruntă și se bat,
Dar ca și corbii, pe un leș,
Sînt întru totul înțeleși.

Cînd crede împlinit sorocul,
Sufleurul face semn să vie
Alți măscărici să ție locul
Și țara luată cu chirie —
Și unii vin, și alții pleacă
Lăsînd-o mai în jale, mai săracă.

VACILE

Un arendaș de țară, dintr-o mie,
A luat moșia Culmea cu chirie.
Hapsinul stoarce nouăzeci de vaci
Mărețe și bogate mulgătoare.
Îți dă la mulș o vacă, dacă-i plăci,
De două ori pe zi câte-o căldare.

Văcarul Stan le cîntă și le spune,
Și-n mîna lui se lasă de plăcere,
Și, către seară, vine să adune
Stăpînul, lapte, cînzeci de ciubere.

Dar Stan e gol, pe cît îi plin jupînul.
Mălai — doi saci pe an, copiii — cinci.
Stăpînul crapă de belșug. Rămînul
S-a tot sfrijit și n-are nici opinci.

Tînjind doi ani, trei ani, săși cate
Un rost mai bun și mai cu spor,
Nu s-a putut lipsi de vacile bălțate,
De sufletul și prietenia lor.

Într-un zîntî, stăpînului i-a spus,
Că-l aștepta la ușa de la scară:
— « Rămîi cu bine, eu m'am dus ».
Se răscolii boierul ca o fiară.

Și boboșat, și roșu de mînie,
Voi să dea cu palma, ca năuc.
Dar Stan răspunse: — « Sfîntă boierie,
Nu ridica mai sus, că ți-o usuc ».

De-atunci, cucoanele, sumese,
Se străduiesc să mulgă în zadar,
Și nvierșunate că nici strop nu iese
De lapte, au trimis după văcar.

— « Îți dăm ce vrei, cît vrei și bașcă.
Întoarce-te la vacile vădane,
Că nu ne mai dau lapte nici o ceașcă,
Și se zăpresc și ugerele, Stane. »

Se-ntoarse Stan, și vacile iubite
Au scos un muget lung de bucurie.
Sărăcule, blăjinele de vite
Se dăruiesc de-antregul numai ție.
Că de la vaci pînă la țîța oii,
Urăsc adînc și vitele ciocoi.

ARENDA

Boieruși dă moșia, în arendă,
Cui dă mai mult, și are, pe agendă,
Tot soiul, scris, de mușterii,
Și gospodari, mai buni de pușcării.

De unde are el moșia nu se știe,
Că toți boierii au moșie,
Din furnituri, comenzi și misitii,
Din orzul cailor de la armată,
Advocatură, soldă sau camătă furată.
Odată și odată, și'n zestre, la nceput,
Și'n moșteniri, sămînțași un jaf necunoscut.
Scriind de vitejie, istoricii, dibaci,
N-au glas despre pămîntul răpit de la săraci.
Au grijă să cîștige, tăcînd, ce li se cade,
Călătorii prin lume, înscăunări și grade.

Boierul dă pămîntul cu sate, cu țărani,
Vînduți iobagi și robi, pe bani.
De pildă, două sute de săteni,
Ca niște tîrnuri, hîrburi sau bușteni.
Orbii, ologii, ciungii, mușii, șchiopii
Stau la pomeni și la coliva popii,
Cercînd să dea o mînă de ajutor
Cîte un slut de ochi sau de picior.

Într-un cătun mai zace, fost soldat,
Un chip de om trei sferturi mai scurtat,
Dintr-un război mai vechi cu turcii,
Și ciugulește ciocul curcii
Medalia tîrîță pe subt pat,
Cu care Vodă pieptul ăa scuipat.

Îi trebuie boierului dichis
La București, la Viana și Paris,
Lingăi, lichele, șteoalfe, să petreacă.
Se ntoarce, ia bănet și pleacă.
Hoțit la dijmă, la mprumut și muncă,
Degeaba ochii robul și aruncă
Ba la prefect, ba sus în cer.
Urechile sînt surde, sînt de fier.
Un arendaș aproape legiuit
Să și scoată o arendă înzecit.

Vezi, dacă ceri tot mila tuturor?
Dumitre, pune mîna pe topor!

EVOLUȚIE

Cucoana ceașn zdrențe și uscată
Mise cunoscută. Uite cum se roagă.
Soție, amantă, astăzi hodoroagă,
Ce mare rol jucase altădată!

Făcea miniștri, șefi și domni, cașn șagă,
La club, la vals, în cler și în armată,
Temută, căutată, ascultată.
A dus de nas, în cîrd, o lumeșntreagă.

Conceșii, monopoluri, furnituri,
Treceau prin patul ei de hetairă,
leșite din lighean și spălături.

Aceștea le știai și le tăceai.
Teșntrebi acum, de ce mereu te miră
Că țara stașntre zmîrc și putregai?

CUCOANA MARE

Ce zaiafet! Cucoana are
Patru moșii, trei mori și o apă mare.
O spală Suzi pe picioare,
O piaptănă în oglindă o madamă,
O încălță Treji, cum o cheamă,
O îmbracă Jeny, Kety o dezbracă,
Și o mai giugiulește câte o leacă.
Un profesor de dresuri și ventuze
Îi pune roșul de carmin pe buze,
Și părul îl vopsește, ca să fie
Cînd oacheșă, și cînd portocalie,
Și, după fel de feluri de masaj,
E zugrăvită ca un peizaj.
Chirurgul netezește pe la gură
Și pleoape, zilnic, câte o zbîrcitură.
Cînd fața ntreagă s-a zbîrcit,
Ca un ciorap mototolit,
Îa tras-o, pielea, în jos, în gușe,
Zgîndu-i un obraz ca de păpușe,
Întins ca sticla, neputînd să ridă,
Să nu plesnească luciul, să iasă mutra hidă.
Avea un aer țeapăn și mirat,
Ca un cadavru preparat
Și pus în geam, cam strîmb de la șezut,
Să poată fi la morgă cumva recunoscut.
Ca să-și ascundă gîlca de piei și vine trase,
Își încingea gîtlejul cu panglici de mătase.

Avea cucoana și un copil,
 Vestit în valsuri și cadril,
 De șaiszeci și vreo doi de ani,
 Frumos ca un păun între curcani.
 O barbă creață, de mitropolit,
 I se nfoia pe gulerul scrobit
 Și pe cravata lui, cea mai frumoasă,
 Cu o garoafă'n piept sau chiparoasă.
 Se răsucea'n saloane ca pe fus,
 Cu nasul tot pe sus,
 Părîndu-se totul că miroase,
 Că, rafinată, nara i se înălțase.
 Boier de treflă și birlic,
 Nu învățase altceva nimic,
 Știind tot ce se nvață de proști, din cărți și școală,
 Prin ghicitoare și prin bănuială.
 Avea dintru sămîntă științele adunate
 În el prin har și strînse priceperile toate.
 Își legăna piciorul cu pantof,
 Vorbind la club scîrbit și filosof,
 Pe cînd sorbea lichioruri și cafele,
 Cu ochii tot pe unghii și inele,
 Căci unghiile mîinii dumsale
 Luceau în roz, cu colțuri și vîrf, ca de cristale.
 El știe multe, dar vorbește
 Pe jumătate numai franțuzește.
 A fost numit prefect și adînc jignit.
 Ministru ar fi fost mai potrivit,
 Că el se simte'n stare, bunăoară,
 Să guverneze nu numai o țară,
 Dar și un continent, și două,
 Cu o personalitate, se'nțelege, nouă.

Dar toate astea fuseră odată,
 Cu barba'n scîrlionți și parfumată,
 Cu ifosul boierului domnesc,
 Cu tonul țuguiat și franțuzesc.

Cucoana s-a trezit tîrziu,
Ca un copac uscat într-un pustiu.
Moşii şi mori, castele şi venit,
Încet, încet s-au mistuit.
Vlăstarul scump, cu barba pe cravată,
Ieşea cu gheata scîlciată,
Şi jerpelit şi aproape gol.
Se împrumuta la chelner de un pol,
Să facă încă o dată jocul,
Şi încercînd, la spartul lui, norocul.

Cucoană mare, sărut mîna,
Te-au luat pe sus, cu anasîna,
Şi te-au mutat, bolnavă, într-un azil,
Blajină mamă a scumpului copil.

Măreaţă de cucoană,
Mînceai o ciorbă lungă, de pomană,
Cu un strop sărac de undelemn,
Din strachină, cu lingura de lemn.
Parcă te văd şi astăzi cum murişi,
Cu ochii umezi, trişti, deschişi,
Uimiţi, nepricepînd ce s-a nîtmplat.

La capul dumitale pîngea un cocoşat.

FUGARA

De la conac, mătuşa aiurită
Fugea'n papuci şi despletită,
Fără ciorapi, cum s'a sculat,
Şi a sărit, trezit'a'n somn din pat.
Se auzea un zgomot înfundat,
Amestecat spre ziuă cu lătrat.
Cioban, Vulpoi, cu Cioara şi Ursei
Se'ngrămădeau la uşa ei
Şi au simţit, în noaptea ceea rece,
Un lucru nou, ciudat, că se petrece,
Căci cîinii ştiu ce omul nu cunoaşte
Şi ce primejdie îl poate paşte.
E frig, ca'n luna marte.
Înfricoşată ca de moarte,
Mătuşa fuge numai în cămaşe.
Ea nu e arendaşe
Şi, văduvă şi prietenă cu satul
Încă de cînd îi mai trăia bărbatul,
N-ar fi avut de ce să-i fie teamă.
Plugarii ştiu să ţie seamă
De prietenii, vecinii lor,
Care le stau frăţeşte'ntr'ajutor.
Păcat că oamenii deplini
Se mai găsesc atîta de puţini.
Dar se plătea în ţară, ajunsă la soroc,
O veche datorie cu valuri mari de foc.

În zări ardeau conace, magazii,
Pătule, grajduri, primării,
Că lumea brazdei s-a simțit datoare
Să intre în joc cu facle, cu coase și topoare,
Să-ntindă-n lung pîrjolul, să doboare,
Ca să-și ajute frații, care-și făceau dreptate
În satele înveninate.

Mătușa alerga către oraș,
Ducînd în brațe un fîraș,
Stricat și ruginit,
Și un crîmpei de mătură tocit.

X STANE, CĂPITANE

E țara răscolată.

—« Unde vă duceți, oameni buni, în ceată?
Că nu e zi de târg și iarmaroc. »

—« O luăm și noi, așa, într-un noroc. . .

Că dacă încă n-am murit,

Unchiașule blagoslovit,

Să zguduim, încai, nițel boierii,

La începutul primăverii. »

—« Vrați rînduit să știți cesi de făcut?

Vrați socotit? »

—« Nu, nu ne-am priceput.

Plesnește fieream noi și-atîta tot.

Și mergem s-o vărsăm. »

—« Socot

Că treaba nu se face decît cu rînduială.

O să aveți, de sînge, destulă cheltuială.

Umblați atîtea poști

Ca niște proști?

Nu vrați ales și voi un căpitan? »

—« Ba da, pe Stan. »

—« Ascultă, Stane, căpitane,

Cerați chibzuit să faceți la Străoane,

Că ați plecat pe jos și pe cărări,

Numai cu umeri și spinări,

Și cîte o ruptură de dășagă.

Ori e răscoală, ori e șagă.

Și dacă-i vorba, ce se alege
Când ați scuiat pe lege
Și nu v-ați chibzuit? »
— « Vezi, nici nu ne-am gândit. »

Și oamenii s-au dus și dus mereu,
Cum zic, cu Dumnezeu.
Întru târziu, departe, se văzură,
Arzînd o zare, ca de zgură,
Și plopii în cer, făclii.
Erau prin zare herghelii,
Cirezi, și se-auzeau, din rug,
Nechez de cai și vitele că mug.
Au spart plane lungi și canapele
Și s-au spurcat în ele.
Au doborît dulapuri și-au pus foc
În toate, aruncate la un loc,
Covoare, haine, rufe și saltele,
Foteluri și perdele,
De-a zorul.
Tablourile-au fost sparte cu piciorul.
Cămarile aprinse fură.
Nici un flămînd n-a luat ombucătură,
Și în ele erau multe merinde pentru gură
Și bune, și tot soiul de scumpă băutură.
Că toate bunătățile-adunate
Erau îngrămădite din sînge și păcate.

Amurg. Se ntoarce în sat o ceată.
Unchiașul iarăș se arată.
Un om ținea în mîină o vioară,
Altul un ghem de sfoară,
Și altul, dintr-un scaun, spata,
Unul o greblă ruptă și lopata.

—« Credeam că aduceți care încărcate,
Vite, și cai, și pîine, frate.
Am ascultat cirezi și turme, herghelii,
Arzînd de vii.
O noapte întreagă au gemut.
Atît vă ați priceput?
După atîta suferință și zăbavă,
Asta vă fuse marea vă ispravă?
Atunci de ce ați mai pornit? »
—« Vezi, — zise Stan, — nu ne-am gîndit. »

PĂTRU AL CATRINCII

—« Aprod! Să intre Pătru al Catrinii! »
Veniseră streinii
Să-l vadă pe tâlhar, și să-l audă,
Cîte un fin, cumătru, nepot sau altă rudă.
Gătît cu giuvaere, brățări de lanțuri grele,
Îi dase stăpînirea, la glezne, și ghiulele,
Și strălucea în fiare, ca un mitropolit,
Ros în călcîi de scoabe cu nituri și strivit.
Cînd se mișca din lanțuri și se ndrepta să vază,
O sută de cădelniți păreau că tămîiază.
Patru diaconi falnici, înalți și lați în spete,
Drept sfeșnice de mîna, cu puști și baionete,
Păzeau arhiereul de temniță, de aproape.
Să nu cumva să zboare și să scape.
Era, cum zic, un munte de om, și între vecini,
Ca un vultur de piscuri, tîrît printre găini.
Intrînd judecătorii, cu cel chemat în față,
Se stinghereau să-i rabde privirile de ghiață,
Și se făcuse-n sală
Tăcere și de suflet, ca într-o clădire goală.
Cînd glasul lui răspunse ngînd cuvîntul « jur! »
Un frig și onfiorare se ntinseră mprejur,
Că vorba lui și vocea loveau ca un cuțit.

De care lucru anume era vinovățit?
Grefierul da citire isprăvii, cum a fost,
Era la han cu lume, era și zi de post,

Și fuse scos pe moarte, de subt genunchii lui,
Ciocoiul Nastasachi, moșier din Covurlui,
Care bătea plugarii cu furca și lopata.
Tîlharul iso zdrobise, spărgînduși beregata.
Trîntindul, tăvălindul, isa prins-on două dește,
Ca'n gura unui clește,
Șisa strîns. Înghițitoarea isa troznit.
— « Te-aștept de ani de zile, isa spus.

Bine-ai venit.

Avem o răfuială împreună. »
Sătenii, de pe lăviți, se scoală și sadună.
Îl dă de-a rostogolul.
Voinic și el, ciocoiul își căuta pistolul.
De-ar fi simțit că satul se strînge pentru el,
Să isprăvească Pătru cu dînsul într-un fel,
N-ar fi venit hangiul săsi dea o datorie,
Trei cîștiuri de chirie,
Și nuși mînjea carîta,
Pe ploaie, pentru-atîta.
Doar avusese semne. Îl cam mîncase nasul.
Ești frămîntat, se pare, cînd e săși vie ceasul,
Te-mpinge Necuratul săși ieși din bobi și fire;
Te duci și pe furtună cu moartea la-ntîlnire.
— « Mărturisești? » întreabă procurorul.
— « Nici nu încape vorbă, mărturisesc omorul. »
Îl știe tot poporul.
— « Puseși gînd săl jefui. . . »

— « Ferească Dumnezeu!

Dreptatea nusi hoție. Nu spurc numele meu. »

— « Atunci? » — « Eu fac dreptate cinstită,
pe tăcute.

Stați să vă spui și alte dreptăți, de noi făcute.
Le știți și dumneavoastră, dar n-ați aflat făptașul.
De pildă, începuse să are arendașul
Izlazul pentru vite, din Lungeni.
Unde să pască oaia și vaca la săteni?
Nu ați găsit atunci ciocoiul spînzurat?
Se legăna-n frînghie, la marginea de sat.

Îl spînzurase Pătru al Catrincii.
 Întîi, îl amorțisem cu tăpile opincii,
 Și-l agățai, pe urmă, de cumpăna fintîinii,
 Să-l vadă și cireada flămîndă și bătrîinii.
 O altă treabă bună a fost cînd, la arat,
 Am isprăvit ciocoiul din Ulmi și îngropat.
 Ați dat de el cu plugul. . . Dar Fane Găetan?
 A necinstit opt fete curate, într-un an.
 Și-au luat și el răsplata și cin' la ajutorat.
 O fi, la dumneavoastră, și ăsta un păcat?
 Ciocoiul, strîmb din șale, era și cocoșat.
 Trei platnici, va să zică. Pesal patrulea, legat
 Cu o roată de picioare, lam dus și înecat.
 Mănîncă și astăzi crapii din el, pe fund, în iaz,
 Și crapii îi mănîncă boierii: nu-i necaz.
 Adăogați pieriții din cîteva județe,
 Că n-au știut de bită și bici să se dezvețe.
 Sau întîlnit cu mine
 Și nu le-a fost a bine. »
 — « De ce acestea toate, dacă n'ai vrut să furi?
 Ai stat ascuns de oameni, prin rîpi și prin păduri.
 Ești urmărit de pòteri de patru ani întregi
 Și-ai izbutit cu una să și te înțelegi,
 Și te-au urmat soldații și-ai întocmit o bandă.
 E adevărat, ori nu e? » — « Răspunde tu, Smarandă,
 Smaranda mi-e nevastă și cea mai bine știe. »
 — « E adevărat, au luat-o cu toții'n haiducie.
 Se împlinește anul.
 Bărbatul meu le fuse căpitanul.
 Băieții, împreună,
 Făcură treabă bună
 Și nu ne-au dat o dată de minciună. »
 — « Vezi, asta se numește pe nume tîlhărie. »
 — « Să mă iertați, cucoane, se poate, pe hîrtie. »
 — « Tot nu înțelege Curtea, și cine nu var plînge
 Că v-ați ales din drumuri pe cel pătat cu sînge?
 Te lepezi că e jaful la mijloc. De nu-i, ce-i?
 Degeaba nuși pui pielea în joc. Tu furi să bei!

Nu-ți mai găseai, ca lumea cuminte, alt soi
de rost?

Bag seama din răspunsuri că n-ai fi
om prea prost...»

—« Ați isprăvit mustrarea, boierilor? că vreau,
Cînd oploșiți dezmațul, să vă vorbesc pe șleau.
Ferindu-vă de dreptul s-aveți înfîietate,
Vil iau din mîini țaranii, să facă ei dreptate.
Ați ocrotit toți viermii ncuibați în rădăcină,
Dînd vina pe tulpină.

Dei spicul cu mălură și s golurile dese,
Din putregai și boală, ce pui aceea iese.
Țăran îs, din țărîină, și țara e n lingoare
Și văd că ntr-altă parte decît bolțiți vă doare.

În cap e nebunia, ce-o cauți la picioare?
Am adunat trudiții pămîntului. Le-am spus
Să și dezlipească ochii și să se uite n sus.
Că viermii, mărunței, rod în adînc, e așa,
Dar slugăresc la viermii mai mari, Măria Ta.

Ei, oamenii, de frică
Să și lepede năravul de slugi. . . să nu se zică. . .
Să nu se bănuiască. . . molți, să nu răspundă. . .
Din ce în ce n mocirlă se afundă.

Sînt Pătru al Catrinii, va să zică,
Și nu sînt nici slugarnic și nu mi-e nici o frică.
Noi singuri, cu nevasta,

Neam învoit să punem sfîrșit la treaba asta.
Nevasta mi-e frumoasă, putea să mă gonească,
Dai place inimoasei dreptatea haiducească.

Așa e, măi femeie? la spune la boieri
Cîte dreptăți făcurăm azi, ieri, alaltăieri,
Anul de azi, anul trecut și n ceilalți ani.

Ceam căutat, nevastă, dreptate noi, sau bani? »

—« Îmi prea iubesc bărbatul, dar dacă lam iubit
Nu-i numai că e chipeș, dar că-i bărbat cinstit.
Eu spui numai atîta (vedeți-l numai cîtuși!):
El ia ciocoiu n brațe, eu îl ajut și l gîtu. »

✕ SATUL EI?

Băbuțași cată la răspîntii satul,
Băieții, casa, fetele, bărbatul.
Movila asta mare să fie satul ei,
Grămezi de birne arse și de pămînt, sau ceși?

De la biserică la școală
E numai cîmp de țară goală,
Cenușe, scrum și zgură,
Și cîteo urmă, ca de bătătură.

Mai scoate cîteo rămășiță,
Fum prăbușit de stuh și șiță.
Pribeagul suflet șchioapătă'n femeie
Ca'n candelă, pe stîNSE, o scînteie,
Și cumpăna, la puțul lui Zamfir,
Se'nnață ca'ntr'un cimitir.

Cîte o grindă, prinsă'n căprior,
Se'n crucișează neagră, dintr'un fost pridvor.
S'a îngrijit, în post, ocîrmuirea
Să semuie, de Paște, răstignirea.

O RĂZBUNARE

Nu era încă nouă sute șapte,
Dar nu curgeau miere și lapte
Pe Argeș, Olt și Vedea.
Nu erau ale tale nici livedea,
Podgoria, prisaca,
Nici țara ta, săraca.
Zisei a ta cășa vorbirea vine,
Și o zisei cam de rușine.
Toate erau, din vămi în vămi,
Închise ca în chingi cu catarămi,
Cu lacăte și cu țîține;
Ca să pricepi că ție nici praful nu-ți rămîne,
Că toate sînt de tine,
De mîna și de gura ta streine.
Uscîndu-te de sînge și destrămîndu-ți viața,
Îți lasă din mălaiul cernut prin ciur, mătreața.
În țara mare vei putea sărăți
Că, închise ca în cetăți,
Stau strînse și încuiate
Belșugurile toate,
Și cheile s la ei,
O mie de stăpîni cu chei,
Care descuie țara și o încuie,
Ca un coșciug bătut în cuie.
Noi ne rotim ca șoarecii împrejur.
Ca să apuc un sac de grîu, îl fur,
Și toți trăind din păcăleală,
Tot omul e nșelat și nșeală.

Ne minte stăpînirea și o mințim și noi.
Ciocoiul fură lumea, și lumea pe ciocoi,
Dar pe cînd noi ascundem de el
un snop de soare,
El sughe vlagă, sînge și sudoare.

Cît ține anul, toamna, iarna, vara,
Sporeau durerea și povara
Și se-adîncea o graniță mereu
În sînul țării și în poporul meu;
Așa că-n vremea ei de ridicare,
Trăiau în țară două, alătura, popoare,
Ca două ape blestemate,
Să zacă-n două mătci apropiate,
Să nu se întîlnească nicidecum,
Una să sece-n drum,
Sorbită de pustie,
Și alta, subțiată, să ajungă-n marea vie.
Frintaria fusese și-a sîngelui, mai des,
În sufletele sterpe de-a țeleș;
Poporul de o parte, și dincolo o ceată
De domni scrobiți, cu nazuri, și pielița păstrată,
Poporul și stăpînii;
Stăpîni și ai cenușii din vatră și ai țărînii,
Înscăunați prin vremuri, ani sute și mai bine,
Din voia și-nvoiala poruncilor străine.
Gîngania de-a afară
Se încuscrea cu vechea gînganie din țară,
Și strînse, încleștate, pe-o zestre amîndouă,
Corceau pe o a treia gînganie, mai nouă.
Ciocoiul, cioclovina,
A stingherit în muguri de-a și-ncolți lumina
Și s-a urcat în cîrcă pe cei mulți,
Flămînzi, ca boii-n juguri și desculți.

Povestea mai devale
Nuși șir de vorbe goale,
E faptă petrecută și trăită
Pe-o vale dintre sălcii și răchită.

Trăise cioclul nouăzeci de ani,
Un veac de jupuială de piei, de pe țărani.
Nu mai voia să moară,
Zgîrcit la magazie și la moară. . .
Cînd se borșeau merindele-n cămară,
Chema la curte pe argați,
Pentru pomeni și pentru răposăți.
Măsa și tat'su, din pămînt,
Se nghesuiau într'un mormînt,
Cu patru rînduri de părinți,
Neamuri, spuseseră, de prinți,
Vestiți prin cîrcotă și calicie
Și toți de-o apă și de-o alifie.
Le luaseră țărănilor iobagi
Și nasturii, și cracii de nădragi.
Pomana: putregaiul de brînză și de pește.
Un mort ori un rumîn se mulțumește
Cu ce arunci și pute,
Dintr'un hîrdău și-o bute,
Cu mîzga și cu vîrsătura.
Ciocoiuși pravoslavnic și învățat Scriptura,
Știind că nici o jertfă nu se pierde,
Fie că brînzăși neagră, fie căși carnea verde,
Că sufletul îți intră-n rai,
Împărtășit cu mușită și mucegai.
Pînă la ceruri, lucrul puturos
Ajunge duh și fum cu bun miros.
Dar bunătățile boierului, de dar,
Erau zvîrlite-n bălegar,
Nici cîinii, învățați cu gusturi rele,
Neatingînduși nările de ele.

De hrana lor, a cîinilor, ce vorbă!
Să-i mai îndopi cu mămăligi și ciorbă?
Asteas făcute pentru porci, că-ncai
Nu-i de prisos risipa de mălai.
Cîinii mănîncă ce boierul știe,
Căciulile cu moț, de murdărie,
Și ce păcat
Că omul să mănînce ca ei nu s-a-nvățat.
Lai ține toată viața și fără cheltuială.
Apoi, să știi că burta goală,
Silit înfometată, lingînd din ce se-aruncă,
Ascultă mai supusă de bici și de poruncă,
Și istovită vლაგა de munci și de corvezi,
Nu te mai fură gîndul, adormi și nu mai vezi.

Se necăjea că nu pusese bir
Pe crucile din cimitir,
Pe nas, pe ochi, și gura
Să cumpere și apa la toată-nghițitura.
E drept că necioplitul s'asculte pe degeaba,
Ori să-i grăiască pliscul, cînd nu-l privește
treaba?

Cu dopuri în ureche și-n limbă cu călușul
Poți măsura năravul cu dramul și căușul.
Îmi place că-n podgòrii, lucrînd cu două mîini,
Muncesc culegătorii cu botnițe de cîini.

Îți cade umbra lungă pe răzoare,
De ce treci pe moșia lui, la soare?
Cocoșii noștri cîntă mult prea tare,
Tocmai cînd face el numărătoare,
Plecat între bomboane și clondire,
Îl ferește tabla de-nmulțire.

Măcar o socoteală de-a surda, cu plaivazul,
Lăa bucurat în suflet, i-a luminat obrazul.
Să vezi cum pe hîrtie
Se face zece — o sută și o mie.
Îl ia cu o sfîrșeală și oftează,
De pildă dacă trebuie să scază,
Și nuși mai vine în fire
Cînd face o împărțire.
În schimb, e în toane bune
Creionul cînd se joacă să adune.
Ce rost mai are viața, să dai în loc să iei
Un ban, doi bani, un leu, doi lei?

El are două băniți. La bună cercetare,
O baniță și mai mică și o baniță și mai mare,
Și cumpără cu una, și cu cealaltă vinde.
Nu se scurtează una, nici alta nu se întinde.
Sînt gemene amîndouă, rotundul e rotund,
Și doagele s aceleași din gură pînă în fund.
N-ar fi nimic de spus,
De nu ar avea fundul bătut ceva mai sus.
La ouăle, trecute prin inel,
Și dacă trec e vai de el,
De Stan, Ion, Manole și orișicare.
Face de ouă însemnare,
Că dacă vin de împrumută
Porumb, ia muncă mie în sută.
Pe sacul de făină pentru iarnă,
Plătești un an de zile, la povarnă,
La plug, la seceră, la sapă.
Se face veacul de cînd tot îngroapă
Bărbați, neveste, văduve, copii,
Ca în pămînt, în munci și datorii.

— « Țsta trăiește cît butucul roșii.
O să ne îngropi și strănepoții,

Parșivă spiță de boier,
Și ne jupoi, rugîndu-te la cer »,
Scrișneau din dinți și din măsele
Țăranii goi, cu ce-au rămas din piele.
Te săturăm noi de bănet!
Mînia le crescuse încet, încet.

Ia, că într-o zi de vară,
Venea boierul de la gară,
Culcat alene în trăsură.
Arșiță tare, ilăcări, nu căldură.
Ia, și țărani se arătară
Din popușoi și din săcară.
Ciocoiul nu se aștepta.
Zece opriră caii pe șosea.
Din zece sau făcut, pe nevăzute,
Oamenii, sute.
— « Dă-te, boierule, — zic, — jos,
Și nu țipa, că-i de prisos.
Avem cu dumneata o socoteală
(Boierul mai sugea o portocală)
Și facem socoteala plugărește.
Mai lingeste pe dește,
Să nu pierzi nici un strop.
Și haida, hopa! hop! »

Întii, isă ocărît.
Își dete însă seama că ceasui hotărît.
Pînă în zare, țara tăcea ca o pustie.
Ce n-ar fi dat să scapel! Și-o moșie. . .
Se auzeau doar greierii țărîinii.
Îi gîfîiau plămîinii.
Un greiere-i sări-n trăsură,
Semn rău, pe la barbete, pe la gură.
« E cioclul meu, așa mbrăcat
În negru », și zise, poate, boierul speriat.

Era cam pe la toacă.
 Un clopot de biserică săracă
 Se auzea dogit din depărtare.
 — « Vezi câtă grijă are
 Și popa de sorocul dumitale? »
 Voia să se închine, dar mâna-i era moale.
 — « Hai, dă-te jos odată! »
 Îi tremura o falcă scâlciată.
 Ce s-a întâmplat atunci nici nu s-a pomenit.
 Tîrît, lungit, trîntit,
 Sătenii îl călcară în picioare,
 Desculți cu toții, rece fiecare.
 Era și nu era o răzbunare.
 Era mai mult și nu-i găsești cuvîntul,
 Era parcă dreptatea ce-o face chiar pămîntul,
 Și toate cele ale,
 Mocirle, sînge, bale,
 Le înghițea cu liniște țărîna,
 A toate peste oameni, și legi, și timp, stăpîna,
 Ca stropul de cerneală hîrtia sugătoare.
 N-a mai rămas nimic din mădulare,
 L-au ciocănit călcîiele ca-n piuă,
 O noapte-ntregă pîn' la ziuă,
 Și oasele, și ele au pierit.
 Intrase-ntreg ciocoiul pedepsit,
 Fărîmă cu fărîmă, frămîntată,
 Și se-ntindea-n pietriș, mereu, o pată.
 Firește, ciocoimea-nfricoșată
 Dădu perunci și, cot la cot legată,
 Comuna fu adusă-ntre puști la judecată.
 Trei sute de săteni, în cap trei sute,
 Cu piepturile desfăcute,
 Răspunseră la întrebare
 În parte fiecare:
 — « Așa i-a fost lui scris.
 Eu singur l-am ucis. »
 Și fiecare a jurat
 Că nimeni nu l-a ajutat.

— « Cum l-ai ucis? »

— « Călcîndu-l în călcîie. »

— « Păi, omul, ce? se stoarce și-i crud ca o lămîie?
Un om e trup și os. »

— « Călcîiele strivindu-l, și osul i l-au ros. »

— « De-ai fi avut călcîie de teasc și de postavă,
Tot nu puteai la capăt să duci așa ispravă.

S-a căutat cu sapa o zi, nămiaza mare.

Nu s-au găsit nici oase, nici cap, nici mădulare.

Ce ați făcut cu ele? Le-ați luat cu voi, se spune. »

— « Nici cîinii n-au nevoie de-asemeni spurcăciune.

L-am prefăcut cu talpa în mucii și în scuipat.

Nisipul de la sine l-a supt și duminat.

Și fluieră și coaste s-au măcinat, topite,

Ca de potcoave grele și copite.

Ciocoiul se făcuse o cocă și-o piftie,

Și am muncit o noapte și-o zi, precum se știe.

Că și ciocoiul nostru a fost un soi de spumă,

De zgîrciuri încleite, cu oase ca de gumă.

Cum dam să-l mai apuc,

El se făcea clăbuc.

N-a fost nici om ca lumea, n-a fost măcar bărbat,

Că sta mai mult în perini și da porunci culcat.

Îi putrezise carnea pe oase, din strămoși,

Ca tuturor acestor bitongi de domni frumoși.

Fătați de morții puhavi, de-acu cîteva veacuri,

Ei se tîrăsc prin viață cîrpiți și dreși cu leacuri.

De-i suflă, ca văpaia chibritului și zboară,

Stafii de morți, călăii rămași de-odinioară.

Mărturisesc că ura mi-e încă-nvierșunată

Și-aș mai începe-o dată. »

— « Să fi ucis tu singur, vezi, asta nu se poate,

De n-ai aduce-n față dovezile, pe toate;

Cum poți avea răbdarea omorul să dureze

O noapte și ajunul întregi după-amieze?

Ucizi în drum, lași leșul și pleci: te-ai săturat. »

— « La dumneavoastră-i altfel decît la noi în sat.

Nici ura nu vîsi ură, nici dragostea întregă,
Și mintea dumneavoastră nu știe să-nțeleagă.
Amestecat necazul cu frica de-nchisoare,
Nu știți ce e răbdare, chin lung și răzbunare.
Înțelepciunea asta vă'nmoaie și vă uscă
Și-ați învățat să ziceți: nu pot ucide o muscă.
Necazul nu vă este necaz adevărat.
Ați dat în vînt cu pumnul și apoi ați pregetat.
Eu, ochi în ochi tot timpul cu moartea
și călăul,
Nu uit cum trece'n glumă de o clipă, două,
răul.

Aduni încet otrava, pînă se umple oala,
Și atunci încep în tine zvîcnirea și răscoala
Și dai și rupi și sfărâmi orbește, apuci și muști,
Nu te mai temi de oameni, de temniță și puști.
Ca să vă fac dovada că pot să fac ce voi,
Aduceți-mi încoace un ciocoi,
Și'n fața dumneavoastră, cuprinși de două
gînduri,
Eu singur, cu călcîiul meu, îl îngrop
în scînduri. »

Puteau jurații Curții, pe vrute sau nevrute,
Să osîndească pentru un ins cîteva sute?

Șoseauași încă neagră'n locul gol
Și sforăie și caii trecînd și-i dau ocol,
Că sînt și astăzi urme de moaște ciocoiști
Pe drumul care duce din Slatina'n Pitești.

ULTIMUL ORDIN DE LA INTERNE

Asupra circulării secrete, în sfârșit
Consiliul de Miniștri, de ieri, a revenit.
De aci încolò, Prefecții și trupele viteze
Și poliștii noștri să nu mai aresteze.

Se pierde vremea celor ce prind tâlharii în sate
Și i duc la judecată vii și legați de coate,
Jandarmii, gardienii și Domnii magistrați.
Nu se mai fac procese, deci nu mai arestați.

Rapoartele primite la Centru, pînă ieri,
Dau arestări și cifre prea mari de prizonieri.
Consiliul de Miniștri, ținut după-amiază,
A hotărît aceștia că nu interesează.

Nu va scăpa cu viață de aci înainte unul,
Cît vom sluji pe Vodă cu pușca și cu tunul.
Vă rog să luați aminte din scurt, și raportați
Atît: pe zi ce număr aveți de împușcați.

ÎN DEȘERT

La ce folos că-mi strălucești, tu, soare,
Căi pus grădina noastră-n sărbătoare,
Că pardosești pământul cu covoare,
Ștergare și peșchire și plocate,
Și-așterni cărările nemaiumblate,
Că umpli casa de lumină albă,
Că ne atârni de ramuri salbă după salbă,
Un cîrlionț de aur, un cîrcel,
Cînd o betcală, un inel ori un cercel
Pe pomii unși în vîrfuri nante,
Cu miruri și ulei de diamante.

Nu ai lăsat nici din scaieți nici unul
A nu-aminti-n odăjdii de rouă și Crăciunul.
Măgelelor din ghimpi și spini nu preget
Să le adaog o mărgea din deget.

Că faci altare și aprinzi miresme,
Că-nnalți biserici și catapetesme
În plopii mei, îți mulțumesc frumos,
Măria Ta de sus, dar ce folos!

Nisi vătămată inima de viață.
Ea cere noapte, negură și ceață.

EPILOG

Au cîştigat ciocoi războiul lor cu țara
Și s-au ales plugarii cu morții și ocară.
Sus inimile sterpe! Trăiască putregaiul!
Sărbătoresc sentinde în București alaiul,
Și nengropați, pe drumuri, ucișii zac dovadă
Că cine mai cîrtește, ca și ei va să cadă.
Trăiască și guvernul și brava lui armată,
Cămpușcă la comandă pe mamă și pe tată.
Între flăcării noștri și noi, acei cu vina,
Gîndește, hotărăște și învinge disciplina.
Trăiască Suveranul și mai cu seamă el,
Că ne-a făcut oștire și ofițeri model,
Să apere bănetul și setea de la fire
Desul înmulți nainte prin jaf și gîtuire.
Izbîndasi totuș tristă, deși e cîştigată.
Boierii cad pe gînduri, la masă, dintr'odată.
Le scapă furculița din mîină, și într'o doară
Privirea cată goală în ninsoarea de afară.
Nusi chiar o bucurie și atîta de ușor
Să vezi că și vine moartea, de drept, într'ajutor.
Desacu schimbat e totul. În curți și în pragul
porții,
Printre viței și în grajduri, te întâlnești cu morții,
Cu umbra lor de sînge. Se uită, stă și piere.
Parcă și în cîrji bătrînul Stoian și parcă cere.
Nici unul nu mai are nici brațe, nici putere.

—« Mi-aduc aminte, seara, din frunză
cum cînta. . »

Era deștept, Dumitru. . . »

—« E-ntins în șanț, papà. . . »

E o tăcere moartă, care s-a înghețat și zace
Pe sate, pe cătune, pe oameni, pe conace.
E frig în suflet. Gîndul se înfiripă-alene
Și șchioapătă ca șoimul gol, dezbrăcat de pene,
Cu aripa de piele, prin glod, ca o găină.
S-a mohorît a noapte și ziua, pe lumină.
Un lucru umblă, negru și nou, din casă-n casă.
Din negurile astea tot moartea o să mai iasă.
Morții-au tăcut în sate, dar tot le-a mai rămas
Din ochi o pîlpîire și o șoaptă, ca un glas.

Băteți din palme-n teatre și-n săli de adunare
Că vă aduce-oștirea o nouă ușurare.
Ați cucerit-o țara, după amar și chin,
Cu sabia și tunul, ca un pămînt strein.
Că de streină țara, deși vi-i gura plină
De ea, n-aveți ce zice, via fost și vi-i streină.
Ea mai fusesă voastră cu tot cea dat belșug,
Prin fraudă piezișe, tertip și meșteșug.
Acum se face voastră de tot, prin foc și pară.
Poporul fără pîine mai e și fără țară.
Cu slove de trei șchioape, pe firme, cu vopsea,
Citești și mulțumește a cui e țara ta.
De vrei, din temelie, să știi ce haimanale
Te stăpînesc pe tine și rodul țării tale,
lei condicile-nchise, subt chei, la tribunale. . .
Și n-ai aflat nimica, ai dat de o mulțime
De societăți pitite, numite « anonime ».

Nu că tăgădui munca făcută, nici atunci
Cînd una grămădește prea mult,
din două munci,
Dar cine pune trudă mai grea, plugarul, care
Stăngenunchiat să vadă sămînța de răsare,
Ori domnul cel cu geamul rotund, de lîngă nas,
Nervos că iscălește la șase luni un ceas?
Dreptatea, deocamdată, înfrîntă, tot mai cere
Răsplata măsurată pe muncă și durere,
Dar subț cuvînt că unul are un simț și o minte,
Și altul brațe grele, vorbirea asta minte,
Cînd spune că stăpînul, mai mare, se cuvine
Să ia tot rodul zilei, sleindute pe tine.
Nu vreți, nici astă dată nu vreți?

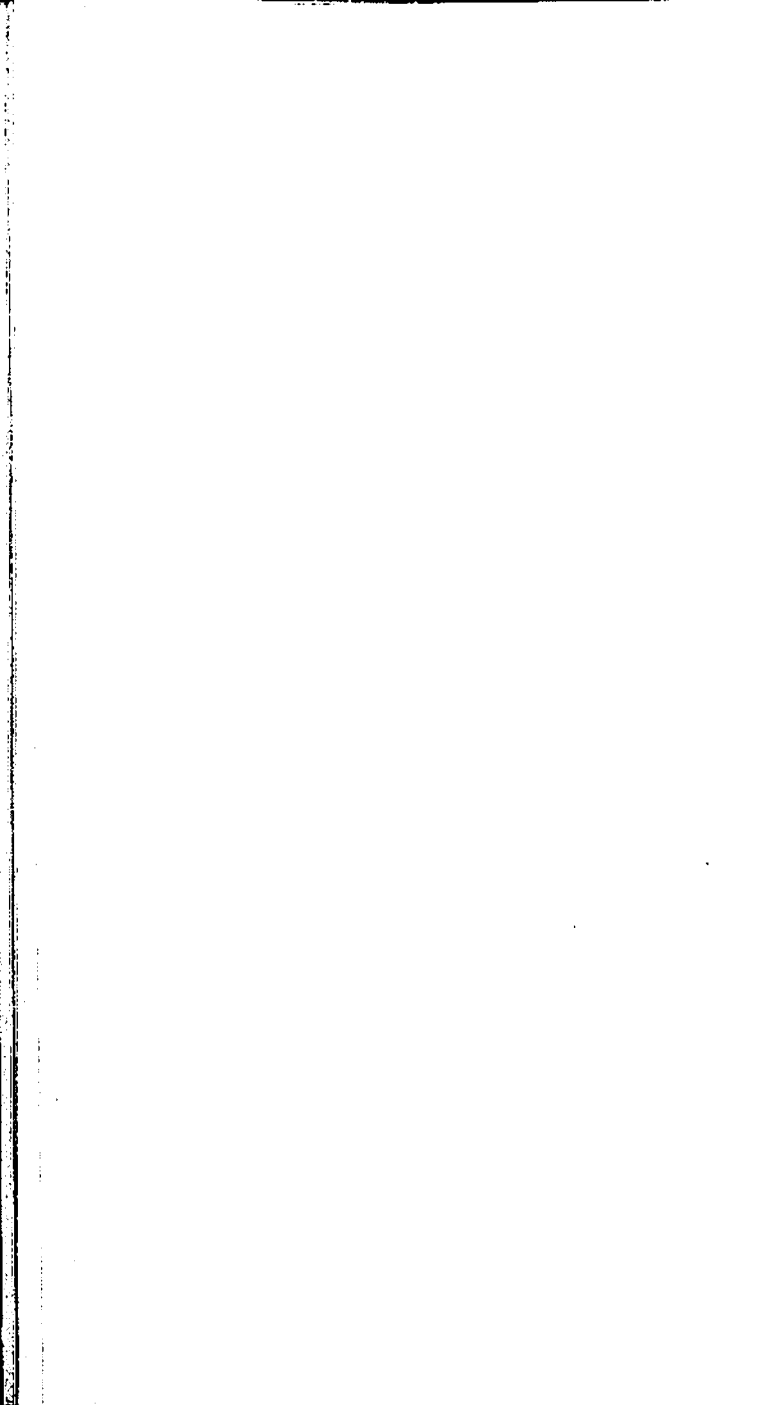
Atunci se schimbă.

S-a isprăvit tocmeala. Vorbim o altă limbă.
Așa, pe neștiute, pe la un miez de noapte,
Răspunde din bordeie alt nouă sute șapte,
Mai chibzuit, mai crîncen, nu lînced ca o turmă.
Să nu cumva să fie, vedeți, și cel din urmă.

Că poate și armata în slujbă la ciocoi,
Trezită la dreptate, să fie atunci cu noi.

HAMLET

HAMLET

Regatul Danemarcei a început să fie
 Cătreierat de-o vreme de-o umbră, de-o stafie.
 Aci, în castelul nostru străvechi, din Elsinor,
 Se arată-n toiul nopții, ușoară ca un nor.
 E-nvestmîntată-n zale regești și în armură;
 O întîlnesc ostașii, din turn, de caraulă.
 Se arată cînd pe-o stîncă, și cînd pășește-n șes,
 Se apropie, stă, pleacă, și-n stelele ce ies
 Șiși pierde pe rînd scînteia și spicul din Tărie,
 Se mistuie și umbra în zarea alburie.
 Pe la cîntat, cocoșii, cînd strigă și se-ngîină,
 Stafla se destramă ca un fuior de lînă.
 Zvonesc de arătare toți oamenii, din strajă.
 Eu, în strigoi și stăfii nu cred. E poate-o vrajă,
 O înșelare-a zării, o spaimă, o nălucă,
 Un abur care joacă pe cîmp și se usucă.
 După cît spun oștenii, strigoii arătat
 E o stafie naltă, de bărbat,
 Și-ar fi asemănare, pe cît se înțelege,
 Între pribeaga umbră și răposatul rege.
 Părintele meu, mortul, și rege mai nainte,
 Cum a trecut din slavă și tron între morminte,
 Voinic și încă tînăr, deodată, e ciudat!
 Fratele lui, urmașul la tron, s'a însurat
 Cu văduva, regina, cu maică-mea. De mine
 S'a prins de-atunci o scamă de rușine.

Mă turbură și viața mă chinuie, ca'n vis,
Între vinovăție și un mormînt închis.
Nu se răcise mortul, și'n clipa morții, cruntă,
În loc de doliu, mama se pregătea de nuntă.
Fiu și nepot de rege, doi regi de acelaș sînge,
Un ochi scrutează tronul, și celălalt îmi plînge.
De gîndurile mele curtenii noștri spun
Că nu știu ce să creadă: actor sînt, sau nebun?
Căci graiurile mele sînt strînse și'nvelite
Ca poamele'n hîrtia cu fețe poleite,
Dar cînd întinzi zbîrcita bucată de foiță
Și îai citit tiparul ascuns, de subt pojghiță,
Descoperi un grăunte și un crîmpei de miez.
Eu las să creadă Curtea că, teafăr, aiurez.

Se deschisese floarea plăpîndei primăveri
Și am păzit o noapte și eu printre străjeri,
Să văd: e'o aiurare rămasă de prin basme,
Sau ce? că'n lumea vie nui loc pentru fantasme.
Nu cercetasem încă pe morți, dar cine știe?
Sar mai putea din cripte și'al doilea să'nvie.
Știut fiind că între pămînt și cer sînt semne,
Care ar putea la multe priceperi să te'ndemne.
Și așteptînd să vie
Temuta lor stafie,
Cînd la un turn bătuse de miezul nopții, pare
Că'mtr'adevăr se'ncheagă'n văzduh o arătare.
Eșa cum spun soldații castelului de pază,
Se'ntunecă, tresare, se pierde, scînteiază.
În arme și în zale, cu coif, plutind, și mută,
Pe zarea'ntreagă umbra de fier e așternută.
Am socotit că văzul mă minte. Nu! momîia
Se'apropie ca fumul ce'l vîntură tămîia
Și'mi face semn, ca'n timpuri, să'i viu
și mai aproape,
Zărind'o tremurată, ca'n unda unei ape.

Din ce în ce mai vie și limpede, curata
Vedenie vorbește. E regele! E tata!
Ce spune? Bănuiala se face faptă plină,
Și'n noaptea mea din suflet a scăpărat lumină.
—« Dormeam, — șopti stafia, cu vocea tatii

veche, —

Și mi-a turnat otravă Claudiu în ureche.
Mă deșteptat din somnul meu ultim agonia.
L-am cunoscut mantaua, fugind, și pălăria.
Tu n-ai să uiți, tîlharul că mi-a răpit coroana,
Că a pîngărit frăția și a mînjit icoana
Soției multiubite, tîrîtă'n desfrînare.
Tu n-ai să uiți ocară, că și'n pămînt mă doare.
Făgăduiește, Prințe, copilul meu, cu ură,
Că n-ai să uiți, și jură!
Pe maicăta, prostită, uitucă și stîngace,
Șo cruți, nechibzuită, că n-a știut ce face...
Aud cocoșii, noaptea se duce, plec și eu,
Făși jurămîntul tainic, pe veci, copilul meu.»
Pe spada de la coapsă, atunci, îngenunchiat,
Cum se topea în zarea senină, am jurat.
Și-am scris pe luciul spadei jurata judecată:
« Tu n-ai să uiți ocară și crima niciodată ».
Dar ucigașul tatii, simțind că nu-i a bine,
Ar vrea să mă trimită, scăpîndu-se de mine,
Depart, peste mare, ca'n valuri, cînd voi trece,
Spionii de la Curte să poată să mă'nnece.
Pășind pe dinaintea odăii l-am văzut
Smerit în rugăciune, sfîrșit și abătut.
Se pocăia la ceruri, cerînd, în gura mare,
Cu ochii în tavanul odăii, îndurare;
Și mi-au zvicnit odată și inima și spada:
Aveam din însăș gura spurcatului dovada —
Și trebuia pedeapsa netrebnicului unchi
Să-i vie de la mine, acolo, în genunchi.
Voiam, dar ticălosul, ucis pe cînd se roagă,
În loc să'nfunde ladul, pedeapsa îl dezleagă,

REGINA

Nu te înțeleg, voi pune pe altul să-ți vorbească.

(Vrînd să plece, Hamlet o apucă de braț.)

HAMLET

Eu înțeleg vorbirea pe limba păsărească.
Ci stai pe loc, așteaptă, făptură îngerească,
Să-ți pui oglinda în față, să vezi, să te crucești,
Să știi mai de aproape ce ești și cine ești.

REGINA

Ce vrei? Ce gând se ascunde în tine?
Vrei să mor?
Să mă ucizi? Ce cauți? Vorbește. Ajutor!

POLONIUS

(de după draperii)

Săriți!

HAMLET

Cine pîndește ascuns după perdea?
Un șobolan cu două picioare? Vom vedea.

(Străpunge draperia cu spada.)

POLONIUS

(căzînd)

Mai omorît cu zile!

REGINA

E groaznic. Ce-ai făcut?

HAMLET

E Regele? . . . Dar cine pîndea șasculte mut?

(Ridică draperia și dă de Polonius mort.)

REGINA

Cumplit! Ți se năzare, ori ai înnebunit?

HAMLET

Eu știu de o cam dată ceva și mai cumplit,
Cînd ai ucis un Rege și, pe nerușinate,
Ai murdărit căminul și ai luat de soț pe frate.

REGINA

N-am priceput cesi asta: « Cînd ai ucis un Rege ».

HAMLET.

N'ai priceput la vreme, acum poți înțelege.
Un Rege! Da! Un Rege!

(Către cadavrul lui Polonius:)

Bătrîn tîmpit! Iscoadă! Puteai lucra mai bine.
Te luasem drept stăpîn' tu, slugoi fără rușine.
Vezi dacă nu te astîmperi? O întîmplare scurtă
Și un vîrf de spadă ager ți s'amplîntat în burtă.

(Trage perdeaua la loc și semtoarce la Regină.)

Te potolește, Doamnă, și nu-ți mai frînge așa
Albele mîini degeaba; mai bine șezi colea,
Sau inima ți ai smulge-o din cîrpe, mai degrabă,
Dacă ai avea, vezi bine, o inimă detreabă.
Ori dacă, îngroșată, mai poate, prin minune,
Să bată și să simtă curat în stricăciune.

REGINA

Dar ce am făcut să merit injuriile tale?

HAMLET

(o duce în fața celor două portrete din odaie)

Te ai mai uitat vreodată să vezi că, de părete,
Sînt atîrnate două și singure portrete?
Sînt cei doi frați alături și pe amîndoi îi știi.
La uită-te la fruntea și ochii ăștia vii.
E Regele! un rege, acuma fără viață.
Voința și noblețea îi scapără pe față.
E un ales în scaun din cei mai buni aleși,
Bărbatul dumitale și omul fără greș.

Dar vezi! și pe ăsta, bărbatul de acum:
E o deosebire ca dintre jar și fum,
Un spic înalt alături de pirul carel roade,
Tîlharul care suie, cînstitul care cade.
Cum de-ai orbit atîta, să te scufunzi atît,
Din pisc, într-o mocirlă ajunsă pîn' la gît?
Te pomenești că-i vorba, tîrziu, de o iubire
În care vîrsta și cată o nouă întinerire;
Dar vîrsta potolește, și, sîngele fierbinte
Se face, cred, cu timpul, mai rece și cuminte.
Un cumpăt și o măsură sînt chiar și la nebuni.
Ce duh spurcat te-mbie cu atîtea spurcăciuni?
De ai fi fost o toantă, o proastă de duzină,
Nu-ți terfeleai mai tare obrazul de regină.
De izbucnești și ntr-însa, drăcească de văpaie,
Și zgîndări și pe babe adînc în măruntaie,
Atunci și tinerețea și cinstea ei curată
Ca fagurii de ceară topească se deodată!

REGINA

Hamlet, stîrnești în mine durerile secrete:
Cine-ar putea să-mi șteargă din gînd atîtea pete?

HAMLET

Văzuși? Trăiește însă mereu în nădușeala
Unui culcuș de scîrbă, uitîndu-ți și greșeala.
Întinde-te, leșină pe pat, să nu te-ntorci,
Trezită și îngrozită, din cocina de porci.

REGINA

Mise de ajuns! Sfirșește! Cuvintele rostite
Minjunghie în suflet cu vîrfuri de cuțite.

HAMLET

Un ucigaș, un trîntor, un ticălos, un rege
De bîlci, un hoț de sceptru, pîngăritor de lege.

REGINA

Ajungel!

HAMLET

Maimuțoiul se face împărat.

(Reapare stafia.)

Ce mi ceri, făptură sfântă și înger preacurat?
Veniți din ceruri, aripi, păziți-mă de sus!

REGINA

Annebunit!

HAMLET

Părinte, muștrarea te-a adus,
Că șovăi și las timpul să treacă necurmat
Și nu împlinesc porunca pe care am jurat?

STAFIA

Tu n-ai să uiți! Vream numai să-ți mai aduc
aminte,
Dar liniștește-ți maica, rămasă fără minte
Și spînzurată-n gol.
Vorbește-i mai cu milă, mai blînd și mai domol.

HAMLET

Ei, cum se simte Doamna?

REGINA

Mă simt cam ca Hamlet,
Care pierdut cu gîndul, zănatec și poet,
Vorbește cu văzduhul, ca vîntul și pădurea.
La ce te uiți încolo, așa și într-aiurea?

HAMLET

Nu-l vezi? E alb și luciu ca fulgerul. De-ar vrea
Și muntele cu-o vorbă din loc iar strămuta.

(Către stafia:)

Nu mă privi din slavă atît de unduișat,
Că mi zdruncini hotărîrea pe care am jurat.
Căci cu voința ruptă încep, slăbit, a plînge,
În loc să plîngă spada cu lacrimi de sînge.

REGINA

Cui îi vorbești așa?

HAMLET

Nu vezi nimic naintea ta?

REGINA

Nimic. Te văd pe tine.

HAMLET

Nu îl auzi?

REGINA

Pe cine?

Că nu vorbești cu mine.

HAMLET

Nu-l vezi? Se depărtează. Mai uită-te. E tata!
Parcă ar trăi aieva. . . S'a dus! . . .

REGINA

Halucinata

Închipuirea minții te-a clătinat, și-ți pare
Că din nimic se iscă un om. E-o arătare.

HAMLET

Halucinat, eu, mamă? Dar sîngele din vine
Zvîcnește. Pune mîna la pumn, ca și la tine.
Te amăgești cu voie, și te mîngîi — ai vrea —
Că nu-i păcatul vostru, ci nebunia mea. . .
Căiește-te mai bine în rugă și metanii,
Fă-i cerului cumplitul șir lung de spovedanii.
Tu pui gunoiul putred mereu la rădăcină,
Să-ngrași mai mult otrava amară din tulpină.
Îți cer iertare, mamă. . . Nu-ți pare cam ciudată
Virtutea de la viciu cînd cerea fi iertată?
În vremea de-smbuibare, de putregai și praznic,
Se cere-ngăduință și de la cel obraznic.

REGINA

Mereu citeşo dojană, mereu ocară nouă.
Tu inima mi-ai frînto, nu vezi, Hamlet? în două.

HAMLET

Adevărat? Nu-mi vine să cred. Atuncea, poate
Ai să arunci dintrînsa murdara jumătate,
Ca să trăieşti curată cu partea sănătoasă.
Şi noapte bună, mamă. . .

Dar gîndul nu mă lasă
Să ştiu că intri iarăş în aşternutul lui.
Înnăbuşă ispita, alt mijloc ştiu că nu-i.
Nu te-ndulci la şoapte,
La şoaptele de noapte,
Cînd însuş Necuratul ia graiuri îngereşti.
Aduşi aminte, mamă, ce-ai fost şi cine eşti.
Dacă te-vingi o dată, te-vingi şi-a doua oară,
Şi mâine şi poimîine. . . Ispita o să moară.
Cînd voi avea nevoie de-o binecuvîntare
Ţi-o cer şi eu ca tine. . . Fii mîndră şi fii tare!

(Spre cadavrul lui Polonius:)

Cît despre hoitul ăsta. . . îmi pare rău, vecine.
Poate voise cerul să dea cu el în mine
Şi-a dat cu mine-ntrînsul.

O să-ţi scot afară.

REGINA

Şi ce fac, aşadară?

HAMLET

Desigur că nimica din ce ţi-am spus să faci.
O să te prindă hîdul de guşă. Te dezbraci. . .
Te năclăieşte gura lui rîncedă de bale,
Flămînd cei buhăitul de farmecele tale.
Dar spune-i cînd te strînge, în friguri şi buimac,
Că nu-s nebun, cum crede, ci numai mă pfac.

Ori nuși așa, femeie cuminte și frumoasă,
Că prea puțin îmi pasă
Căși spui ori că nuși spui?
Ascultă. O idee: nuși vine să te sui
Pe acoperiș, pe casă?
Dai drumul coliviei șiși lași pe toți să iasă,
În stoluri, porumbieii sălbatici și pribegi,
Și intră tu în cușcă, acolo. Înțelegi,
Ori nu înțelegi nici asta?
Atuncea, dragă, basta!
Că despre mine, fiul, nebunul și urîtul,
Tu poți la urma urmei, de sus, săși frîngi
și gîtul,
Căzînd, de bună seamă.
Și noapte bună, mamă.

*(Iese tîrînd cadavrul după el. Regina cade suspinînd
pe canapea.)*

DALILA

Stareja: St.

Arhondara: Arb.

Dalila: D.

Sora Ana: A.

Sora Smaranda: Sm.

- St. — « Poftește, intră, Doamnă ».
- D. — « Mă iartă: Domnișoară! »
- St. — « De altfel, vorbim lumește, azi, cea din
urmă oară.
- În pravilele noastre, trecutul e trecut,
Și titlul mirenleii rămas necunoscut.
Venind din patru vînturi și zări, ca niște ciori,
Noi sîntem toate n obște doar maici și doar
surori. »
- D. — « Bag seama cîteodată că n stoluri se strecoară
Și cîteo mierlă poate. . . »
- St. — « Dar tot un fel de cioară. »
- D. — « Un cioc, atît, de aur, ajunge, dintre toate,
Să scoată la iveală și cîteo noutate de crînguri
depărtate. »
- St. — « Veștmîntul, cum ni l punem, ne face
deopotrivă,
Că una e mai groasă, că alta i uscățivă.
Nici părul nu se vede că i negru sau bălai.
Tulpanul îi ascunde și vîrsta, cîtă ai. »
- D. — « De i vorba de măicuța de aci, de lîngă mine,
Ea poartă și tulpanul și vîrsta foarte bine. »
- St. — « Dar bătrînețea vine cum vine și regretul
Și ne muncește timpul cu sfredelul, pe n cetul. »
- D. — « Cunosc o maică n care tristețele n au prins.
Tot proaspătă și păstrează modelul, ca ntr adins.
O știe și oglinda, și aș pune rămășag. . . »

- St. — «Nu pot să scap prea lesne, mă duci într-un zigzag.
O vorbă mă apucă, și alta mă împinge
Și mă-nvrtești în palmă, de parcă joci o minge.»
- D. — «O minge și mai bondoacă, dar maica și ca o plantă.
Nu-i vina mea că haina o face elegantă.
Te întâlnesc mirată, aci, în minăstire,
Și, să mă ierți, mă-ncearcă și o nedumerire:
Măntreb, de care lume te-ai rupt și despărțit
Ca să te simți mai bine-n chilia unui schit?
Dacă ar putea să aibă răspuns o întrebare,
Nu-mntreb „de ce“, mi-sajunge să afiu doar
„de care“.»
- St. — «Eram și eu, odată, o fostă profesoară. . .
Să aibă-nseamnăte ce-ai fost odinioară?»
- D. — «Ai vrea cu vâlul negru să-l scoți din noua viață,
Ai vrea să uiți trecutul, dar iată-l, stă de față.»
- St. — «E tocmai, să mă ierte slăvitul Dumnezeu,
Ceea ce mi se pare caș fi simțit și eu. . .
Dar să te duc, mai bine-n chilia dumatiale.
N-are oglinzi, covoare, tablouri și sofale,
Nu-i luxul strălucirii, pe care-l părăsești.
E chipul vieții noastre, știut, călugărești.
Sărac la-nfățișare și aspru-ntru Hristos,
Pe dinlăuntru miezul e fraged și gustos.
Adevărata, buna și gîngașa comoară
E-nchisă, nevăzută de ochii dinafară.»
- D. — «Îți mulțumesc, măicuță. . .»
- St. — «Pentru atîta dar?
O podină de scînduri, niște păreți de var,
Un pat de lemn, o masă, un scaun și o ladă?»
- D. — «Nu te-ngriji de boarfe: acasă-mi stau grămadă.
Am încăperi destule, aduc de toate cele,
Dulapuri, scrinuri, preșuri, plocate și perdele. . .»

Iaș da bibliotecii o cameră din fund.
 Și-am nouăzeci de roluri și n-aș vrea să le ascund,
 În cinci dulapuri pline,
 Dantele, catifele, mătăsuri, museline,
 Marama ca azurul, ca fumul și văpaia.
 Un vals de-al meu se cheamă n programe
 „Vîlvătaia“:

Cinci pași, așa, pe vîrfuri, și alții înapoi;
 Plutește pe deasupra, ca flacăra, vîlvoi,
 Un vâl de stele, roiuri de fluturi și scînteii,
 Purtat în adiere și n ritm cu pașii mei.
 Te-aș îmbrăca, odată, n dantele. . . »

- St. — « Mai încet. . . »
- D. — « Și-am face n mînăstire un număr de balet. . . »
- St. — « Cumva să nu se audă, vorbește pe șoptite,
 Că au urechi păreții, deși nezugrăvite.
 De ne-ar pîrî vre una ce-aude din cerdac,
 Ies eu mai vinovată, că te ascult și tac. »
- D. — « Dar cine să pîrască și cui să ne pîrască
 Din prea cînstita tagmă de maici monahicească? »
- St. — « Ca să ne ncerce, Domnul ne dă cîte un drac
 Și-i pune n obște mitră, potcap sau comanac,
 Și pîra pleacă, merge, ca șarpele, tîrît,
 Mut, moale și prin umbră ntr-ascuns, după pîrît.
 Ea place cînd te spurcă smerit, cu o sărutare,
 Și-i cea mai așteptată de capii din soboare. »
- D. — « Bărbații cu bărbații, femeia cu femeia,
 Nu se prea-mpacă n obște, cred tocmai de aceea.
 Zizania și bîrfa dau roada lor întreagă,
 Și unii cu aceiași nu pot să se nțeleagă.
 Nu bănuisem însă și n-aveam presimțire
 Că relele din lume se ntreac și n mînăstire.
 Dar nu-i nimic, măicuță, am lecurile mele;
 Nu-l mai cunoști pe șarpe de-i pui o altă piele.
 Ajunge să le fure un vals în valuri ochii
 Și să le-arăt cum joacă sclipirile pe rochii.
 Am îmblînzit eu alte sălbatices animale,
 Necum cîteva capre din staulul matale. »

- St. — «Am fost și eu odată mai sprintenă,
mai iute. . . »
- D. — «Dă-ți într-o parte rasa. . . Picioare ca la ciute,
Genunchii plini. . . și glezna subțire. . .
coapsa fină. . .
Ai fi ieșit, măicuță, o mare balerină! . . .
De ce roșești? Să fie și asta un păcat? »
- St. — «Așa stă scris. . . »
- D. — «În carte? »
- St. — «O fi adevărat? »
- D. — «Metania, măicuță, nusi vals cumva,
vreo leacă?
Te ndoaie, și te frînge, te scoală, te apleacă,
Și noaptea, la utrenii, în post, de zeci de ori,
Cu fruntea de pe lespezi te nnați și te scobori.
Era de mult, odată, prin țări nemiștiute. . .
Călugării, la slujbă, în rînd, cîteva sute.
În ritmul de mătării, prelung, am auzit,
Pe întuneric, parcă, pe sus, un filșit
Și am urzit din zgomot și asemănături
Balletul meu cel mare din „Zborul de vulturi“.
În orice secundă de viață și de oră
Vecia toată, maică, e un vârtej de horă,
Și n plasa bolții, prinsă scînteie de scînteie,
Și o umbră joacă albă, fecioară, de femeie. . .
Și merg și robii n calea lactee, ca de vis,
De-a lungul Paradisului deschis.
Convoaiele de aripi, de suflete, departe,
Se duc mereu pe văluri, prin lumea fără moarte.
Bat inimile toate, și gîndul arde ntr-una,
Tresare totul, maică, zvicnind întotdeauna. . .
Și uită-te afară, diseară, la fereastră,
Cum joacă balerina în mîntie albastră. . . »
- St. — «Vai, bată-te norocul! Mă sperii,
dar îmi place.
Ce te-a făcut, cucoană, să vii la noi încoace »
- D. — «Am ostenit, măicuță, de fugă și de ducă.
Am fost prin viața noastră un abur, o nălucă.

Treceam din teatre în teatre, zburdam
 din țară în țară,
 Voiam, parcă, din lume, dansînd să zbor afară.
 Măș fi topit în lună și măș fi dus cu ea
 De-a dreptul, de pe scenă, într-un tărîm de stea.
 Aplauzele în sală sunau ca o furtună,
 Dezlănțuiam torente și viscole împreună,
 Cu mîna în sus, cu brațul întins, cu o plutire,
 Făcînd cea mai frumoasă vîlă ca în neștire,
 Ca vîntul, ca talazul, ca frunzele, ca norii.
 Măm înălțat, pe o undă, la ceruri, cu cocorii.
 Mă prăbușeam din neguri ca fulgerul în ape
 Și mă găseam departe, cînd mă credeai aproape,
 Muncită întotdeauna să nu fiu unde sînt,
 Atînsă doar cu vîrful sandalei de pămînt. . .
 La mine dansul, maică, năa fost „ce-o fi să fie!“,
 A fost ca o chemare și ca o datorie,
 Mînată ca de blăstem, în fugă și prigoană,
 Și dusă ca o luntre în bulboană din bulboană.
 Am căutat limanul, dar năam avut prilej.
 Cînd mă lăsa vîrtejul, mă lua un alt vîrtej. . .
 Spuneai ceva de vîrstă, cînd am simțit că vine,
 Săa prins pînjeniișul ei molcom și de mine
 Și măam întors acasă. . .

Eu năam trăit o viață, ci o taină nențeleasă. »

St. — « Umblînd cu floarea asta, spun drept,
 nu măș pricepe

Cum săi înlătur ghimpii, de teamă să nu nștepe. . .

Îți pui o întrebare și eu: poate ai iubit. . .

Căci dragostea năndreaptă, cînd pierdem,
 către schit. »

D. — « Pianul o săl punem în sala din mijloc. »

St. — « Pian în mînăstire? »

D. — « Crezi, poate, că nu i loc? »

St. — « Loc e destul, nu i vorba de loc,
 ci de puțință:

Nu i loc de veselie, e loc de pocăință. »

- D. — « Nu prea înțeleg. . . »
 St. — « Pianul e pentru desfătare,
 Și muzica-i oprită-n chindvii. »
- D. — « De mirare!
 Biserica nu cântă? Nu cânti și nu te-nnalți? »
 St. — « Cântările s cîntate-n biserică de. . . psalți.
 Pianul n-are suflet, nici orga, nici vioara. . . »
- D. — « Poștește! Mi se pare că-i sora Arhondara. . . »
- Arh. — « Blagoslovește! »
 St. — « Domnul! »
 D. — « Vorbeam chiar de vioară,
 Și iată și pe sora frumoasă arhondară. »
- Arh. — « Era vreo legătură? »
 D. — « Mai mult o asemănare. . .
 Atîta, că-i mai lungă și nițeluș mai mare.
 De-ai să mai crești de-o palmă, ai fi violoncel. »
- Arh. — « Mă poreclise mama, de mică, „Brotăcel“. »
 D. — « Lungană e, ochioasă se vede, și-i născută
 Subțire, legănată, sfioasă ca o ciută.
 Ia uită-te la mine. . . Nu ții lăsa în jos. . .
 Păcat că se cernește și șoldul mai frumos.
 Câți ani ai? »
- Arh. — « Optsprezece. »
 D. — « În cinci, parcă ți-e scris,
 Ai zgudui o lume, la Roma și Paris,
 Nu în veștmîntul negru, mîhnit, dar într-o fustă,
 Pînă la șolduri cercuri, și-n șale mai îngustă
 Și presărată-n unde cu solzi și stropi de foc.
 O, ce nenorocire! Te strîngi cam într-un ghioc. »
- St. — « Atît le mai lipsește, un pui de gîrgăune,
 Să nu le mai stea mintea deloc la rugăciune! »
- D. — « De unde este fata? »
 St. — « Ascultă, soră Stancă,
 Dulceață și cafele! Copila e țarancă. »

D. — «Putem vorbi acum și de gospodărie?
 E un capitol care îmi place mult și mie.»

St. — «Avem porunci anume, domnești și arhieresti,
 Să-ți punem la îndemână din plin tot ce dorești.
 În mînăstire munca se cheamă ascultare
 Și țiam ales și două surori ascultătoare.
 O Ana și o Smaranda, pe nume de botez.
 Sînt fete foarte bune, dar le supraveghez.
 Cam șchioapătă la treabă, mai fac și mai se lasă,
 Și-au cam uitat de pravili: se cer prea des acasă,
 Ba e bolnavă mama, ba taica și trimita
 Bilet că vițelușei îi tare dor de ea...
 De vre un an de zile, de cînd, venind la noi
 Să se supuie caznei și orînduirii noi,
 Sau mai schimbat și poate să le și bată gîndul,—
 Știu eu?—ascuns de mine, să părăsească rîndul.
 Scrutează-le și dă-le învățuri și povețe
 Car fi păcat să plîngăncepînd din tinerețe.
 Le zboară lesne mîntea... E veșnica poveste...
 Nu vreau sfințire în silă, mai bine fac neveste.
 Sărmanele copile, cînd se dezmeticesc,
 Le pare rău de pasul făcut, monahicesc.
 Țin într'adîns ca viața, la mine în mînăstire,
 Să nu fie răbdată ca o nefericire.
 Am douăzeci de fete, și cîteva bogate,
 Le-am pus în de aproape să fie cercetate,
 Și cînd le năpădește tristețea, cîteodată,
 O chem pe cîte una și-i spui: „Ascultă, fată,
 Te paște o suferință, o bănuși și o cam știu.
 Gîndește-te din vreme, pînă ce nu-i tîrziu.
 Ai, poate, vreo nădejde sau ți-ai făcut un vis,
 Nu-ți pedepsi făptura. Acel ce te-a trimis
 E bucuros cînd omul, cînstit, ia altă cale,
 Pornită tot de mîna Preasfînt Sfinției Sale.
 Nu te-ai simți mai bine, ia spune, să te știi
 La casa ta, în poală cu doi ori trei copii?“
 Nam dat greș niciodată, și fostele surori
 Mai vin să mă mîngîie, și ele, uneori,

- Și s tare mulțumită că le-am povățuit
Să lase mînăstirea la timpul potrivit.
Ce poate fi mai bine decît, la o nevoie,
Să înviezi un suflet mîhnit și buna voie?»
- D. — «Te înțeleg și s bine ce faci, și e cuminte,
Că nimeni nu mai știe cît e de ntreg la mînte.
Ori vine mîntea iute, ori zace subt ursită
Și se trezește tocmai în clipa chinuită.
Toți nimeresc ori strică o viață, din greșeală,
Și fiecare n felul lui, bun sau rău, se nșeală.»
- St. — «Smaranda! Ana!
Cele mai bune ucenice;
Despre purtări frumoase nu aș avea ce zice.
Cu toate cămbrăcate, sînt necălugărite.
Mai așteptăm, că poate ar fi să se mărite.
Tot amînăm tipicul cîte un an sau doi.
Poate se schimbă timpul, cum ne schimbăm și noi.
Avem o soră nouă, Dalila domnișoara.
Vreau să vă fie dragă și vouă surioara.
Ați fost unde spusesem?»
- A. — «Venim chiar de la stîna.»
- Sm. — «Am pus o la răcoare căldarea cu smîntîna.
Avem și o copaie de unt și un coș de ouă.»
- St. — «Hai, săruțați s mîna Dalilei amîndouă. . .
Noi mergem să s dau totul duduii în primire.
De ntîrziem cu treaba, cumva, prin mînăstire,
Pînă ne ntoarcem, Ana, dereticați prin casă
Și faceți s chilia curată, luminoasă.»
- A. — «Vai ce frumoase lucruri, și scumpe!
Că s povești!»
- Sm. — «Trebuie' să fie, soră, de cele franțuzești.»
- A. — «Ai mai văzut scurteică de asta? Ce mai blană!
Parcă s o cocă moale, de fulgi.»
- Sm. — «E ca o pană.»

- A. — « O strîngi ca o batistă și o vîri în buzunar.
O fi samur, sau biber? »
- Sm. — « Oricum, e lucru rar. »
- A. — « Dar vezi răscoiala, sus strînsă, jos în cute,
La guler și pe poale, chenare. . . »
- Sm. — « Și cusute,
Jurîmprejur, la mîncei, gâteli dintr'altă piele. »
- A. — « Mă duce, iaca, gîndul, la flori și rîndunele. . . »
- Sm. — « Miroase a schimbare și am o presimțire,
Un aer nou că intră la noi, în minăstire. »
- A. — « Dar cum să-i zicem? Soră nu-mi place,
maică nu e. . . »
- Sm. — « Să o rugăm pe dînsa, diseară, să ne spuie. »
- A. — « Mie mi-a spus să-i zicem pe nume. . . »
- Sm. — « Cum, Dalila?
Eu n-aș putea fi'n stare de asta nici cu sila.
Mi-ar trebui cuvinte de laudă, alese. . .
Ca Preacuratei Sfîntei Fecioare și Mirese. »
- A. — « Să-i zicem că'n Acătist? Eu i-aș fi zis cucoană
Și-aș săruta o toată, mereu, ca în icoană,
Atîta mi s' de dragă frumoasa ei făptură! . .
Cînd îți vorbește, parcă te ia cu o căldură.
Are un glas de cîntec și vorbe mici și dulci,
Deși vine, ca pisicii, să cazi și să te culci. »
- Sm. — « Vreau să-i încerc scurteica. . . Ia vezi
pe unde sînt. . . »
- A. — « Nu pune, dragă, mîna, că intru în pămînt. »
- Sm. — « Așa-i că mi vine bine? »
- A. — « Dezbracă-te, că fug. »
- Sm. — « Ia vezi ce căptușeală, ce guler, ce belșug! »
- A. — « Și toate cu mireasmă de flori de micșunea,
Și nusi parfum din sticlă. »
- Sm. — « E carnea de pe ea.
Te mbată și-ți adoarme și sufletul și gura. »
- A. — « Așa e la Rusalii și cuminecătura. »
- Sm. — « Mînușile, ia uite, întrec și catifeaua. »

- Arb. — « E pusă și dulceața și-i gata și cafeaua. . .
Vai, Doamne, cîte lucruri, ce geantă!
Ce frumoasă!
Dar unde-o fi cucoana? »
- A. — « Acù ieși din casă. »
- Arb. — « Vedeți să nu vă prindă! »
- Sm. — « Ce-i asta? Ceas de aur, la spate cu oglindă. . . »
- A. — « Poate că nici nu-i ceas. . . »
- Arb. — « Am mai văzut eu una.
E oglindă pentru nas. . . »
- A. — « Hai, uită-te într-însa. Ți-e teamă, parcă.
Las, că
Nu să-ți rămîie umbra în ea, să se cunoască. »
- Arb. — « Oglinda te arată, dar și te ascunde-ndată.
Oglinda nu te spune și vinde niciodată. »
- Sm. — « Ne-nghesuim degeaba, uități-vă pe rînd. »
- Arb. — « N-am mai văzut oglindă de cine știe
cînd. . . »
- A. — « De-abia nu-i pentru una, dar' mite pentru
trei? »
- Sm. — « Zgrăbunța de subt pleoapă mi-e cît un bob
de mei.
Cînd mi-a ieșit și asta? »
- A. — « Știi, dragă, nu te face. . . »
- Sm. — « Se cheamă aluniță, stă bine și ne place. . .
Mai are și-o perniță. Ce moale-i între dește!
Și are praf! . . Miroase!, că nu te otrăvește! »
- A. — « E, mi se pare, pudră. . . »
- Sm. — « Are miròs de nalbă. . . »
- Arb. — « Și Maica noastră mi pare duminica mai albă. . .
La teatru, ăsta-i roșul de buze. . . un creion
De gene și sprîncene, o carte, un flacon
Și sumedenii multe mărunte, de crîmpeie. »
- Sm. — « Ce duce-n sacul dînsei o mîină de femeie!
Mai e o cărticică, mai e și-un portofel.
Fiți fără nici o grije, că n-am umblat în el.
Umbrela joacă, scurtă și lungă dacă sare
Din arcu ei, se umflă și crește ca o floare;

- Dar n-ai văzut pantofii, plăpînzi ca niște fluturi. . .
 Parcă țiar fi și milă să-i perii și să-i scuturi.»
- A. — « Ce ziceți, vine bine, ori ba? Și e ciudat
 Cum nimerii de iute, de parc-aș fi învățat.»
- Sm. — « Nu-mi dai nițel și mie, numai așa, pe buze?
 Să încerc și eu. . . Am două, de-acuma, călăuze.»
- Arh. — « Ce stați încremenite cu ochii în oglindă?
 Hai să vă spui mai bine ce se-auzea din tindă. . .
 Dalila sta pe scaun, și stareța pe pat.
 Vorbeau. Am pus urechea. . . »
- A. — « Să vezi! »
- Arh. — « Și-am ascultat!
 Dar nu vă spui secretul, că nu-l păstrați
 ca mine.»
- Sm. — « Ceva de rău? »
- A. — « Ți-e teamă? »
- Sm. — « Ți-o fi cumva rușine?
 Hai spune, n-o întoarce, ori vrei să fi rugată? »
- Arh. — « Să nu cumva să scape vreo vorbă
 vre o fată. . .
 Să vă jurați că țiiști secretul pentru voi.»
- A. — « Da' spune, frate, odată, ce naiba?
 Mai te-ndoi? »
- Arh. — « Vrea stareța să fie și dînsa baletistă! . . .
 Sta ghemuită cîlea, ofta și era tristă.»
- Sm. — « E adevărat? »
- A. — « Nu spune! »
- Arh. — « E așa cum vă spusei.
 Acum rămîne taina închisă la noi trei.»
- A. — « Mai dă-ne amănunte, te rog, la cele spuse.»
- Arh. — « N-am stat mai mult la ușe, că m-apucase-o
 tuse.»
- A. — « Dacă se duce Maica, plecăm și noi cu ea.
 N-ai vrea să vii, Smarandă? »
- Sm. — « De! ce să zic? Aș vrea.»
- Arh. — « Auzi? Se-ntorc! Ne prinde! . . .
 Dădurăm de belea!
 Ștergeți-vă mai iute! »

- A. — «Mă șterg și nu se ia.»
- St. — «Destrăbălarea voastră e enormă! Mă sufoc!»
- Arh. — «Ce zice?...»
- Sm. — «Nu ș'ce zice...»
- A. — «Aș vrea să ies, fă-mi loc.»
- St. — «Fă bine, soră Ană, și stăi și te arată.
Cu mutra ta mînjită, să facem judecată.
Tu, ia și te dezbracă. Ar fi o nesimțire
Să fiți niște paițe de bîlci prin mînăstire,
Să varătați, în obște, cu botul mîzgălit,
Părintelui duhovnic cinstit Arhimandrit!
Eu v-am adus la sora Dalila n ascultare.
Cear mai putea să creadă de asemenea purtare?
Rămase în chilie, cotrobăiți prin toate.
Uitați-vă ce mutre aveți. Dar cum se poate
Să-i scotociți prin lucruri?! Ce ncredere mai am?!
Naveți nici o sfială, nici minte de un dram.
Spălați-vă degrabă, dați bine cu săpun,
O mie de metanii, cinci zile de ajun!
O să-ți aducem alte surori, le ncerci și vezi,
Iar dumnealor vor merge la vite și corvezi.»
- A. Sm. — «Nu mai umblăm prin geantă,
nici nu mai luăm umbrela...»
- St. — «Nu v-ați gîndit cu spaimă și groază la Acela
Care le vede toate? Nu v-ați cutremurat?»
- A. Sm. — «Ba da, cinstită Maică, dar poate
cam uitat...»
- St. — «Ați cam uitat de toate din cîte v-am mai spus.
Așa mirese așteaptă Domnul Nostru Isus?»
- D. — «Cum văd, s-a pus la cale, măicuță,
un complot...
Vă dau ceva și rujul se duce jos de tot.
Din crema din cutie dați peste el cu vată
Și vă rămîne pielea, subt ea, catifelată...
Mai am ceva la mine, frumos, să vă arăt.
Veniți după iertarea Măicuții, îndărăt.»

- St. — «Din școala dumitale de universitate
Măe teamă să nu iasă trei capete stricate.»
- D. — «Sînt tinere, măicuță... Și noi, la o etate,
Vedeam pe sfert din viață, din sfert nici jumătate.
Eram neliniștite, naive și zglobii...
E o vreme pentru vîrstă, și un timp pentru copii.
Și poate căși mai bine cît mai tîrziu să ție
Atotcopilăreasca lor nevinovăție.»
- St. — «Cotrobăiră în lucruri și văd că nu le cerți.»
- D. — «Ce bineși totdeauna săști dai prilej să ierți!»
- St. — «Atunci?»
- D. — «Atunci, uitarea și a simplei cuvînte...
Măam dezvățat să judec și să mai dau sentințe.»

FOCUL ȘI LUMINA

Săteanul: □	Alt sătean: ≍
Poșcovarul: △	Încă un sătean: ≍
Rotarul: ○	Vocea mare: ∞
Un sătean: <u>?</u>	Alt sătean: ≍
Patru săteni: ≡	○ față: ∅
Postașul: □	○ voce streină: ~
Un sătean: ≡	Altă voce streină: ≍
Alt sătean: ≡	Altă voce: ≡

Diavolul: ✕

— «Te rog de-atîta vreme, și nu ți-e de zăbavă,
Să-i pui și iepii mele o gioarsă de potcoavă,
Și tot mă ții cu vorba. De cînd mă tot amîni,
Să facem socoteala, sînt două săptămîni.

Aștept și trece vremea și mă zorește treaba.

Vei fi crezînd pesemne că vreau s'o pui
degeaba. . . »

— «Păi, omule, știi bine, cînd ai venit cu șaful,
Nu mai știam, de treabă, nici unde-mi era
capul. »

— «Ce șa ți se năzare? Tu pui la șași
potcoave? »

— «Iascultă, măi cumetre, nu-i timp acu
de znoave.

Nu ai trecut cu șaful, cînd ai vorbit cu mine? »

— «Așa e, că trecusem cu caprele, vezi bine. »

— «Și ce-ai văzut atuncea? Ai numărat, încai,
Legăți la rînd, de garduri, vreo șaptezeci de cai?

Nu știe toată lumea ca poșosit la noi

Oștirea de pe Argeș, trimisă la război,

Și că și zi și noapte n-a mai stătut să bată

Potcoavele barosul, trei, patru dintr'odată?

Că la război, cumetre, e altă călărie:

Potcoava neclintită

Să ție pe copită. »

— «Dar de atunci încoace

Potcovăria tace și nu mai ai ce face,

Te-nvîrți pe lîngă foale și cauți la sufloi

Să-l umfli, ca să cînte pe rît, ca un cimpoi.

Ai mai zărit, de miercuri, un fum pe vre un
coș?

Ai mai mâncat, de miercuri încoace, vreo
fierțură?

Că ești pe ziua de astăzi atât de bun de gură?
Ți-au mai troznit în vatră tăciunii subt ceaun?»

□ — «Nu știu ce ți-aș răspunde. . . »

△ — «Atuncea ești nebun.»

□ — «Să știi că ai dreptate. . . Am cam băgat
de seamă

Ceva ce nu pot spune cum e și cum se cheamă.

Credeam că mi se pare, simțind în satunțreg

Ceva că sar petrece, dar vezi, nu prea înțeleg. . .

Ziceam că numai mie așa mi se cam pare,

Ori că boleam de o boală, de friguri, de o lingoare.

Sînt cam tîrziu la minte și prost, dacă poștești.

Ți-aș cere să mă sfătui și să mă lămurești.»

△ — «Așa mai vii de acasă. Ascultă, mă,
nu-i boală.

Nu ncape îndoială că ziua e de smoolă.»

□ — «Se vede că văzusem ceva, precum spuseși.

Ca niște rotogoale venea, ca niște feși

De negură, de beznă, un întuneric tare.

Dar eu crezusem numai că e vreo arătare,

Că numai mie singur, dinspre gutui și plopi,

Mi s-a părut grădina plină de ciori și popi.

Atuncea e aievea, și ochii nu mă nșeală

Că s-a cernit văzduhul cu pături de negreală.

Biserica, văzusem, că parcă se nnecase,

Și negura că zace peste grădini și case.»

△ — «Și ai mai băgat de seamă: nimica nu mai sună,

De șapte zile moarte, de nopți, și fără lună

Și fără soare, fără nici stele, nici nimic.

Și nu mai merge parcă nici timpul, ce să zic?»

□ — «E adevărat, și nu știi ce fel de meșteșug

Nes-a prins pe neștiute închiși ca ntr'un coșciug.»

△ — «Și ai mai ciudat că încă simțim și sîntem vii,

Că mai vorbim și unii cu alții.»

- — «Poți să știi?»
- △ — «Burdul nu mai poate s-aține întră focul,
Scinteia nu mai sare, s-a dus cu ea norocul.
Am încercat amnarul și parca prins rugină,
Și cremenea e moale în vîrf, ca de slănină.
Chibritele crezusem că s-umede și-au tras.
Doar niște bețe oarbe din ele-au mai rămas.»
- — «Știi, oile, de-atuncea, pe șesul de cărbune,
Nu s-au întors cu baciul comunei din pășune.
Nici caprele bălțate n-au mai venit, săracile,
Nici iezii, nici vițeeii, nici juncile, nici vacile...»
- ? — «Nu mai auzi nici zbierăt, nici vaiere,
nici muget.
Sînt amorțit ca piatra și nu mai știu ce cuget.»
- △ — «Hai, bate palma ncoace și nu te supăra,
Că vorba ntrece gîndul, o știi și dumneata.
Noi ne sfădim de-a surda și s-implinit Scriptura.
Ne-a mai rămas atîta: să dăm în gol cu gura.»
- — «Care Scriptură, vere, că nu pricep nimica.»
- △ — «Nu te muncește gîndul și nu te-apucă frica?
N-auzi în depărtare ca niște huhurezi?
Ia uită-te la mine, mă vezi, ori nu mă vezi?»
- — «Și văd, și nu se vede, aud pe jumătate
Că bombăne o vorbă. Să știi că ai dreptate.
Parcă sînt gol de suflet, parcă mă simt și beat.
Și mă gîndesc... Cei asta? Sînt tare turburat.
Am cam băgat de seamă că umblă, de o vreme,
O șoptă... se aude?... ascuți?...
ca de blesteme.
O fi vreo nălucire? N-ajung nici să mă mir.
De unde vine șopta? din cer? din cimitir?
Și ceața asta neagră și ncremenirea asta!
Să știi că ai dreptate, că ne-a lovit năpasta.
Dar, meștere, grăiește, că nu știu, sînt un prost,
Ce știi? Că știi mai multe, ce-au fost
și n-au mai fost.
Îvinețește iarba. I-am dat aseară fin,
Și taurul, deodată, părăn coșar bătrîn,

Și clăia se făcuse, de fin, ca o tărăță,
Copilul Paraschivei se sperie de țită.
Nu mai piștește lapte, se alege o țărână.
Și, cum spuseși, de miercuri, în cap e o
săptămână.»

≠ — «Venirăm să ne aprindem la potcovar luleaua,
Dar și la dînsul cîntă pe vatră cucuveaua.
Am tras vîrtos dintrînsa și am supt-o în zadar.
Ne trebuie n lulele un bulgăre de jar.»

△ — «La mine doarme focul ca lutul, și nu pot
Să mi încovoi potcoava. Stau trîndav și netot.
Ciocanului iși sete să sune n nicovală:
Potcovăria zace, și mîna mi se domoală.
Cît aș mai vrea în clește să scot un drug

din jar
Aprins ca un tăciune. . . și jarul mi se murdar!
Aș potrivi potcoava fierbinte pe copită!
Și nu mai pot! Mă pucă o furie cumplită!
Eu, care n poala asta de piele, răi și mari,
Am potrivit potcoave la zeci de armăsari!
Ce mi tot vorbești, tu ăla, deși lasă gura apă,
De o cotoanoagă veche, molatecă, de iapă?»

☐ — «Ce, te ai mutat, Dumitre, de lângă Primărie?
De două ceasuri bîjbîi pe drum, ca o stafie. . .
Sînt zece pași de acolo aici, și am rătăcit. . .
Poftim și o scrisoare, v aducem de citit,
Dar pipăi-o, mai bine, că de văzut n-o vezi.
Punești-o n sîn, la piele; ai grije s-o păstrezi.
Că poate o să afli, dacă mai dormi, din vis,
Cine a trimis scrisoarea și cine ce ția scris.
De nu în lumea asta, pe cealaltă lume,
Ca început să i ardă și Proniei de glume.
Văzurăți cum ne ntoarse de bine și frumos,
Cu josul n sus, Preasfîntul Părinte, și pe dos?
E o dibăcie nouă, și ăsta i meșter mare.
Mai mare și ca tine, Dumitre potcovare.

Zicala e că focul s-a stins și s-a pierdut.
Pricepi ceva? Eu unul deloc n-am priceput.

E adevărat că nu e scînteie nicăieri;

Mie miea copt cuptorul pînă alaltăieri,

Și de atuncea, basta!

Ce o mai fi și asta?

Mai auzii o vorbă, erau început să crape

Și doagele la butii, de s-au golit aproape.

Mai poate să trăiască și să mai fie viu,

Fără vreo ploscă, omul, de vin și de rachiu?»

— «Cum umblă vorba asta că focul s-a pierdut?

Ți-a spus-o cîrciumarul, primarul? Ce-ai băut?

Cum poate să se piardă, să n-o mai vezi,

văpaia?

Trăgeai chibritul, gata, și scăpăra odaia.»

— «Mai, trage-l dești dă mîna și fiești cu noroc,

Că nici al dumitale, să vezi, nu mai ia foc.

Te aprinseși de-a surda, doar dumneata. Sesaude?

Chibritele matale sînt, —vezi?— și ele ude.

De-acinnainte, vere, nevasta n-o săști frigă

Cîrnați, cu făcălețul, din cui, de mămăligă,

Și pînă mămăliga pripită să ți-o fiarbă,

O săști mai crească mîntea, și pînă-n brîu

și-o barbă.»

— «Ce vrei să zici, că este, ce spui, adevărat?»

— «Cum auziși: că focul a fost și a plecat.»

— «Eu socoteam că fuse. . . un fel de. . .

frămîntare,

Un fel de întocmire, așa, și trecătoare. . .

O noapte care vine, o noapte care trece. . .

Cît o să ție? două, trei zile, șapte, zece. . .

Și iarăș o să plece; și poate tot să stea.»

— «E bună socoteala, eu tot așa aș vrea.

La urma urmei, focul e pentru dumneata,

Ca săști aprinzi țigarea, s-o bei cu țuică fiartă,

Ține-o țigare moartă.

Și soarele de-asemeni e pentru noi făcut,

Să coacă via bine, să fie de băut,

Și luna asta neagră avea un rost să iasă,
Să nu vedem poteca din cârciumă acasă.
Învățul însă are și câte un dezvăț.»

— «E cam cu chef postașul. Ne ia cam
peste băț.»

— «Mai văd ceva departe, lucind ca o lumină.»

— «A cui e vocea asta atîta de străină?
Ați auzit-o? Nu e un glas obișnuit.»

— «Mi se zbîrlește pielea.»

— «Eu plec!»

— «Am auzit!»

— «Lăsați-mă! . . . Ajunge! . . . Mi se groază! . . .
Nu mai pot.»

— «Fii fără grijă, Doamne, totul s'a stins
de tot.»

— «Vrați învoit cu toții. . . Ne chinuiți,
de-o vreme,

Cu făcături, cu spaima, năluci și cu blesteme.
Ne tremură și carnea și sufletul. Ce vreți?

Să ne vedeți nebune pe streășini și păreți?»

— «Și totuș, totul încă nu cred că s'ar fi stins.
Ați mai lăsat vâpaia aceea într'adins?»

— «Ce vezi acolo'n zare e un crîmpei de soare,
Căci soarelui veciei îi pare rău că moare.

Se despărțește, Doamne, de apele, mîhnit,
Pe-a căror undă lină, pe drum, s'a odihnit.

Și se mai uită încă o dată înapoi,

Îi cîntă de plecare, din pomi, un pițigoi. . .

Se deprinsese și el cu oamenii la pluguri,

La seceră, la coasă, la treier, la belșuguri.

Știuleții îi lucraser de-a rîndul în șiraguri

Pe un tipar de ceară al horbotei de faguri,

Și'n fiecare fotă, ascuns, de popușoi,

Își furișea aluatul de aur, de altoi.

Mergea în pas cu boii, și carele de paie

Duceau în ele-o claie de jar și vîlvătaie.

- Cînd fetele în cîrduri mergeau la rîu să spele,
Le-ntîmpina la vaduri, jucîndu-se cu ele,
Cu umbra sîinii fragezi și licărînd în salbe,
Că fetele din luncă erau zglobii și albe.»
- ∞ — «De aceea și dădusem uitatele porunci
Să nu întîrzieze nici îngerii pe lunci.
Nu mi-a plăcut amestec cu cei de pe pămînt.
Porunca este dată, cuvîntul e cuvînt.
Nu vreau nici jurăminte, născult nici mărturie.
Împărăția noastră plutește între Tării.
Urziți din zimți și nimburi, pe noi ne împreună
Înseninarea-ntinsă a-nghetului de lună
Și o tăcere-nchisă de peșteri și de har,
Strînși în odăjdii limpezi și-n aripi de cleștar.
Ei ostenesc și luptă, pe oameni viața-i doare.
Noi nu avem durere, nici sînge, nici sudoare.
În ziua cea din urmă a zilelor din leat
Aș vrea să stau de vorbă cu cineva din sat,
Să-i lămuresc că ceea ce se petrece-i drept.»
- ≡ — «Cu potcovarul, Doamne, din toți
cel mai deștept.»
- * — «Iar cuvîntări! iar sfaturi! iar psalmi!
iar vorbe late,
Să dovedească iarăș că are el dreptate!
Parcă-ar putea să facă, oricît e Dumnezeu,
Ceva fără de știrea și-a sprijinului meu!»
- ≡ — «Piei, Diavole! Ce cauți și-aci? Și cești mai
vine?»
- 8 — «Lasă-l să fie față și-apropie-l de mine.
O fi el slut și vînat și șchiop, ori ciung,
ori chior,
Dar mie întotdeauna de mare ajutor,
Și n-am găsit un sfetnic mai bun și înțelept.
Care ziseși că-i omul din sat cel mai deștept?»
- ~ — «Să vie potcovarul Dumitru!»
- △ — «Aoleu!»
- ~ — «Că are să-ți mai spuie ceva și Dumnezeu.»
- △ — «Trăiți! Eu sînt Dumitru!»

□

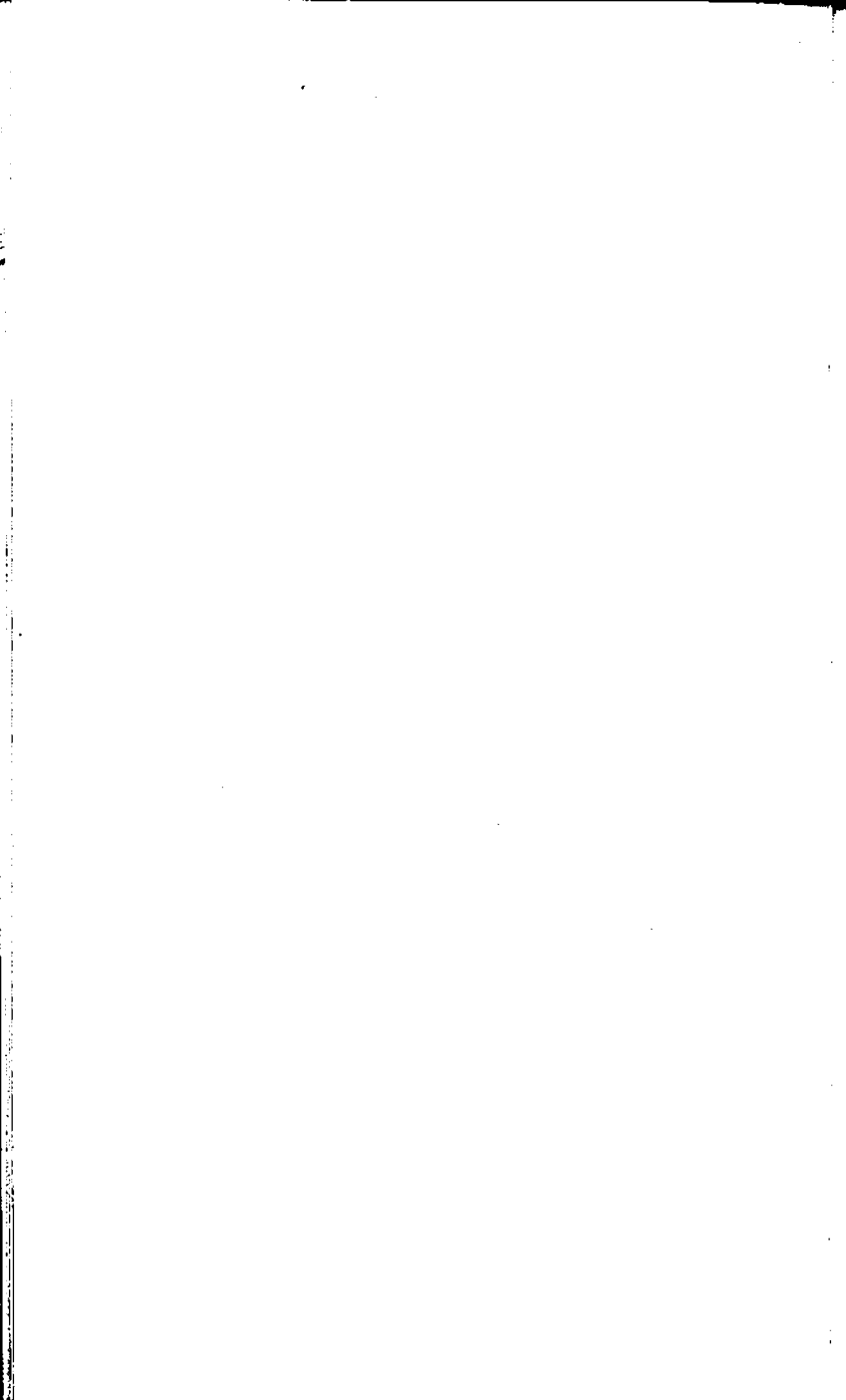
— «Vinoși, Dumitre, în fire!
Și-a cam pierdut sărita. Se crede la oștire. . .
Vorbește! Dă-i cu gura! Nu te sfi.»

△

— «Mi-e greu,
Ce? am vorbit vreodată, să știu, cu Dumnezeu?
Mă-nveți cum trebuie să stau și să mă port
Și nu-ndrăznesc în fața lui să mă arăt nici mort.»

FRUNZE

CÎNTEC

Măi dăruit cu aur și podoabe,
De care multor suflete live sete,
Toate puterile răzlețe mi fură roabe,
Sînt plin ca de icoane un părete,
Îngreuiat de nimburi și smaralde.

Mă simt ca un stihar de voievod,
Țesut încet cu degetele calde
Ale întregului năpăstuit norod.
Atît îs de bogat și n adîncime,
Atît îmi mișună mătasea împrejur,
Cămpletiturile rămase din vechime
Și aduc aminte fostul lor murmur.

RĂSCRUCE

Deşteaptă-te în sufletul meu, soare,
Căntre făclile pădurii.
Străbate-mă cu sărbătoare
Şi dă-mă-n leagăn cu vulturii.

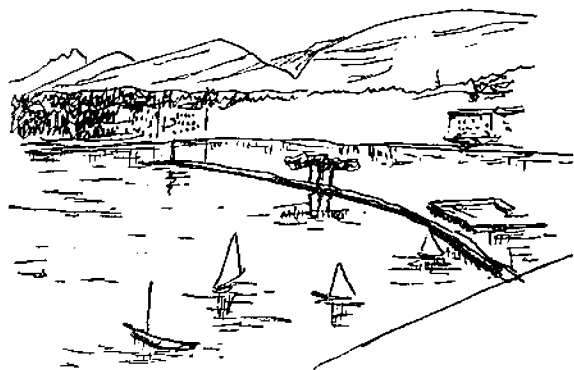
Rouă, stropeşte colţul ierbii mele
Şi unge-mi-l cu mir.
Duios şi fraged să mi-l spele
Mirosul lui curat de trandafir.

Ploaie, din bobul de pământ
Pământul meu în două mi lăm frânt.

Brad, îţi întinde rădăcina
Ca să mă caute şi prindă.
Ia-ţi din căldura mea răşina,
Fă-ţi din belşugul meu merindă.

Daţi-i năvală uriaşă
Robului vostru, cel de voie bună!
Fluture, ţese-mi o cămaşă.
Țarină, ascunde-mă de lună.

Sînt, poate, desfăcut, sînt, poate, ostenit
Călcînd pe aripi și pe punți de iască?
Nu! Insul meu se cere însutit.
Dați-i răgazul să renască.

CÎNTEC DE SEARĂ

Am cîntat pe cîte scule toate, ca să-mi rabde
Dar cîntînd, și țevi și coarde mi-au rămas ^{viața,}
Primul fluier mi-l tăiasem dintr-un pai de grîu ^{în mîini ca ghița.}
Și cu cîntecul de nuntă însoțeam secerătorii,
Pînă ce subt maluri unda, răzvrătită an de an,
M'a silit să stau din cîntec și s'ascult zburînd ^{bălan,}
Și la fiecare cină, ostenit să vreau să cînt,
Mi-am pus capul pe genunche, și genunchii ^{cocorii,}
Și cu fruntea ridicată, ca un stei în rugăciune,
Umilit și trist cerui și nesfîrșitului de sus,
Coarde noi și alte glasuri în cîntare să răsune.
Și pe rînd, în timpul nopții, visurile mi le-am pus ^{în pămînt.}

Iată pentru ce bătrînii mi sărutau de tînăr, mie,
Mîna de pe corzi desprinsă, ca o stea de pe vecie,
Iată pentru ce împrejurii mi se nvrteau atîtea hore
Ca talazele stîrnite la văpaia unui far.
Iată pentru ce voinicii dintre văile sonore
M'au încins cu briu de dafin și cunună de stejar.
Dezar dura măcar cît frunza doina mea ^{de pînserate!}
Dezar mai ține frăgezimea coardelor înseninate!

DE CE AȘ FI TRIST?

De ce aș fi trist, că toamna târzie mi-e frumoasă?
Pridvoarele mi sînt coșuri cu flori, ca de mireasă.
Fereastra mi este plină
De iederi împletite cu vine de glicină.
Beteala și-o desface la mine și mi-o lasă,
Cînd soarele rămîne să-l găzduiesc în casă.
O prospețime nouă surîde și învie
Ca de botez, de nuntă și ca de feciorie.

De ce aș fi trist? Că pacea duiosă și blajină
Mă duce ca o luntre prin liniști de lumină?
E un surîs și'n vraful de cărți, să mă alinte.
Vieți noi tresar vioaie diu foste oseminte.
Văd frunza că scoboară din ramuri cîte una.
Le ruginise bruma, le argintase luna.
Aud și grînguritul de dragoste cu jele,
Oprit cu porumbieii pe coama casei mele.

Luceferii de noapte, scăpărători, isadun
Din cerul ca o coadă deschisă de păun.
Singurătatea mi doarme culcată'n somn alături,
De-a lungul, între pături.
Măntreabă cîteodată, trezită dintr'un vis:
— «Ești tot aici cu mine și tot cu mine'nchis?»
Nu mă sfiesc de dînsa, nici ei nu-i e rușine
Că fuge să se ascundă de lume lîngă mine.

De ce aş fi trist? Că nu ştiu mai bine să frământ
Cu sunet de vioară urciorul de pământ?

Nu mi-e clădită casa de şită peste Troţuş,
În pajiştea cu crînguri? De ce aş fi trist?
Şi totuş...

LIN...

Amintirea curge lin,
Curge lină, zi și noapți,
Ca din teascuri și din lin,
Din ciorchinii mari și copti.
Strugurii se scurg și dor
Apăsați pe țîța lor.

Lin pîrîul curge încet
Ca un șir de lacrimi vii,
Ca din ochii cenușii,
Morți, ai unui vechi portret.

Amintirea, ca pîrîul,
Pe subt puntea cenușie,
Duce aurul și grîul
Nentrerupt, unde nu știe.
Puntea și reazimănceputul
Pe un mal cu neștiutul.

Cînd zărită, cînd ascunsă
Trece unda pe nămoluri,
Licărită printre goluri.
Parcă lin, purtat de ea
Nusi nici amintirea mea.

CÎNTEC LA FEREAȘTRĂ

Făptură îndurătoaremprejurumi în fiecare ceas
întreagă,
Acoperă-mă în flori și iarbă, ca un bordei,
Fără să încerce mintea mea să te înțeleagă,
Silește-mă să te visez de-a pururi și să te cînt
în cor cu ai mei.
Trimite-mi pasări la fereastră și rîndunele
ziditoare
Să și puie cuiburile în streșini subt paza
gîndurilor mele,
În puful nopții adunate, dintre cămin
și învelitoare.
A și venit în colțul casei ochiul de argint al unei
stele.
Sau strîns copaci în fața porții ca niște domni
veniți pe jos,
Poștește-i, vîntule, să între și să se așeze în cîte un
jet,
Să mi povestească toată vremea ce s-a nîtmplat cu
Făt-Frumos,
Căci vîrful lor cunoaște viața și a celui mai smerit
drumeț.
Învăță-mă, făptură, limba cu care floare
și gîndac
Stau înțeleși în taina ierbii și se înțeleg cu
necuprinsul,
Și înțelepciunea unui nufăr răsfrînt și oglindit
în lac.

De ce aş simţi că suie vremea şi n-aş opri-o
pas cu pas,
Să văd că singură din urmă îmi dă năvală şi mă
curmă,
Cînd mi-ar ajunge, la suişuri, un bob de trup,
un fir de glas
Şi un crin, în fund cu o piatră scumpă,
să mi fac din el un cuib curat?

PASUL DULCE

Paraschivei

Singurătatea mi se întotdeauna
Și pretutindeni bună-soțitoare,
Asemuindu-mi sufletul cu luna
Care înghiață viața, cum răsare.

Mișcarea în jurul meu încetinează,
Se micșorează uliți și cetate,
Și oamenii, trecînd pe la amiază,
Au gânduri și cuvinte depărtate.

Cui să vorbesc de nu știu ce mă doare?
Cine să asculte sufletul e-n stare
Cu degetul trecut în cingătoare,
Fără să-mi ceară să-i vorbesc mai tare?

Tu pricepeai din gest. Într-o privire
Păstrai comoara ce-mi lipsea
Și cunoșteai și din închipuire
Ce bolți de cer vegheau deasupra mea.
Dar cînd venea să asculte îndoiala
La ușăntredeschisă către vis,
Îți auzeam pantoful și podeala. . .
Și atunci știam că ușă i să-nchis.

1910 - 1959

ȚIE SUFLETUL...

De suflet îți atîrnă cerceii ca de boltă,
Ții în verigi și luna și soarele și norii.
Tresari din tot azurul cînd lau atins cocorii,
Și stelele din spice adie ca o holdă.

Ție sufletul ca marea, în crunta ei putere.
Se zbat corăbii negre, furtuni și morți crăiești,
În mîlurile groase dorm umbre și mistere,
Ca'n fundurile vremii ascunse prin povești.

Ție sufletul ca brazda, ca grîul, și renaște,
Plugarul și sudoarea de sînge, boul, plugul,
Nădejdea arăturii bogate către Paște,
Și ploaia înviorată și nouă și belșugul.

Ție sufletul ca floarea duminicii sonore,
Mireasma de lumină și leacul fericit.
Otrăvurile ascunse în ierburi țîlucid.

Dar sufletul ție încă și mai presus de toate,
Cîte n'ajunge gîndul și cerul nu le știe.
Și sufletul bolește'n tristețea că nu poate
Ce nu poate să fie și nu va fi să fie.

SĂȘTEPT?

Săștept să vie viața cu coșurile pline
Și să mi aștearnă daruri din zări pînă la mine?
Săștept în noaptea goală sau suind un pas
De prieten fără nume, străin și fără glas?
Cu aripi adormite în dimineața lunii
Săștept să mi se întoarcă în streășină lăstunii?
Săștept poate amintirea să și mai încerce cheia
La poarta dintre dafini, săștept cumva scînteia
Luminilor pierdute în pulbere și scrum?
La mine nu mai urcă de-a dreptul nici un drum;
De-abia o cărăuie, o dîră ca de fum.
Nu intră nici o ușă, n-am prag, n-am pălimar,
Doar stelele se ngîină cu noaptea într-un arșar.
Ce să aștept să vie și ce să înțeleg,
Cînd peste mine timpul se prăbușește întreg?

PĂSĂRUICĂ

Hai, păsăruici, veniți din streășini multe. . .
A fost o lună cine să vasculte
Cînd ne cereați frimituri, la geam.
În ploii și frig, făptura vo plîngeam,
Strigîndu-vă: « Pițuici! » « Copii! » și « Fete! »
Veneți la noi cu bucurie, cete.
Ne-nțelegeți și graiul, fată,
Din țara noastră depărtată.
Ne despărțim de voi cu îndoială. . .
De mîine prispa va rămîne goală
A întristatului balcon de sus
Și n-o să știți măcar că noi nesam dus.
Plecăm de lîngă voi cu un oftat. . .
Deabia v-ați învățat
Cu prieteni de pe alte tăpșane și pășuni,
Poate mai inimoși, poate mai buni. . .
Rămîneți în singurătate. . .
O s-așteptați flămînde, fată mică,
Văzînd perdeaua trasă că nu se mai ridică.

BURSUC

E cățelandrul meu cuminte.
Îmi iese, cînd m'aude, înnainte.
Vrea să mă joc mereu cu el.
Are tertipuri chip și fel.
Mă duce pînă'n poartă cu momele,
Și mă petrece prin zăbrele.
Așteaptă ca, din drum, după plecare,
Să-mi mai trimit prin gard o sărutare.
Rămîne singur și cu jînd,
Parcă simțînd, parcă ghicînd,
Întins pe labe, trist, pe bot,
Că voi pleca într-o zi, de lîngă el, de tot...

SEARĂ DE MAI

Se ncolăcea destinul, ca șarpele, pe noi.
Bătînd cu aripi cerul, ușoare, el, greoi.

Tot ocolind secunda mereu, de nec și foc,
Iar ne găsirăm singuri și tineri, la un loc.

Tăcerea ta supusă mi șoptea: — « Mă ia și du,
Și mîntuie mi odată durerea de a fi tu ».

Dar, hotărît și crîncen săl curm, frîngîndu-i
Am rupt din cer secunda și iam strivit destinul.
chinul,

PRIETENUL

Aşa, Ursei,
Pune-ți botul pe genunchii mei —
Și uită-mi-te-n ochi cu bunătate.
Ciine frumos, tu știi că ți-s un frate.
Tu ai încredere în mine,
Ciobanule de munte, sălbatec, și ți-e bine,
Să te mîngîi cu glasul și cu mîna,
Că simți în mine Gorjul de piatră, strunga, stîna
Și sarica și opincile de-acasă.
Zbîrlită blana ți-este mătăsoasă,
Și labele vînjoase ți-s
Ca hîta călușarilor ce te-au trimis.
Colții de fier au însă mușcătura moale
Cînd îmi apucă mîna ntre zăbale,
Ca să-mi arate că ți-s drag.
Mă prind de haină-n glumă și mă trag.
Mă-mbie, mă răsfăță.
Îmi ieși în drum și-mi sai în față.
Și nasul rece mi-ajunge la mustață.
Te știi al meu și vrei să fiu al tău.
Am scris pe poartă: « Ciine rău ».

GRAVURĂ VECHĂ

Luigi zidarul se ntorcea târziu
Cu pipa'n dinți și șchiopătînd, acasă,
La barbă ruginit cărămiziu
Și cu mustața'n vrejuri încîlcite, groasă.

Dar ce cînta, cu vocea jumătate,
Nu mi amintesc și nici n'am prea știut,
Cînd melodia lui era întretăiată
De cîte un suspin desprins de prin trecut.

Îi văd și azi genunchiul înlemnit
Și un mers rotund, ca de tampon
de sugătoare,
Cu cîrja subsuoară, mai beat, mai obosit,
Oprindu-se cu o mînă'n cingătoare.

Purtat pe sus de meșterii zidari,
L'am mai văzut și cea din urmă oară.
Piciorul, încălțat ca'n zile mari,
Îeșea spre ceruri din coșciug afară.

ALTAR LA PUTNA

Ceaslovul de la parastas
Îl răsfoiesc întâiaș dată.
O foaie în mijloc i-a rămas
De patru veacuri netăiată.
E carte copiată de diac,
Și scrisă în alburi cu vopsele,
Garoafe, păpădii și flori de mac,
Într-un chenar de mușetele.
Ghicesc prin rînduri, ca prin site,
Un nume vechi de cititor,
Semnat cu slove ruginite:
Ieromonahul Nicanor.
Dar colțul paginii mai poartă
Și o urmă de altă semnătură,
Cînd mîna lui, de mult fusese moartă;
Trecut pe buze și uitat în gură
La fostul hram de sărbătoare:
Buricul degetului mare.

NATURĂ MOARTĂ

Zăresc în mine șesuri și temelii de munți
Cu ceruri printre piscuri și râuri pe subt punți,
Ca pe pământ, întocmai ca pe pământ, din care
Ieșii ca o mișcare, trăind ca o întrebare.
Se înfiripă umbre, schițate, și se întind,
Ca-n urma unui soare născându-le murind.
Păduri culcate-n unde, pe apele domoale,
Și turlele prin ceață, ca de castele goale,
Cite un drum cotește, oprit la un copac.
Vor fi trecute toate, câtît adorm și tac? . . .
Le-asemui parcă unui veștmînt care mai poartă
Și astăzi urma vechea mișcării-n cute moartă.
Dar cînd, întîrziată, copita, pe răzoare,
Se ndreaptă către peșteri, a unei căprioare,
Să înțeleg de unde se ntoarce-mi vine greu. . .
Din cîmpul sterp și rece, sau din sufletul meu?

MIRACOL

Așezați la gura sobii
(Soba și soarele pătrat)
Dă-mi, pământule, cu bobii,
După cum ne-am mai jucat.

Culcă-te tu și visează,
Eu te scormon și te ar,
Și-o să vezi, pe la nămiază,
Că nu-i jocul în zadar.

Lasă-ți, cum îmi place mie,
Somnul greu pe seama mea,
Pun un bob și-mi dai o mie.
Dormi și nu te deștepta.

Te-oi trezi eu, bunăoară,
După sacii de la moară.
Nici eu știu, nici tu cunoști,
Și-o să rîdem ca doi proști.

FRUNZE PIERDUTE

Cincizeci de ani, de cînd încerci, mereu,
Condeiu, gîndurile și cerneala,
N-au mai ajuns să-ți curme, fătul meu,
Frica de tine și-ndoiala.

Te temi și-acum de ce te-ai mai temut,
De pagina curată și de rîndul,
Și de cuvîntul de la început.
Te sperie și litera și gîndul.

Foile tale scrise, de hîrtie,
Se rup și zboară, ca dintr-o livadă
Frunzele smulse-n vijelie,
Fără ca piersicul să și le vadă.

La fiecă cuvînt, o șovăire
Te face să tresari și-ai aștepta.
Parcă trăiești în somn și-n amintire
Și nu știi cine-a scris cu mîna ta.

VINE DE LA SINE

Gîndirea vine de la sine,
Pe căi ascunse și streine,
Cînd n'ai chemat-o, fără știre
Pe frunzi nevăzut, subțire.

Și cînd o ceri nu-ntotdeauna
Șiarată rază'n flori ca luna,
Să țasă cu argint, la vreme,
Sufletul greu de crizanteme.

O cauți și ai vrea să cînte
În umbra viselor răsfrînte,
Șin nici o zare nu tresare
Lumina serii gînditoare.

DIN PEȘTERI

Sînt un școlar, întîrziat în vreme,
Și care ncearcă pana și se teme,
Obișnuit, din matcă și din vatră,
Cu un condei de hașchie de piatră.

Cînd căutam în cerb și în mistreț
Zgîrieturi pe stîncă, nu eram isteț,
Nu mă chema nicidecum și nu știam nicidecîț
Și nu mi era de mine sfială și urît.
Nu mă silea nimic să vreau să-nvăț,
Ca să am dreptul la un ham și un hăț;
Cîrlanului din suflet, copitele bolnave
Puteau atunci să-i zburde în larg, fără potcoave.

Aș vrea să fi rămas ce-am fost.
La peștera cu turle de piscuri, mut și prost,
Într-un tărîm pustiu, cu Dumnezeu,
Noi singuri între vulturi și zimbri, el și eu.

S-ar mai putea vreodată, pe hîrtie,
Ca mîna mea cu cremene să scrie
Un căprior înalt, fecior și ciut,
Ca meșterul sălbatec, neștiut?

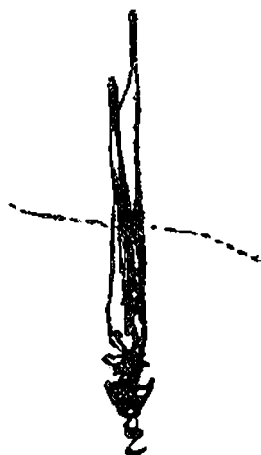
AȘTEPTARE

De cînd nu mai trece streina
Rămîne pustie grădina,
Lăstunii se întorc să mă vadă,
Copac desfrunzit în livadă,
Rotindu-se stol —
Și cîntă și vîntul a gol.
Dar vîntul, zăbav,
Răspunde: și bolnav.

Șoptește prin spini o întrebare:
Ce are? Ce-i doare?
Că nici el nu știe,
Nătîng între foi de hîrtie.
Dar crinii-mbrăcați în panglici,
Pe cîrji de irozi și vlădici,
Se roagă'n sobor pentru mine,
În isonul maicilor schivnice-albine.

Biserică mare, grădina
Așteaptă? Mai vine streina?
Să vină,
Cu pasul înalt, de tulpină.
Așteaptă'n pridvoare,
Ca două altare,
Duminica de cununie?
Așteaptă streina, din zori, să mai vie?

Să pui, între iezi și albi porumbiei,
Nuntași de față și marturii mei,
Inelul în degetul ei?

NĂLUCA

Gîndindute, secundă cu secundă,
Îți fuge chipul ca într-o undă,
Care și-l scoate și-l afundă,
Prin pietre, umbră și răchită,
Și tot mai lămurit nedeslușită.

Creionul se muncește să te prindă
Și te arăți și pieri ca în oglindă.
Schițînd mereu profiluri și conture
Începe timpul gol să mi te fure,
Dacă prin vâl, tu, cea adevărată,
Ai tresărit și ai pierit îndată.
Nici vocea, nici privirea nu mai vin.
Te aud, te văd din ce-n ce mai puțin,
Și risipită-n mine, fărîme și crîmpeie,
Te adun și nu pot strînge din ele pe femeie.

MÎE SETE

Tînjesc pendelete.
Mîe foame, mîe sete,
Dar naş putea, poate, să-i spui
Orişicui
Ce hrană
Mă poate nutri şi ce mană.
Am pîine, merinde şi vin.
Pătulul mîe plin.
Am poame în livadă
Lăsate să cadă
Din pomi, din belşug.
Cirezile mug
De ugerii grei:
Mulgi cite ciubere şi doniţe vrei.
Nici vechea prisacă
Nu-mi este săracă
Şi am în cămară
Şi miere amară,
Pe lîngă bucate.

Mîe silă de toate,
De rău şi de bine.
Mîe foame şi sete de tine.

DE ABIA PLECASEȘI

De abia plecaseși. Te-am rugat să pleci.
Te urmăream de-a lungul molatecii poteci,
Pînă ai pierit, la capăt, prin trifoi.
Nu te-ai uitat o dată înapoi!

Ți-aș fi făcut un semn, după plecare,
Dar ce-i un semn de umbră'n depărtare?

Voiam să pleci, voiam și să rămîi.
Ai ascultat de gîndul cel dintîi.
Nu te oprise gîndul fără glas.
De ce-ai plecat? De ce-ai mai fi rămas?

ECOURILE ACESTEIA

Ecourile acestea, pentru tine,
Ți le-am cules din vuietele line.
Vezi, nu mai zace nici o coardă stearpă,
De cînd trecu dantela ta pe lîngă harpă.

Trecuse ca o adiere.
O presimțire parcă măndeamnă și mă cere.
Te-ai împletit pe strune, ca iedera subțire,
Și le-ai adus prisosul adaos de simțire.

Nu știu de cîntă harpa cînd noaptea mi-o sărută
Sau freamăți tu-n vibrarea ei gemută,
De scorbura cu zale,
Din frunzele și horbotele tale,
Că se strecoară-n ea, cu luna din lucarne,
Fără să vreau, și vrejul tău de carne.

STREINĂ

Streină? Și streină! Venise de departe,
Din insula pribeagă dintre vecii și moarte,
Pe care-o duce vîntul și fulgerul oîncearcă,
Alene somnoroasă în trestii, ca o barcă.

Streină? Da? Îmi pare atîta de aproape,
De s-ar părea că'n matca acelorăși vechi ape,
Urzită'n marea vastă și'n val, ca pe gherghef,
Și luntrea mea plutise pe dunga de sîdef.

O insulă fugară, desprinsă dintre zodii,
Scăldată de miresme și rumenă de rodii,
Lăută simțitoare la vînt, ca subt arcuș,
Ce vultur își va face în cuibul ei culcuș?

O insulă și-o luntre plutiseră împreună.
Talazele frămîntă, bat neguri de furtună
Și aleargă să le soarbă prăpastia, întregi.
Nu ai putea tu vraja ispitei și-o dezlegi?

✂ SPUNEAȘI CEVA?

Spuneai ceva? Spuneam ceva? Se pare.
Șoptiseși, poate, o întrebare,
Sau, poate, un răspuns.
Dar glasul nostru nu era ascuns?
Poate zăream o șoaptă în pleoapa tremurată.
A fost atunci? Acum e altădată?
Și tu și eu tăcusem parcă de ani întregi
Știind că nu înțelegem ce începi să înțelegi.
Zadarnica paradă a tâlcurilor scrise,
În jocul de-a sfiala, amuțise.
Nu vream să știm ce sîntem, ce am fi fost sau cine.
Tu mă numiseși « Ție », eu te numisem « Tine ».
Să te cunosc? Să mă cunoști?
Stam unul lîngă altul ca plopii mari — și proști.

NU SPUNE

Nu spune nimăruia ce știi și ce ai văzut:
E-o cale de-a-nțelege mai tristă, dar curată.
De câte ori și zborul nădejzii ți-a căzut,
Să n-afle nici frăția, nici pisma niciodată.
De ai aripi, ți le ascunde, de ai nimburi —
de asemeni.
Nu ți cheltui mireasma, ca rozele și crinii.
Ascunde-ți și steaua, ca-n sinul unei cremeni.
Ea știe că-i zălogul de taină al luminii.
Clădește-ți, frate, viața cu peșterile-n tine,
Depart de altă viață, depart de altă rază,
Și pardosindu-ți noaptea cu lespezi de rubine,
Vei ști tu singur dacă se sting ori scînteiază.
O punte duce-n bezna ncuiață cu zăvor —
Sfărîmă-ți și puntea, aruncă-ți și unealta.
Tu vei cunoaște singur, și-nvins și-nvingător,
Ce goluri și prăpastii îți leagă-o zi de alta.

SCRISOARE

Aveai un fel de noapte în ochi și un fel de glas,
Că în lupta de-a șoptitul, pe seară, mai rămas.
Într-adevăr, destinul e turburat de-o floare
leșită de neunde, necum și la întâmplare,
Și se trezește-n rouă din somnul ei închis,
Trecând dintr-o visare tăcută într-alt vis.
Nici pravilele aspre, nici jugul lor nu pot
Să împiedice ivirea garoafelor de tot.
E-o proaspătă năvală a noilor parfume.
Șarpele tău pătrunde, tîrîș, dintr-altă lume.

DEȘERTĂCIUNE

Toată ziua, toată noaptea treaz,
Cine-mi spune de o viață întreagă
Să fiu gata pentru care ceas
Cînd o taină poate se dezleagă?

Taina celor taine fără număr,
Înnădite și încrucișate
Între creștet, inimă și umăr,
Jugul, hamul meu de rob și frate.

Traista-i gata, cîrja-i în pridvor.
Drumul o să fie lung pe lună,
Drumul de un om și un picior
Strîmt și îngust cu ceața dimpreună.

Stau la pîndă-n bălți și împrejur,
Clopot, voce, tunet să mă strige,
Țipăt rău sau șoaptă să murmur,
Ce voi zice, nu știu, ce voi zice?

Și mi-e spaimă de ceva urît,
De o fiară, de un ceas pe care
Îl așteaptă sufletul atît,
Lîngă viață, lîngă închisoare.

Cine strigă? Nimeni n-a strigat?
Cucuvaia, greierul, tîlharul?
Voi fi fost chemat și apoi uitat?
Bate timpul, trece minutarul.

Netrăita viață s-a sfîit
Și-am trăit-o însutit.

LUCEFERE!

Cel mai vioi, tu, sînte și frate, dintre stele,
Rămîi oprit de-a pururi deasupra casei mele.
De noapte paznic ager și așteptîndu-ți ora
Mă aperi împotriva și-a mea și-a tuturor.
Tu nu mă uiți, iubite din ceruri, niciodată,
Fie-mi durerea mută oricît de ntăritată.
Dai drumul trîmbii tale de catifea albastră
Și-o desfășori din suluri la mine la fereastră.
Grămezi de giuvaere lemprăștii dintre bolți
De cîți au fost pe lume și sînt, și vii și morți.
Că fiecare viață și moarte e nsemnată
Cu o candelă aprinsă și-o rază ncrucișată.
Cînd vreau să știu ce semeni mai sînt
sau nu mai sînt,
Încep să ți le număr lucind peste pămînt.
Și grîul și porumbul și florile, și ele,
Ies, număr după număr și boabe, cîte stele.

POEMA

Poema ce-o visez trăsare
De mult în sufletul deschis
Oricărui răsărit de soare
Și oricărui început de vis.

Poema visului mă doare
Că nu se poate'n ac urzi,
Cum se urzește'n fir o floare
Pe o mătase'n zori de zi.

Poema o visez și-o caut
În toate cărțile cu nume,
Ușoară ca un ghiers de flaut
Și numeroasă ca o lume.

Poema mi-o găsi culcată
Într-o copaie, din pridvorul
Colibei noastre, legănată, —
Cîntînd o mierlă, — cu piciorul.

PSALM

Călarem șea, de-a fuga pe vînt, ca Făt-Frumos,
Am străbătut și codrii și țara:n sus și:n jos,
Dar ajungînd în piscuri, de rîpi încrucișate,
Să birui înălțimea văzui că nu se poate.

În strălucirea nopții, mari stelele și oarbe,
Chemîndu:mă:n Tărie, prăpastia mă soarbe.
Am apucat pe drumul pustiei, cel mai lung,
Și tot nu pot pe nici o potecă să te:ajung.

Te:am urmărit prin stihuri, cuvinte și silabe,
Ori pe genunchi și coate tîriș, pe patru labe.
Zărind slugărnicia și cazna mea umilă
Ai să primești flămîndul, mi:am zis,
măcar de milă.

Încerc de-o viață lungă, să stăm un ceas la sfat,
Și te:ai ascuns de mine de cum m:am arătat.
Oriunde:și pipăi pragul, cu șoapta tristei rugi,
Dau numai de belciuge, cu lacăte și drugi.

Învierșunat de piedici, să le sfărîm îmi vine;
Dar trebuie,mi dau seama, să:ncep de:abia
cu tine.

HARURI

Osînda nu se schimbă, e pe viață.

Domnul mîsa pus alătura o ceață,
Și un puț adînc, răzbit într-alt tărîm,
Să sec izvorul, ceața s-o dărîm;
Căci mîntuirea mea pentru o viață nouă
Era să le sleiesc pe amîndouă.

— « Cînd ostenești, mîsa spus, de una,
Cealaltă e alături totdeauna.
Adîncul odihnește de înnaltul
Și vei fi rînd pe rînd tot altul. »
Și mîsa bătut pe umăr și s-a dus
Între alte zări, încolo, prin apus.
M-am bucurat cu inima, vezi bine,
Că Domnul are ncredere în mine.
Atîta dar și atîta har
Nu se putea să fie în zadar.

Și am rămas în tot pustiul mare,
Sîngur, pe o măgură călare,
Cu brațele sumese și cu scule
Și cu nădejdi aprinse îndestule.

Domnul gingașul și milosul foarte
Avea de dat porunci și ntr-altă parte,
Împărăția fiindu-i fără de sfârșit,
Și n bunătatea lui avînd de miluit
Cu sfințeleși hatîruri și pomeni
Și alți aleși dintr-alte neamuri de moșneni.

Mi-am încercat uneltele cu mîna,
Am măsurat cu ochii și ceața și fîntîna.
Una ducea în slavă, și alta, jghiab și vad,
Se scobora prin cremene în iad.
Eu, ceața o s-o surp cu tîrnăcopul,
Și apa o s-o scot cu năpîrstocul,
Și după ce le sfarăm și le sec
Îmi iau calabalîcul meu și plec.
Cît o să ție asta? Hai, să zic, o lună
Și gata. Și-am făcut o treabă bună.
Poate să fie lucru mai frumos
Decît să lași frînghiile în jos,
Și negura să o desfaci subțire
În jurubițe, ițe, fulgi și fire?
De vreau, o țes velințe și plocate
Și-o fac zuvelci și scoarțe mpărechiate
Și, de voi da-o, negură, deoparte,
Se va vedea și dincolo de moarte.
Și-o să mă duc să caut pe Domnul preamărit
Și o să spui: — « Eu, Doamne, am isprăvit.
Vrei să-mi mai dai o ncredințare?
De-orice destoinicii mă simt în stare.
De-aci nainte somnul meu întarcu-l
Și-aș doborî și stelele cu arcul. »

Dar ciutura, cînd fuge pe frînghie,
Am așteptat-o ani și ani să vie
Și s-a întors de prin adîncuri goală.
Izvorul nu-și dă unda și mănșeală,

Și plinul ei se scurge printre doage
Și nu vrea să ajungă la gura cui o trage,
Să-i soarbă clocotirea, de care-i însetat.
Nici muntele de ceață nici nu s-a clătinat.
Precum a fost porunca și fuse legământul,
Cine și-l calcă, Domnul, sau robul lui, cuvântul?
Credeai să se găsească un prost atât de prost,
Să găurească vântul? — Acela eu am fost.

Tu, suflet, nu întreba, nemîntuit,
Care din cei doi semeni te-a mințit,
Domnul din ceruri, bun, sau Necuratul.
Căși mai sporești osînda și păcatul.

DIN BALCON

Dintr-un balcon începe prelung, atunci pierdut,
Un cântec lin, și nu știi de cînd a început,
Ușor întii ca fulgul, ca scama de mătăasă,
Abia se nălță seara, că vâlul ei se lasă,
Și în liniștea nserării, în frunze, stătătoare,
Se simte pe durere cu unt de sunătoare.
Tăcerea și simte rana cum i-o atinge leacul,
Pe care crunt, pe suflet, apasă în noapte veacul.
Ecoul se înalță, cîntarea face ramuri,
Zăpezi ca liliacul, și ninge în somn subț geamuri.
Sînt stihuri cu o floare în fiecare rînd,
Căzînd pe o altă floare, atinse gînd la gînd.
Cuvîntul se deșteaptă deodată în moșneag.
Ar vrea să se ridice de jos fără toiag.
O mare de durere cun val de bucurie
Tresare ca o zare de după vijelie,
În vremea de acuma, o vreme de altădată,
Căci cîntecul și stihul sînt slova lui cîntată.

POETULUI NECUNOSCUȚ

Cînd ți-ai pornit clădirea altarului visat,
Vezi că, furat de iazme, să nu te fișșelat.
De vreme ce-ai să umbli prin sufleteșn cuvinte,
Te legi de lanșceputuri, vișșînd, cu jurămintele.
Dezgropi pe om din beznă, faci stelele să cînte.
Să n-ai deșșartăciune, nici har să te nșpăimînte.
Cu tainele nu nșcape de-a gluma să te joci:
Cîte cuvinteșn carte, atîteașs și găoci.
Așteaptă alte zmașșuri, mai proaspete, și vor
O scînteiere nouă și dinlăunșșrul lor.

Un blêșștem te mșpresoară din veac în veac,
dar tu
Îi ești dator clădirii șșasculți de el, sau nu.
Altarul ca să fie și pietrele să ție
Cer inima și viața ziditeșn temelie.

CREION

Oprește-ți alăuta, lăutare,
Ceva'n suspinul ei mă doare.
Și flautul adînc îmi pare
Că'mi pune surd cîte'o întrebare
Și nu pot să răspund.
Lăsați-mă să mă ascund.

Fluiere, naiuri, trîmbițe și strune
Vrați adunat a geamăt, a zvon și a rugăciune.

Tăceți și vînturi și fîntîni și ape,
Ca și cum nați fi pe alături, pe aproape.
Uită-ți oglinda lacule'așternut
Și umbra noastră care prin tine a trecut.

De mîsar ajunge'o șoaptă, un ecou,
Mîsar deștepta'ntristările din nou
Și nu vreau să mi le mai știu,
Fantome vechi cu vîlul plumburiu,
Mîhnirile de odinioară. . .

N'ai mai tăcut, arcuș de pe vioară?

PSALMISTUL

Ce mi mai lipsește mie să știu că nu mă mint?
Să cred ce spune cartea cu scoarțe de argint?
Amestecat cu ceață și tăvălit în stele,
Să cred că viața trece și dincolo de ele?
Să mi se pară clipa de azi nemărginită,
Ostrov pierdut, cu luntrea legată de o răchită
Încovoiată-n soare și adormită-n undă?
Să cred că nu se nneacă și-n veci nu se scufundă,
Și că din țărni, plutită pe o dîră de lumină,
Ar duce pîn' la tine, într-o insulă vecină?
Că un sobor de îngeri m-ar aștepta, din lume,
Să mi ia din luntre vîsla și-n stuf să mi-o îndrume?
Eu, ridicat în luntrea tăcerii, în picioare,
Zmerit, plecat din umeri și piept, la cingătoare
Cu cheile de-acasă, cu cheia de la poartă,
Ți le voi da în grijă, mîhnit, cu mîna moartă.

Tu poate ai să te tulburi de cei rămași. Atunci
Trimite-le arhangheli cu aripile lungi.
Ivirea lor pe prispă, și șoapta lor adîncă
Să-i facă să tresară, uitînd să mai mă plîngă.
Copiii, duși pe gînduri tăcute, nunșteleg
Cum ar pieri deodată un veac de om, întreg.
Aibi grije mai cu seamă, strămoșule, de fată.
Mie frică ce se face, pe lume, fără tată.
Simțirea-i prea gingașe și fragedă, de floare,
Mă urmărește-n taină și noaptea, și mă doare.

Tu nu știi, cred, ce viață trăim în neamul meu,
Îndrăgostiți în toate și umbrățișiți mereu.
Pe maica lor frumoasă, copilă și cuminte,
Sînt șapte vîrste pline de atunci, mai ții tu
minte? . . .

Am luat-o în cîmp de mîină și i-am șoptit ceva:
— « Copilă nenunită, n-ai vrea să fi a mea? »
Ea mi-a răspuns, în trestii, dînd ziua într-apus:
— « Dacă mă iei cu tine. . . » Am luat-o
și ne-am dus. . .

Ce va simți fecioara de atunci, de odinioară,
Că voia ta, aceeaș, unește și omoară?
Mă ispitești cu visuri, miresme și mărgele,
Dar zdruncini temelii încredințării mele.
Eu, totuș, slugă veche a Domnului rămîn,
Că nu pot pribegie să îndur fără stăpîn,
Și zic, la urma urmei, că domnilor bogăți
Le stă să nu le pese de robi și de argăți.
De-o viață, nepăsarea și-o rabd robînd aici,
Înghemuit în suflet și-n spini, ca un arici.

Îngerii tăi să vadă de staul, cum se cere,
Să cate să nu scadă nici apa din ciubere,
Să mai vegheze pomii livezii pîn' s-or coace,
Și să păzească drumul de pe la tine-ncoace.
Și, poate, mi-ar aduce, din cînd în cînd, și-o știre
De la ai mei, de-acasă, la tine-n mînăstire. . .
Îți dau și-o însemnare de capre și de cîni,
Unii fâțați de-o vară, și alții mai bătrîni.
Mașteaptă-n poarta mică, din fund. Cu înțelepte
Povețe, fâși să plece, să nu mă mai aștepte.
Că, Doamne, vezi, și cele numite dobitoace
Sînt suflete, silite de trup să se dezbrace.
Mîngîieși cu îndemnuri blajine, că, vezi bine,
Ei îmi știau știau și pasul, și ascultau de mine.
Cînd îi trezea năluca de prin ograda noastră,
Veneau, pe întuneric, la mine, la fereastră.

Îți las în grije bună pe iedul, mai ales,
Cel sprâncenat și n frunte cu scîrlionțul des,
Și dacă mi-ai da voie, ți-aș face și altă rugă:
Să-l lași să te apuce de deget, să ți-l sugă...
Cînd îi frămînt aluatul de lapte cu tărîțe
La mîinile, n copaie, drept ugere cu țite.
Mai am și un cățelandru, pui fraged și dulău,
Să-l lași să-ți ia papucii și fâ-l cățelul tău.
Mai e și zvăpăiatul pisoi, după cățel,
Dă-i ciucurele bărbii și joacă-te cu el.

Îmi mai lipsește, poate, o fărîmă de scînteie
Să mai mi-aprindă viața n vârtej de curcubeie.
Să nu mă mai știu vitreg în marea ta vecie,
Strein și singuratec, pe stînci, cînd va să vie
Sorocul, cînd și zarea și timpul se intrerup.
Bătut de viscol negru, ca fiara frîntă n trup,
Înspăimîntat în haos să-l văd cum se destramă,
Cusut cu fir și umbre și flori, ca o năframă.
Mădun într-o nădejde; de-abia că se nfiripă,
Și clipa mi și ucide nădejdile de o clipă.
Mi-ai dat pe negrăite, de ce, nu știu, un har
Pe jumătate dulce, însă mai mult amar,
Căci drojdia din fundul potirului ales
Dă cuminecăturii otravă cel mai des.
Și vinul de deasupra, de aur, cînd mi-e sete,
Nu ajunge niciodată cu nimbul să mă mbete.
A toate frămîntarea răgazuri nu mi mai lasă,
Din stea în stea mă duce orb, ca din casă n casă.
Cerșesc la uși odihnă, pe unde și neunde,
Și, la bătaia nopții, nici una nu răspunde.
Pe ulițele albastre, din cerurile tale,
Sînt mii și mii de sate și țirguri, toate goale,
Cătunele deșarte n cerdac au, fiecare,
O candelă n opaiț și un muc de lumînare.

Isus mi se arătase la lună, prin livede.
Parcă ar fi spus în șoaptă: «Nu cerceta, ci crede».
Să fi fost el, sau zvonul stîrnit de prin Scripturi,
Rătăcitor prin noapte, prin vii, prin arături,
Ca broaștele țestoase, sobolii și zefirii?
Prins între nchipuire și unda nălucirii
Nu mă încumët răspunsuri să caut, și mă ascund
De ochiul cu scînteie de cremene, rotund.
Dar sufletul se roagăm genunchi pe piatra goală:
«Mai scapă-mă, Părinte, măcar de îndoială».

Te-am dus de-a lungul vremii, în mine,
ca un semn,
Și, fără te cunoaște, mi-ai fost îndemn și îndemn.
Mi-ai pus neșters și mirul sfințirilor pe frunte,
Și toate ale tale, menite să mă nfrunte,
Au fost ca niște slove cuprinse-n umbra mare
De veșnicii rostite în cîte-o scăpărare,
Izvoarele și stîncă, pădurea, umbra, vîntul.
Al tău e și cuvîntul închis, ca și pămîntul.
Și în furtuni și viscol, ca și în tăcerea sfîntă,
Se aude vocea lumii că blîstemă și cîntă.
Dar semnele, doar semne, răzlețe și adunate,
Nu mai mi-ajung, părute și nici adevărate.
Vreau tîlcul plin să-l capăt și rostul lor întreg
Să-l pipăi dintr-o dată, să pot să-l și dezleg,
Nu lacăte ncuiate, zăvoare și crîmpeie
Cu mii de chei știrbite, și fără nici o cheie.
Să număr codrii-n piscuri și nuferii din baltă,
Mi-a ostenit răbdarea din stepa ceastalaltă.
Că nici numărătoarea n-o mai pricep, în șir,
Între statui și candeli și sfîncși de cimitir.
Luceafărul spusese: «Răsar, în loc să scapăt,
Și mi deapăn zilnic firul, luat zilnic de la capăt».
Mă-mbraci în strălucite odăjdii și veștminte
Și mă încununi cu lauri. La ce folos, Părinte?

Cine mi-a spus că omul e înălțat și mare
Pentru că știe singur dintre fapte că moare?
Că-i trestie plăpîndă, cu trestia de-o fire,
Hirotonit, el singur, cu harul de gîndire?
Ce nu afla maimuța, din spusa nimănui,
Ar fi o îndreptățire și o noblețe a lui.
Fantomă trecătoare, el ar fi fost să fie
Dumnezeiasca lumii sublimă mărturie.
Atîta avuție ascunzi, și între comori
O socotești deșartă pentru că știi că mori?

S-a prăbușit vecia. Pe marginile gropii,
În bîlciul de morminte, rămîn să plîngă plopii. . .

CUPRINS

INSCRIPTII

<i>Inscripția inscripțiilor</i>	7
<i>Inscripție pe paravan</i>	9
<i>Inscripție pe o casă de țară</i>	10
<i>Ex libris</i>	11
<i>Inscripție pe un pahar</i>	12
<i>Inscripție pe Biblie</i>	13
<i>Inscripție pe un portret</i>	14
<i>Inscripție pe o ușe</i>	15
<i>Inscripție</i>	16
<i>Inscripție pe un cuțit</i>	17
<i>Ora rece</i>	18
<i>Ora târzie</i>	19
<i>Inscripție pe o poartă de conac</i>	21
<i>Inscripție pe mormânt</i>	22
<i>Inscripție pe un inel</i>	23
<i>Inscripție de catapeteasmă</i>	24
<i>Inscripție pe paraclis</i>	25
<i>Inscripție pe biserică</i>	26
<i>Inscripție pe o pânză de barcă</i>	27
<i>Inscripție pe tobă</i>	28
<i>Inscripție pe un craniu</i>	29
<i>Inscripție pe Ararat</i>	30
<i>Inscripție pe steag</i>	31
<i>Inscripție pe ușa poetului</i>	32
<i>Inscripție pe perețele chiliei</i>	33
<i>Inscripție în dosul unui portret</i>	35
<i>Inscripție în pantoful logodnicei</i>	37
<i>Inscripție în inel</i>	38

<i>Inscripție pe oglinda mare</i>	39
<i>Inscripție pe coif</i>	40
<i>Inscripție pe un flacon de cristal</i>	41
<i>Inscripție de bărbat</i>	42
<i>Inscripție de femeie</i>	43

STIHURI

<i>Doi cocoși</i>	47
<i>Noaptea</i>	48
<i>Adormita</i>	49
<i>Smaranda</i>	50
<i>Secera</i>	52
<i>La cosit</i>	53
<i>Urare la nuntași</i>	54
<i>Mîngîieri</i>	56
<i>De ajun</i>	57
<i>Viscolul</i>	58
<i>Babam sat</i>	61

CÎNTARE OMULUI

<i>Umbra</i>	65
<i>Nici o silabăntreagă</i>	67
<i>Pînă atunci</i>	69
<i>Împlinire</i>	70
<i>La stele</i>	71
<i>Flacăra păzită</i>	73
<i>Născocitorul</i>	74
<i>Pe drum</i>	76
<i>Chemarea îndulțării</i>	77
<i>Eu, umbra</i>	79
<i>Mîna lui</i>	80
<i>Să fiu sărut</i>	81
<i>A, E, I, O, U</i>	82
<i>Adame</i>	84
<i>Dar ochii tăi?</i>	85
<i>Mai sus</i>	87
<i>Om cu om</i>	88

<i>Copil din flori</i>	89
<i>Nunta</i>	91
<i>Din taine</i>	93
<i>Trufașul</i>	94
<i>Prietenie</i>	95
<i>Jale</i>	97
<i>Luptă și război</i>	99
<i>Rânduiala</i>	100
<i>Un altul zise</i>	102
<i>Temeiul niși frăția</i>	104
<i>A mai trecut o vreme</i>	106
<i>A fost o noapte oarbă</i>	108
<i>Cel ce gîndește singur</i>	110

1907
peizaje

<i>Cuvînt înainte</i>	115
<i>Pe răzătoare</i>	117
<i>Răzvrătitul</i>	118
<i>Lipsesc morminte</i>	121
<i>Coconu Alecu (1)</i>	123
<i>Coconu Alecu (2)</i>	124
<i>Coconu Alecu (3)</i>	126
<i>Coconu Alecu (4)</i>	127
<i>Coconu Alecu (5)</i>	128
<i>Cămașa de nuntă</i>	130
<i>Duduia</i>	132
<i>Punga</i>	134
<i>Doină pe fluiere</i>	136
<i>Doină pe nai</i>	140
<i>Doină</i>	145
<i>Doină din frunză</i>	146
<i>E avocat</i>	148
<i>Cauza cauzelor</i>	155
<i>Cultură</i>	157
<i>Scrisoare — Din țară'n țară —</i>	159
<i>Un colț de țară</i>	161
<i>Trecînd ciociul</i>	163

<i>Raport de prefect</i>	164
<i>Telegramă cifrată</i>	165
<i>Răspuns la telegramă</i>	167
<i>Replică la răspuns</i>	169
<i>Flămânzenii</i>	171
<i>Boierii</i>	172
<i>Vacile</i>	174
<i>Arenda</i>	176
<i>Evoluție</i>	178
<i>Cucoana mare</i>	179
<i>Fugara</i>	182
<i>Stane, căpitane</i>	184
<i>Pătru al Catrincii</i>	187
<i>Satul ei?</i>	191
<i>O răzbunare</i>	192
<i>Ultimul ordin de la Interne</i>	201
<i>În deșert</i>	202
<i>Epilog</i>	203

HAMLET 207

DALILA 221

FOCUL ȘI LUMINA 237

FRUNZE

<i>Cîntec</i>	251
<i>Răscruce</i>	252
<i>Cîntec de seară</i>	254
<i>De ce-aș fi trist?</i>	255
<i>Lin. . .</i>	257
<i>Cîntec la fereastră</i>	258
<i>Pasul dulce</i>	260
<i>Ține sufleni. . .</i>	261
<i>Saștept?</i>	262
<i>Păsdruică</i>	263
<i>Bursuc</i>	264

<i>Scară de mai</i>	265
<i>Prietenul</i>	266
<i>Gravură veche</i>	267
<i>Altar la Putna</i>	268
<i>Natură moartă</i>	269
<i>Miracol</i>	270
<i>Frunze pierdute</i>	271
<i>Vine de la sine</i>	272
<i>Din peșteri</i>	273
<i>Așteptare</i>	274
<i>Năluca</i>	276
<i>Mise sete</i>	277
<i>De-abia plecaseși</i>	278
<i>Ecourile-acestea</i>	279
<i>Streină</i>	280
<i>Spuneați ceva?</i>	281
<i>Nu spune</i>	282
<i>Scrisoare</i>	283
<i>Deșertăciune</i>	284
<i>Lucefer!</i>	286
<i>Poema</i>	287
<i>Psalm</i>	288
<i>Haruri</i>	289
<i>Din balcon</i>	292
<i>Poetului necunoscut</i>	293
<i>Creion</i>	294
<i>Psalmistul</i>	295

Redactor responsabil: Gheorghe Pînescu
Tehnoredactor: Ida Marcus

Dat la cules: 29.01.1962. Bun de tipar: 13.03.1963. Apărut:
1963. Tiraj: 12.195 ex., legate $\frac{1}{4}$. Hirtie specială, cu filigran, de
90g/m². Formată 800×920/32. Coli ed.: 8,57. Coli tipar: 9,63.
A. nr. 890/1962. C.Z. pentru bibliotecile mari: 8 R. C.Z.
pentru bibliotecile mici: 8 R-1.

Hirtia executată la fabrica „Steaua Roșie” — Bacău
Întreprinderea Poligrafică nr. 4, Calea Șerban Vodă 133,
București—R.P.R.

